

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

საანგარიშო წლისათვის, რომელიც დასრულდა

2023 წლის 31 დეკემბერს

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
---------------------------------------	---

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	5
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	6
ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ	7
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება.....	8

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია.....	9
2. მომზადების საფუძვლები	9
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები.....	10
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა	12
5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკის მართვა	24
6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	27
7. სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში აღრიცხვით.....	28
8. კლიენტებზე გაცემული სესხები.....	29
9. მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან.....	32
10. სხვა აქტივები	33
11. გადასახადები	34
12. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულება	35
13. ძირითადი საშუალებები	36
14. სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები.....	36
15. საწესდებო კაპიტალი	37
16. წმინდა საპროცენტო შემოსავლები.....	37
17. სხვა საოპერაციო ხარჯები.....	38
18. პირობითი ვალდებულებები	38
19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	39
20. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები.....	40

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის დამფუძნებლებსა და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის (შემდეგში - ორგანიზაცია) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ორგანიზაციის ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ორგანიზაციისგან დამოუკიდებელი, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია, რომელზეც პასუხისმგებელია ორგანიზაციის ხელმძღვანელობა და რომელიც შეიტანება მმართველობის ანგარიშგებაში, არ გვქონდა მიღებული აუდიტორის დასკვნის თარიღისთვის. ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას. სავარაუდოდ, მმართველობის ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასა და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს ორგანიზაციის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს, ამის გარდა, სხვა არჩევანი.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან ზედამხედველობა გაუწიონ ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას;
- შევსწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ორგანიზაციის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ექვსი ქვეშ დააყენოს ორგანიზაციის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღებას გავამახვილებთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვლით ჩვენს დასკვნას. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს ორგანიზაცია შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

გარიგების პარტნიორი, რომელიც პასუხისმგებელია აუდიტზე, რომლის შედეგებიც ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში, არის:

დავით დარსაველიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-735032)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

14 ივნისი 2024

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022 (გადაანგარიშებული)*	1 იანვარი 2022 (გადაანგარიშებული)*
აქტივები				
ფული და ფულის ეკვივალენტები	6	2,312,560	2,043,004	1,124,801
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები	7	-	-	327,124
მოგებაში ან ზარალში ასახვით კლიენტებზე გაცემული სესხები	8	8,764,328	7,719,719	6,168,924
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	9	1,120,072	1,421,296	1,470,841
სხვა აქტივები	10	968,497	625,455	406,311
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი	11	344,696	195,208	29,917
აქტივების გამოყენების უფლება	12	678,208	441,403	574,917
ძირითადი საშუალებები	13	93,861	101,053	110,098
სულ აქტივები		14,282,222	12,547,138	10,212,933
ვალდებულებები				
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	7	4,529	11,205	74,693
სხვა ვალდებულებები		14,723	74,129	66,115
საიჯარო ვალდებულებები	12	688,044	412,991	623,919
მიღებული სესხები	14	6,952,038	5,713,247	4,431,267
სუბორდინირებული სესხები	14	1,427,133	1,433,819	1,643,745
მთლიანი ვალდებულებები		9,086,467	7,645,391	6,839,739
კაპიტალი				
საწესდებო კაპიტალი	15	8,167,886	8,167,886	7,457,706
აკუმულირებული ზარალი		(2,972,131)	(3,266,139)	(4,084,512)
მთლიანი კაპიტალი		5,195,755	4,901,747	3,373,194
მთლიანი ვალდებულებები და კაპიტალი		14,282,222	12,547,138	10,212,933

(*) დეტალური ინფორმაცია წინა წლების გადაანგარიშებაზე მოცემულია მე-8 შენიშვნაში.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 14 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი _____

იმრან ხიზარ ჰაიატი

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

9-40 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022
საპროცენტო შემოსავალი	16	3,487,633	3,410,838
საპროცენტო ხარჯი	16	(629,302)	(575,374)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურებამდე		2,858,331	2,835,464
გაუფასურების ხარჯი სასესხო ფინანსურ აქტივებზე	8,9	(345,014)	(149,380)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		2,513,317	2,686,084
წმინდა ზარალი ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან		(209,506)	(863,873)
ჯარიმებიდან მიღებული შემოსავალი		507,249	448,234
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(1,462,555)	(1,309,791)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(257,141)	(248,717)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	17	(964,012)	(773,283)
წმინდა მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან		17,168	714,428
მოგება დაბეგვრამდე		144,520	653,082
მოგების გადასახადის სარგებელი	11	149,488	165,291
მთლიანი სრული შემოსავალი		294,008	818,373

9-40 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
 ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ
 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
 (ქართულ ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	აკუმულირებული ზარალი	სულ
2022 წლის 1 იანვარი	7,457,706	(4,084,512)	3,373,194
ფულადი შენატანი	710,180	-	710,180
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	818,373	818,373
2022 წლის 31 დეკემბერი	8,167,886	(3,266,139)	4,901,747
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	294,008	294,008
2023 წლის 31 დეკემბერი	8,167,886	(2,972,131)	5,195,755

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

9-40 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან:			
მოგება დაბეგვრამდე		144,520	653,082
კორექტირებები:			
დარიცხული პროცენტის წმინდა ცვლილება*		112,986	201,197
გაუფასურების ხარჯი სასესხო ფინანსურ აქტივებზე		345,014	149,380
დასაკუთრებული ქონების გაუფასურება წმინდა		172,314	52,682
სარეალიზაციო ღირებულებამდე			
დებიტორული დავალიანების გაუფასურება	10	20,315	15,649
წმინდა ზარალი სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული		-	4,593
ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მოგებაში ან ზარალში ასახვით			
ცვეთა და ამორტიზაცია		257,141	248,717
სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაციის ეფექტი		(4,392)	(10,990)
დასაკუთრებული ქონების რეალიზაციიდან მიღებული ზარალი		87,179	76,982
წმინდა მოგება უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან		(17,168)	(714,428)
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებამდე		1,117,909	676,864
ცვლილებები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში:			
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური		(6,676)	259,043
ინსტრუმენტები მოგებაში ან ზარალში ასახვით			
კლიენტებზე გაცემული სესხები		(1,289,007)	(1,567,308)
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან		299,114	30,696
სხვა აქტივები		(622,482)	(364,510)
სხვა ვალდებულებები		(106,451)	(82,084)
ფულადი ნაკადების წმინდა გადინება საოპერაციო საქმიანობიდან		(607,593)	(1,047,299)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან:			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა		(27,612)	(25,313)
ფულადი ნაკადების წმინდა გადინება საინვესტიციო საქმიანობიდან		(27,612)	(25,313)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან:			
შემოძინება მიღებული სესხებიდან	14	1,929,968	2,883,174
მიღებული სესხების დაფარვა	14	(786,405)	(992,953)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა		(244,212)	(261,927)
საწესდებო კაპიტალის ზრდა		-	710,180
ფულადი ნაკადების წმინდა შემოძინება ფინანსური საქმიანობიდან		899,351	2,338,474
წმინდა ზრდა/(კლება) ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში		264,146	1,265,862
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		2,043,004	1,124,801
გაცვლითი კურსის ცვლილების წმინდა ეფექტი უცხოურ		5,410	(347,659)
ვალუტაში არსებულ ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე			
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს		2,312,560	2,043,004

*2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის თარიღით დასრულებული წლისთვის ორგანიზაციის მიერ მიღებულმა პროცენტმა შესაბამისად შეადგინა 3,389,795 ლარი და 3,161,513 ლარი.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის თარიღით დასრულებული წლისთვის ორგანიზაციის მიერ გადახდილმა პროცენტმა შეადგინა შესაბამისად 471,670 ლარი და 328,954 ლარი.

1. ზოგადი ინფორმაცია

ორგანიზაცია

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი დაარსდა 2015 წლის 23 ოქტომბერს როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება (შემდგომში “ორგანიზაცია”) საიდენტიფიკაციო ნომრით 405121817.

ორგანიზაცია თავის საქმიანობას წარმართავს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ საქართველოს კანონის საფუძველზე და მას ზედამხედველობას უწევს საქართველოს ეროვნული ბანკი (“სებ”).

ორგანიზაციის ძირითადი საქმიანობა მიკრო სესხების გაცემაა. ორგანიზაციის ძირითადი ფინანსური პროდუქტებია: ავტო სესხები და ავტო ლომბარდი. ორგანიზაციის საერთო მიზანია მცირე და საშუალო მეწარმეების ფინანსური მხარდაჭერა, რომელიც მიმართულია ფინანსური რესურსების ეფექტიან მართვასა და შემოსავლების გაუმჯობესებისკენ აგრძელებული საქონლის წარმოებაში, კომერციულ, სავაჭრო და სამეწარმეო საქმიანობაში, ხელმისაწვდომი ფინანსური მხარდაჭერის უზრუნველყოფით.

ორგანიზაციის უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება, სამეთვალყურეო საბჭო და დირექტორი. ორგანიზაციის საქმიანობას ზედამხედველობას უწევს სამეთვალყურეო საბჭო, რომლის წევრებიც შერჩეულია აქციონერთა საერთო კრების მიერ. თითოეული ფილიალის ყოველდღიურ საქმიანობის ზედამხედველობას ახორციელებს მმართველი, რომელსაც ნიშნავს ორგანიზაციის სამეთვალყურეო საბჭო გენერალური დირექტორის წარდგინებით.

სათაო ოფისთან ერთად, რომელიც მდებარეობს ქ. თბილისში, გიორგი სააკაძის II გასასვლელში, ნომერ 2-ში, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაციას ასევე აქვს 3 ფილიალი თბილისში და 1 ბათუმში.

დეტალური ინფორმაცია აქციონერების შესახებ გაშიფრულია მე-15 შენიშვნაში. 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაციას არ ჰყოლია საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე.

2. მომზადების საფუძვლები

ანგარიშგების შესაბამისობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში ფასს-ები) შესაბამისად.

ორგანიზაცია თავის ბუღალტრულ ჩანაწერებს აწარმოებს და ფინანსურ ანგარიშგებას ამზადებს ქართულ ლარში. თანხობრივი მაჩვენებლები ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია დამრგვალებების გარეშე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. ორგანიზაციის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით.

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ების შესაბამისად მომზადება ითხოვს გარკვეული შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების გაკეთებას. ის, ასევე, ორგანიზაციის ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს, რომ მსჯელობის საფუძველზე ჩამოაყალიბოს და მიიღოს ყველაზე გონივრული სააღრიცხვო შეფასებები. ის მნიშვნელოვანი სფეროები, რომლებიც შეფასდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და მათი ეფექტის შესახებ, მოცემულია მე-3 შენიშვნაში. ბუღალტრული პოლიტიკის საფუძვლები მოცემულია მე-4 შენიშვნაში.

შეფასების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტებისა მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

საქმიანობის უწყვეტობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ორგანიზაციის ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე იმის დაშვებით, რომ ორგანიზაცია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. ხელმძღვანელობასა და დამფუძნებლებს სურვილი აქვთ, განავითარონ ორგანიზაცია საქართველოში. ხელმძღვანელობისთვის არ არის ცნობილი რაიმე განუსაზღვრელობა, რამაც შეიძლება საფრთხე შეუქმნას ორგანიზაციის ფუნქციონირებას. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება შესაფერისია ორგანიზაციისთვის

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

ა) 2023 წლის 1 იანვრის შემდეგ ძალაში შესული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები:

2023 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შედის შემდგომი სტანდარტები და შესწორებები:

- ფასს 17 სადაზღვევო კონტრაქტები
- სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებითი შენიშვნები (შესწორება - ბასს 1 და ფასს სტანდარტების პრაქტიკის დებულება 2 – „არსებითობის განსჯა“);
- სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (შესწორება - ბასს 8 „სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებაში და შეცდომები“);
- გადავადებული გადასახადი, რომელიც უკავშირდება ერთი ოპერაციიდან წარმოქმნილ აქტივებს და ვალდებულებებს (ბასს 12-ის შესწორება); და

ეს ცვლილებები ფასს-ების სხვადასხვა სტანდარტებში ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვრიდან ან შემდგომი საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. არცერთი მათგანი არსებით გავლენას არ ახდენს ორგანიზაციის 2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე, IASB-ის (ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭო) მიერ გამოიცა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ძალაში შედის მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდებში და რომლებზეც ორგანიზაციამ გადაწყვიტა არ მიეღო ნაადრევად.

2024 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შედის შემდგომი შესწორებები:

- საიჯარო ვალდებულება უკუიჯარის პირობით გაყიდვისას - (ფასს 16-ის შესწორება);
- ვალდებულების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად (ბასს 1-ში შესწორება);
- კოვენანტებიანი გრძელვადიანი ვალდებულებები (ბასს 1-ში შესწორება); და
- მიმწოდებლის ფინანსური შეთანხმებები (შესწორება ბასს 7-ში და ფასს 7-ში).

2025 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შედის შემდგომი შესწორებები:

- გასაცვლელი სავალუტო კურსის არ არსებობა (შესწორება ბასს 21-ში უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები).

ამჟამად, ორგანიზაცია აფასებს ცვლილებების მოსალოდნელ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე. ორგანიზაციას არ გააჩნია მოლოდინი, რომ ბასსკ-ის მიერ გამოშვებულ ამ და სხვა რომელიმე სტანდარტს, რომელიც ჯერ არ არის ძალაში შესული, ექნება არსებითი გავლენა ორგანიზაციაზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

ორგანიზაცია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და დაშვებების შემუშავებას მომავალ პერიოდებთან

დაკავშირებით. მსგავსი შეფასებები და დაშვებები მუდმივად მუშავდება ისტორიულ გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, მათ შორის, ისეთი მომავალი მოვლენების გათვალისწინებით, რომელიც მოსალოდნელია გონივრულ ფარგლებში. მომავალში მიღებული ფაქტობრივი შედეგი შესაძლოა განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისა და დაშვებებისგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების ანარიცხის შეფასება

ქვემოთ მოცემულია ორგანიზაციის ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკაში გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (ზარალის) რეზერვების შეფასებაზე:

- დეფოლტის ალბათობა: დეფოლტის ალბათობა (PD) წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი.
- ზარალი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში: ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) არის შესაძლო ზარალის შეფასება, რომელიც წარმოიშობა დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის კრედიტორი, სესხის უზრუნველყოფიდან და კრედიტის ერთიანი გაზრდით მიღებული ნაღდი ფულის ნაკადების გათვალისწინებით
- საპროგნოზო სცენარების დადგენა: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გაზომვისას ორგანიზაცია იყენებს გონივრულ და ფაქტებით გამყარებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება დაშვებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ.

იჯარის ვადა, ზღვრული სასესხო განაკვეთი და საიჯარო გადასახადები

ორგანიზაცია იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. ორგანიზაცია ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელობაანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ორგანიზაცია იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულს ჩანაწერს) იჯარის განახლების/გაგრძელების შესახებ. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით

უზრუნველყოფის საგნის ღირებულების შეფასება

ხელმძღვანელობა რეგულარულად განიხილავს უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებას. ხელმძღვანელობა იყენებს საკუთარ გამოცდილებას რეალური ღირებულების დასაკორექტირებლად. უზრუნველყოფის მოცულობა დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკზე.

გადასახადები

სხვადასხვა ფაქტორების, მათ შორის წარსული გამოცდილების ანალიზისა და საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების მიხედვით, ორგანიზაცია თვლის, რომ მის მიერ გაკეთებული საგადასახადო ვალდებულებების დარიცხვები ადეკვატურია ყველა წლისთვის. ეს მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებს და შეფასებებს და შეიძლება შეიცავდეს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე. იმდენად, რამდენადაც ამ საკითხების საბოლოო საგადასახადო შედეგები განსხვავდება არსებული საბუღალტრო ჩანაწერების თანხებისაგან, ასეთი სხვაობები გავლენას იქონიებს საგადასახადო ხარჯზე იმ პერიოდში, როცა ასეთი გადაწყვეტილება იქნა მიღებული. ორგანიზაცია დარწმუნებულია, რომ მას შეუძლია თავისი საგადასახადო დეკლარაციების დასაბუთება და ცდილობს მინიმუმამდე დაიყვანოს გადასახადებთან დაკავშირებული რისკები.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აისახება ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში.

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება იმ დანახარჯებით დაკორექტირებული რეალური ღირებულებით, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან, ან ფინანსური ვალდებულების გამოშვებასთან, იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომელიც შეფასებული არ არის რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თუ გარიგების ფასი განსხვავდება რეალური ღირებულებისგან თავდაპირველი აღიარებისას, ორგანიზაცია სხვაობას ანგარიშობს შემდეგნაირად:

- თუ რეალური ღირებულება განსაზღვრულია აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასით იდენტური აქტივისთვის ან ვალდებულებისთვის ან ეფუძნება შეფასების ისეთი მეთოდის გამოყენებას, რომელიც ეყრდნობა მხოლოდ დაკვირვების ქვეშ მყოფი ბაზრებიდან მიღებულ მონაცემებს, ამ შემთხვევაში სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას.
- სხვა ნებისმიერ შემთხვევაში რეალური ღირებულება დაკორექტირდება გარიგების ფასის მიხედვით, თავდაპირველი აღიარებისას რეალურ ღირებულებასა და ოპერაციის ფასს შორის სხვაობის გადავადებით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ორგანიზაცია ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს როგორც მოგებას ან ზარალს, როდესაც იგი იქნება გონივრულად გაზომვადი, ან როდესაც ინსტრუმენტის აღიარება არის შეწყვეტილი.

ფინანსური აქტივები

კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთად: შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ამორტიზებული ღირებულება

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები არის ორგანიზაციისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი კატეგორია. ფინანსური აქტივები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ერთდროულად კმაყოფილება შემდეგი ორი გარემოება:

- ორგანიზაცია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით და ექვემდებარება გაუფასურებას. აქტივის აღიარების შეწყვეტის, მოდიფიცირების ან გაუფასურების შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, თუ ის აკმაყოფილებს მომდევნო ორ პირობას და არ ექვემდებარება მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივის პირობას:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ არის კლასიფიცირებული, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, ან რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ორგანიზაციის ყველა ფინანსურ აქტივი შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ფასს 9-ის მიხედვით არსებობს 3 სახის ბიზნეს მოდელი:

- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად: ამ ბიზნეს მოდელის მიზანია აქტივების ფლობა მათი არსებობის მანძილზე პროცენტის, ძირისა და სხვა დაკავშირებული ფულადი ნაკადების გენერირებისთვის;
- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად, ან/და გასაყიდად: ეს ბიზნეს მოდელი წინას მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ ორგანიზაციამ შეიძლება გადაწყვიტოს მისი გაყიდვა ან ლიკვიდობის მიზნებისთვის ფლობა, სანამ აქტივის ვადა დაუდგება.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ ხდება ზემოთ მოცემული მოდელების კრიტერიუმებში.

ბიზნეს მოდელის შეფასება მოითხოვს მსჯელობას, რომელიც დაფუძნებულია შეფასების თარიღში არსებული ფაქტებისა და გარემოებების შეფასებაზე. ბიზნეს მოდელი არ არის შეფასებული ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის მიხედვით, არამედ შეფასებულია უფრო მაღალი დონის ფაქტორის - ფინანსური ინსტრუმენტის სახეობის შესაბამისად აგრეგირებული პორტფელის მიხედვით.

ბიზნეს მოდელის შეფასებისას ორგანიზაციამ გაითვალისწინა: რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მახასიათებლები, რომ განესაზღვრა თუ როგორ იცვლებოდა ბიზნეს მოდელი და ფინანსური ინსტრუმენტი ამ ბიზნეს მოდელში; რისკები, რომლებიც ახდენს გავლენას ამ ბიზნეს მოდელზე; ამ რისკების მართვის გზები და უმაღლესი ხელმძღვანელობის კომპეტენცია.

გასაყიდად ფლობილი ან მართული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე, შეფასებულია რეალური ღირებულების მოგება ზარალში ასახვით, რადგან ისინი არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისთვის და არც ორივე - სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვისთვის არიან განკუთვნილი.

მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდა (SPPI)

თუ ფინანსური აქტივი არის ფლობილი ისეთი ბიზნეს მოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ან რომლის მიზანი მიიღწევა როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ისე ფინანსური აქტივების გაყიდვით, მაშინ ორგანიზაციამ უნდა განსაზღვროს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას. SPPI -ის ტესტი ხორციელდება ერთეული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას, საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამისია. პროცენტი განისაზღვრება, როგორც ფულის დროითი ღირებულებისა და დარჩენილ ძირ თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის ანაზღაურება კონკრეტული პერიოდის განმავლობაში. ის შეიძლება ასევე ითვალისწინებდეს სესხის გაცემასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგალითად, ლიკვიდობის რისკი) და დანახარჯების (მაგალითად, ადმინისტრაციულ დანახარჯებს) კომპენსაციას, რაც დაკავშირებულია დროის გარკვეულ პერიოდში ფინანსური აქტივის შენარჩუნებასთან. ასევე საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამის მოგების მარჟასაც.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს, ორგანიზაცია აფასებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს წარმოადგენს იმის შეფასებას, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან თანხებს, რომელიც არ შეესაბამება SPPI-ის პირობებს.

SPPI-ის პირობები თუ დარღვეულია, ასეთი ფინანსური აქტივები ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით მოგება ზარალში ასახვით, მიღებული პროცენტი კი აღიარდება სხვა საპროცენტო შემოსავლად.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც შესაბამისია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც:

- აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის;
- ორგანიზაცია გადასცემს ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების საკონტრაქტო უფლებებს, ან მიიღო ვალდებულება გადაიხადოს მიღებული ფული მთლიანად მესამე მხარის მიმართ; ან (ა) გადასცემს არსებითად ყველა რისკს და აქტივზე საკუთრების უფლებას, ან (2) არსებითად არც გადასცემს და არც იტოვებს ყველა რისკსა და სარგებელს, მაგრამ გადასცემს კონტროლს აქტივზე.

ცვლილება გაუფასურების შეფასებაში

ფასს 9-ის მიღებამ ფუნდამენტურად შეცვალა ორგანიზაციის აღრიცხვა გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხთან დაკავშირებით, კერძოდ ბასს 39-ის მიდგომა - „გაწეული ზარალი“ (CL) ჩაანაცვლა მომავალზე ორიენტირებულმა - „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელმა. ფასს 9 მოითხოვს ECL-ის დაანგარიშებას ორგანიზაციის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც აღრიცხულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან რეალური ღირებულების სხვა სრულ შემოსავალში აღრიცხვით. გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ECL-ს, რომელიც დაანგარიშებულია ფინანსური აქტივის წარმოქმნიდან მომავალი 12 თვის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის შემთხვევაში, მანამ სანამ არ მოხდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რა დროსაც გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს. თუ ფინანსური აქტივი აკმაყოფილებს შემენილის ან აღიარებისთანავე გაუფასურებულის განმარტებას, გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს.

2018 წლის 1 იანვრიდან ორგანიზაციამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები აღიარა ყველა სადებეტო ინსტრუმენტისთვის, რომელიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით.

გაუფასურების ზარალისა და ანარიცხის განსაზღვრებამ გადაინაცვლა „გაწეული ზარალის“ (CL) მოდელიდან, რომელიც ბასს 39-ის მიხედვით ზარალს აღრიცხავდა მას შემდეგ, რაც ზარალის გამომწვევი მოვლენა უკვე მომხდარი იყო, „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელზე, რომელიც ფასს 9-ის მიხედვით ზარალს აღრიცხავს ფინანსური აქტივის წარმოქმნისთანავე. ფასს 9-ის მიხედვით ორგანიზაცია ჯერ ცალკეულად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის განსაზღვრავს თუ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდგომ კი ჯგუფურად აფასებს იმ აქტივებს, რომლებიც ცალკეულად არ არის მნიშვნელოვანი და აქტივებს, რომლებიც მნიშვნელოვანია, მაგრამ არ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება გამოვლენილი მათი ცალკეულად შეფასებისას.

სამეტაპიანი მიდგომა

ფასს 9 წარადგენს 3 ეტაპს ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურებისთვის, მათი წარმოქმნის ან შეძენის თარიღში. ეს მიდგომა შეჯამებულია ქვემოთ:

1-ლი ეტაპი: ორგანიზაცია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით. ეს წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს დეფოლტის შემთხვევაში, საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში, იმ დაშვებით, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა მნიშვნელოვნად. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომელთა ვადიანობა 12 თვეზე ნაკლებია, დეფოლტის ალბათობა იგივეა, რაც არსებობის მანძილზე.

მე-2 ეტაპი: ორგანიზაცია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით, იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებმაც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ განიცადეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა.

ეს მოითხოვს ECL-ის გამოთვლას, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის ალბათობაზე.

ანარიცხი საკრედიტო ზარალებზე ამ ეტაპზე არის უფრო მაღალი, რადგან გაზრდილია საკრედიტო რისკი და გასათვალისწინებელი პერიოდი უფრო გრძელია ვიდრე 1 ეტაპის 12 თვე. მე-2 ეტაპზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტები ჯერ (ამ ეტაპისთვის) არ იგულისხმებიან გაუფასურებულად.

მე-3 ეტაპი: თუ ფინანსური ინსტრუმენტი არის გაუფასურებული, იგი გადადის მე-3 ეტაპზე. ორგანიზაცია აღიარებს გაუფასურების ზარალს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის თანხით, ამ გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების PD-ის 100 %-ით.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დეფოლტის განსაზღვრება

დეფოლტის სტატუსი გამოიყენება იმ სესხებისთვის, რომლისთვისაც ქვემოთ მოცემულ რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

- 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- მსესხებლის ან თანამსესხებლის გარდაცვალება ან დაკარგვა;
- ფორსმაჟორი, როცა კლიენტი ხდება გადახდისუნარიო გარე ფაქტორების გამო, რომელიც კონტროლს არ ექვემდებარება.

ორგანიზაცია დეფოლტს აღიარებს გაუფასურებული სესხებისთვის.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

იმის განსაზღვრისას, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მოხდენის რისკი, მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ორგანიზაცია ითვალისწინებს გონივრულ და საჭირო ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე. ეს მოიცავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, ანალიზს, რომელიც დაფუძნებულია ორგანიზაციის წარსულ გამოცდილებაზე და საკრედიტო ექსპერტების შეფასებაზე, ასევე მომავალის პროგნოზირებისთვის საჭირო ინფორმაციას.

რაოდენობრივი ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ყველაზე მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია და ეფუძნება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის ცვლილებას შემდეგი ორი მაჩვენებლის შედარებით:

- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა ანგარიშგების დღეს; და
- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა მოცემული დროის მონაკვეთში, რომლის შეფასებაც მოხდა იმ ფაქტებსა და მოვლენებზე დაყრდნობით რომელიც არსებობდა აღიარების მომენტში.

ორგანიზაციის აზრით საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ხდება არაუგვიანეს 30 დღიანი ვადაგადაცილებისა.

ორგანიზაცია რეგულარულად მიმოიხილავს შემდეგ ფაქტორებს, რათა დარწმუნდეს, რომ აღნიშნული კრიტერიუმები ეფექტურია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მონიტორინგისას:

- კრიტერიუმებს აქვს უნარი გამოავლინონ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა დეფოლტის დადგომამდე;
- ადგილი არ აქვს დროში დამთხვევას (კრიტერიუმის მხრივ), როდესაც აქტივი ხდება 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების;
- არ არსებობს არანაირი უსაფუძვლო არასტაბილურობა ზარალის რეზერვში, 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალიდან (ეტაპი 1) არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (ეტაპი 2) გადატანებიდან.

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით საკრედიტო ზარალების ანარიცხი დაფუძნებულია გონივრულ და საჭირო საპროგნოზო ინფორმაციაზე, რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, რომელიც მოიცავს წარსულ მოვლენებს, მიმდინარე პირობებსა და მომავალი ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზებს.

ორგანიზაცია საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესაფასებლად, ისე ECL-ის გაზომვის დროს.

ECL -ის გაზომვა

ECL -ის გასაზომად გამოსაყენებელი ძირითადი საშუალებები არის ქვემოთ მოყვანილი ცვლილებების სტრუქტურა:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);

- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD).

აღნიშნული პარამეტრები, როგორც წესი შეფასებულია შიდა სტატისტიკური მოდელების და სხვა ისტორიული მონაცემთა ბაზის გამოყენებით. ისინი შექმნილია სამომავლო პროგნოზის ასახვის მიზნით, როგორც ზემოთ არის აღწერილი.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დეფოლტის აღბათობა (PD)

PD მაჩვენებლები არის მაჩვენებლები კონკრეტული თარიღისთვის და გამოითვლება სტატისტიკური რეიტინგის მოდელების მიხედვით.

იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ან სესხი მიგრირდება რეიტინგების კატეგორიებს შორის, აღნიშნულმა შესაძლოა, გამოიწვიოს ცვლილება შესაბამისი PD-ს შეფასებისას. PD-ს შეფასება ხდება საკონტრაქტო ვადის შესაბამისად წინასწარი გადახდის კოეფიციენტის გათვალისწინებით.

დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD)

EAD წარმოადგენს ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე საკრედიტო რისკის ზეგავლენის შეფასებას, პოტენციური დეფოლტის მოხდენის მომენტში. ეს წარმოადგენს მიუღებელ ფულად ნაკადებს დეფოლტის მომენტში, წინსწრებით დაფარვების, პროცენტის დაფარვებისა და EIR-ით დისკონტირებული დარიცხვების გათვალისწინებით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს რეგულაციით დადგენილს.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

LGD გამოიყენება მოსალოდნელი დანაკარგის მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას დეფოლტის შემთხვევაში. ამ მაჩვენებლის გამოსათვლელად ორგანიზაცია იყენებს გადევნებული სესხების ამოღების განაკვეთს. LGD მოდელი განსაზღვრავს მხოლოდ ფულად შემოძინებებს. LGD გამოითვლება ფულადი ნაკადების საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით.

ფინანსური ვალდებულებები

ბასს 39 – „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ ჩაანაცვლა ფასს 9 – „ფინანსური ინსტრუმენტი“-მა. ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით ფინანსური ვალდებულებები უნდა დაკლასიფიცირდეს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: „რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ და „სხვა ფინანსურ ვალდებულებად“. ორგანიზაციამ 2018 წლის 1 იანვრისთვის (ფასს 9-ის მიღების თარიღი) ყველა ფინანსური ვალდებულება დაკლასიფიცირა, როგორც „სხვა ფინანსური ვალდებულებები“.

ორგანიზაციის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სხვა ვალდებულებებსა და მიღებულ სესხებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან.

მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ორგანიზაცია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გადახურვა

ორგანიზაცია ფინანსურ აქტივებისა და ვალდებულებების გადახურვას აკეთებს მაშინ, როდესაც ურთიერთობა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და ორგანიზაცია გეგმავს ანგარიშსწორებას გადახურული ნაშთის საფუძველზე, ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

4. მნიშვნელოვანი სადრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულების შეფასების იერარქია

ფასს 13 რეალური ღირებულების შეფასების იერარქია

ფასს 13 მოითხოვს განმარტებით შენიშვნებს რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებებისთვის იმ დაშვების შესახებ, რაც გამოყენებულ იქნა რეალური ღირებულების განსაზღვრისას. რეალური ღირებულების იერარქია მოიცავს შემდეგ დონეებს:

1. იდენტური აქტივების და ვალდებულებების კოტირებული ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე (1-ლი დონე);
2. პირველ დონეში შემავალი კოტირებული ფასისგან განსხვავებული სხვა ინფორმაცია, რომელიც არის დაკვირვებადი პირდაპირ ან არაპირდაპირ (მე-2 დონე); და
3. ინფორმაცია, რომელიც არ არის დაკვირვებადი აქტიურ ბაზარზე (მე-3 დონე).

რეალური ღირებულების იერარქია განისაზღვრება ყველაზე დაბალი დონის შესაბამისად, რომელიც არსებით გავლენას ახდენს რეალური ღირებულების განსაზღვრაზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კლასიფიცირებულია ერთ-ერთ დონეში.

რეალური ღირებულების იერარქიის მეორე დონეში შემავალი რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები გაშიფრულია მე-6 შენიშვნაში.

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები არის აქტივები, რომლებიც იოლად კონვერტირებადი ფულად სახსრებში და ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში და ფულად სახსრებს საბანკო ანგარიშებზე სამ თვემდე ვადით. სამ თვეზე მეტი ვადიანობით შეზღუდული სახსრები არ შედის ნაღდი ფულისა და ფულის ეკვივალენტებში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები ბალანსში ასახულია ისტორიული ღირებულებით, რომელიც შემცირებულია დაგროვილი ცვეთისა (ამორტიზაციის) და გაუფასურების ზარალით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ძირითად საშუალებებზე (და არამატერიალურ აქტივებზე) ცვეთის (და ამორტიზაციის) დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში სისტემატურ საფუძველზე წრფივი მეთოდით. ცვეთა ერიცხება წრფივად 5 წელზე გადაანგარიშებით.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რათა გადამოწმდეს, ხომ არ არის აღიარებული ანაზღაურებად ღირებულებაზე მეტად. ანაზღაურებადი ღირებულება არის უდიდესი გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის.

საწესდებო კაპიტალი და დივიდენდები

კაპიტალი შედგება საწესდებო კაპიტალისა და გაუნაწილებელი მოგებისგან. დივიდენდები ჩაიწერება კაპიტალში იმ პერიოდში, როდესაც ის არის გამოცხადებული. ნებისმიერი დივიდენდი, რომელიც გამოცხადდა საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნებამდე გაიშიფრება ბალანსის შედგენის თარიღის შემდგომი მოვლენების შენიშვნაში.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავს ფორვარდულ და სპოტ ოპერაციებს სავალუტო ბაზრებზე.

წარმოებული ინსტრუმენტები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით ხელშეკრულების ძალაში შესვლის დღეს და შემდგომში გადაფასდება სამართლიანი ღირებულებით. წარმოებული ინსტრუმენტი აქტივების სახით აღირიცხება, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, ხოლო ვალდებულებად - უარყოფითი სამართლიანი ღირებულების შემთხვევაში.

წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან

ფინანსური აქტივი აღიარდება ფინანსურ იჯარად, როდესაც აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და ეკონომიკური სარგებელი გადაეცემა მოიჯარეს. საკუთრების უფლება შეიძლება გადაეცეს ან არა.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ფინანსური იჯარა, მეიჯარისათვის, ფასს 16-ის მოთხოვნების შესაბამისად წარსდგება, როგორც მოთხოვნა, წმინდა საიჯარო ინვესტიციების ტოლი თანხით. ფინანსური იჯარის შემთხვევაში, რამდენადაც, აქტივის იურიდიულ საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და ეკონომიკური სარგებელი მოიჯარეს გადაეცემა, მისაღები საიჯარო გადასხდები მეიჯარის პოზიციიდან განიხილება, როგორც ძირითადი თანხის დაფარვა და გარკვეული შემოსავლების მიღება, როდესაც მას აუნაზღაურდება და ეკონომიკური სარგებლის სახით დაუბრუნდება ჩადებული ინვესტიცია და მომსახურება.

ფინანსური შემოსავლის აღიარება უნდა ეფუძნებოდეს ფინანსურ იჯარაში მეიჯარის წმინდა საიჯარო ინვესტიციების უკუგების, მუდმივი პერიოდული განაკვეთის ამსახველ მოდელს. საანგარიშო პერიოდის საიჯარო გადასხდელი, მომსახურების დანახარჯების გამოქვითვით, მიმართულია მთლიანი (ბრუტო) საიჯარო ინვესტიციის საპირისპიროდ, როგორც ძირითადი თანხის, ისე გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავლის შემცირებისაკენ.

გაყიდვის და უკუიჯარის გარიგებები

ორგანიზაცია ასევე ჩართულია იმ სატრანსპორტო საშუალებების დაფინანსებაში, რომლებსაც უკვე ფლობენ მისი კლიენტები. მსგავსი უკუიჯარის გარიგებების ფარგლებში ორგანიზაცია იძენს შესაბამის აქტივს კლიენტისგან და შემდეგ უკან იჯარით გასცემს აქტივს იგივე კლიენტზე. სატრანსპორტო საშუალება მოქმედებს, როგორც გირაო ყველა იჯარის უზრუნველსაყოფად. ორგანიზაცია იყენებს ფასს 15-ის შესასრულებელი ვალდებულების დაკმაყოფილების განსაზღვრის შესაბამის კრიტერიუმებს, რათა განსაზღვროს აღირიცხება თუ არა აქტივის გადაცემა როგორც აღნიშნული აქტივის გაყიდვა. თუ აქტივის გადაცემა გამყიდველის-მოიჯარის მიერ არ აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს, რომ აღირიცხოს როგორც აქტივის გაყიდვა, მყიდველი-მეიჯარე არ აღიარებს გადაცემულ აქტივს და აღიარებს ფინანსურ აქტივს გადაცემიდან მიღებული ამონაგების ტოლი ოდენობით. იგი აღრიცხავს ფინანსურ აქტივს როგორც კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ავანსებს, ფასს 9-ის გამოყენებით.

ორგანიზაციამ დაასკვნა, რომ მისი გაყიდვის და უკუიჯარის ხელშეკრულების დებულებები არის იმგვარი, რომ აქტივის გადაცემა გამყიდველისგან - მოიჯარესგან ორგანიზაციაზე არ აკმაყოფილებს და არასოდეს არ აკმაყოფილებდა ფასს 15-ის მოთხოვნებს.

ორგანიზაციამ ჩაატარა მისი გაყიდვის და უკუიჯარის გარიგებების SPPI ტესტირება. სატრანსპორტო საშუალება ყველა მსგავსი სესხების გირაოს წარმოადგენს. გაყიდვის და უკუიჯარის ხელშეკრულებები მოიცავს სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებმაც შეიძლება გამოიწვიონ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილება, ძირითად სასესხო გარიგებასთან არადაკავშირებული გზით. მსგავსი ფულადი ნაკადები წარმოიშვება მსესხებლების დეფოლტის შემთხვევაში და უკავშირდება დასაკუთრებულ მანქანების გაყიდვებს, რომელთათვისაც ნებისმიერი ნამეტი ამონაგები შეიძლება იყოს შენარჩუნებული ორგანიზაციის მიერ და საკომისიო და სხვა საფასური, რომლებიც პირდაპირ არ უკავშირდება დაუფარავ ძირ თანხას/პროცენტს,

შეიძლება იყოს დარიცხული კლიენტზე (მაგ. სესხის ამოღების გარე ხარჯები, რომლებიც დარიცხულია კლიენტებზე, ნამატი).

ორგანიზაციამ ჩაატარა შესაბამისი მსჯელობები და დაასკვნა, რომ SPPI ტესტირება დაკმაყოფილებულია ყველა ზემოაღნიშნულ გარემოებებში, რადგან 1) ორგანიზაციის მიერ დარიცხული დასაკუთრების საკომისიო და საფასური გამიზნულია სესხის მომსახურების პროცესში ორგანიზაციის მიერ გაწეული ხარჯების დასაფარად, ჩვეულებრივი გასესხების მოდელის ფარგლებში, 2) ის ფაქტი, რომ ორგანიზაცია ინარჩუნებს დასაკუთრებული

მანქანების გაყიდვიდან მიღებულ შემოსულობებს, რომლებიც აჭარბებს ამოღებულ დაუფარავ ოდენობას (შესაბამისობის შემთხვევაში) არ არის მტკიცებულება იმისა, რომ ორგანიზაციის მიერ ნაკისრი რისკი არის სინამდვილეში მანქანის ფასის რისკი და არა საკრედიტო რისკი. ორგანიზაციას შეუძლია გაყიდოს გირაო და დაიტოვოს ნებისმიერი ნამეტი მხოლოდ დეფოლტის შემთხვევაში და გარიგებიდან ხანდახან მიღებული უმნიშვნელო ამონაგები არ წარმოადგენს ძირითადი ბიზნეს მოდელის მიზანს (ანუ სასესხო აქტივიდან საპროცენტო შემოსავლის მიღება) და არ წარმოადგენს ბიზნესის მიზანს, არამედ წარმოადგენს მხოლოდ საკრედიტო ზარალის მაქსიმალურად შემცირებისთვის გამოყენებულ ინსტრუმენტს, 3) რეგრესის უფლების გარეშე გაყიდვა და უკუიჯარის გარიგებების შეწყვეტაზე მიღებული ჯარიმები, რომლებიც დარიცხულია კლიენტებზე, ასევე წარმოადგენს სახელშეკრულებო ელემენტებს, რომელთა მიზანია საკრედიტო რისკის ანაზღაურება და რომლებიც არ იწვევს არანაირ არსებით წმინდა შემოსულობას ორგანიზაციისთვის.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ანარიცხები, პირობითი აქტივები და ვალდებულებები

ანარიცხი არის ვალდებულება, რომლის დაფარვის ვადა ან ოდენობა განუსაზღვრელია. ვალდებულება არის წარსულში მომხდარი მოვლენის შედეგად წარმოშობილი მიმდინარე მოვალეობა, რომლის დასაფარავად საჭიროა ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების საწარმოოდან გასვლა. ვალდებულების წარმოქმნელი მოვლენა არის ისეთი მოვლენა, რომელიც ქმნის იურიდიულ ან კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რომლის მიხედვითაც ორგანიზაციამ უპირობოდ უნდა დაფაროს ვალდებულება. იურიდიული ვალდებულება არის ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება შემდეგი ფაქტორებიდან:

- ხელშეკრულება (ყველა პირობის გათვალისწინებით, მათ შორის, ზეპირი);
- კანონმდებლობა; ან
- სხვა კანონიერი ქმედება.

კონსტრუქციული ვალდებულება წარმოიქმნება ორგანიზაციის ქმედებებიდან, რაც გულისხმობს შემდეგს:

- წარსული პრაქტიკიდან მიღებული გამოცდილების შედეგად, გამოქვეყნებული პოლიტიკით ან საკმაოდ სპეციფიკური მიმდინარე განაცხადით, ორგანიზაცია სხვა მხარეებს მიუთითებს, რომ ის აიღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- შედეგად, ორგანიზაცია აღნიშნულ სხვა მხარეებს უქმნის სამართლიან მოლოდინს, რომ იგი შეასრულებს აღებულ ვალდებულებებს.

ტერმინი “პირობითი ვალდებულება” გამოიყენება ვალდებულებებისათვის, რომლებიც ვერ აკმაყოფილებენ აღიარების კრიტერიუმებს.

სააღრიცხვო პოლიტიკა გამოყოფს შემდეგ კატეგორიებს:

- ანარიცხები - რომლებიც აღიარდება, როგორც ვალდებულება (იმ პირობით, რომ შესაძლებელია ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება), რადგან ისინი წარმოადგენენ მიმდინარე მოვალეობას და მოსალოდნელია, რომ მათ დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების კომპანიიდან გასვლა; და
- პირობითი ვალდებულებები - რომლებიც არ აღიარდება, როგორც ვალდებულება, რადგან წარმოადგენს, ან:
 - შესაძლო მოვალეობებს, რადგან ჯერ კიდევ არაა დადასტურებული, გააჩნია თუ არა ორგანიზაციას მიმდინარე მოვალეობა, რომლის შესრულება გამოიწვევს ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების კომპანიიდან გასვლას; ან
 - მიმდინარე მოვალეობებს, რომლებიც ვერ აკმაყოფილებს სტანდარტის მოთხოვნებს (რადგან მოსალოდნელი არ არის, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების კომპანიიდან გასვლა, ან შეუძლებელია ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება).

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან არ არის მოსალოდნელი.

პირობითი ვალდებულებები შეიძლება განვითარდეს თავდაპირველად მოსალოდნელისგან განსხვავებული სახით. ამიტომ ისინი ფასდება მუდმივად, რათა განისაზღვროს, ხომ არაა აუცილებელი ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების ორგანიზაციიდან გასვლა. იმ შემთხვევაში, თუ იმ ვალდებულების დასაფარად,

რომელიც განიხილებოდა პირობით ვალდებულებად, საჭირო იქნება ეკონომიკურ სარგებელში განთავსებული რესურსების ორგანიზაციიდან გასვლა, ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება ანარიცხი იმ პერიოდში, როდესაც ასეთ ცვლილებას ექნება ადგილი (გარდა განსაკუთრებულად იშვიათი შემთხვევებისა, როდესაც ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია).

პირობითი აქტივები არ აისახება ფინანსური ანგარიშგებაში, თუმცა მათ შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ახსნა-განმარტებით შენიშვნებში, როდესაც შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის შემოდინება. თუ ეკონომიკური სარგებელი აუცილებლად მიიღება, აქტივი და შესაბამისი შემოსავალიც აღიარდება შესაბამისი პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში მაშინ, როდესაც შეფასების ცვლილება მოხდა.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დაბეგვრა

გადასახადის ხარჯი შედგება პერიოდის მიმდინარე და გადავადებული გადასახადისგან. გადასახადი აღიარებულია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იმ შემთხვევის გარდა, თუ ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში. ამ შემთხვევაში გადასახადი ასევე აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში შესაბამისად.

მიმდინარე მოგების გადასახადი გამოითვლება საანგარიშგებო თარიღისთვის ფაქტობრივად მოქმედი საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით. მენეჯმენტი პერიოდულად ახდენს საგადასახადო მიდგომის გადახედვას კანონმდებლობაში არსებული სხვადასხვა ინტერპრეტაციის შესაბამისად. ორგანიზაცია ქმნის ანარიცხებს თანხებზე, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია საგადასახადო ორგანოებისთვის.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღიარდება ვალდებულებების მეთოდის გამოყენებით, დროებითი განსხვავებების წარმოქმნისას აქტივებსა და ვალდებულებებისგან წარმოქმნილ საგადასახადო ბაზასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებ საბალანსო მაჩვენებელს შორის. რადგან გადავადებული საგადასახადო აქტივი არ დაანგარიშდება, როდესაც აღიარდა აქტივი ან ვალდებულება, მას არ ექნება გავლენა არც ფინანსურ და არც საგადასახადო მოგება-ზარალზე. გადავადებული საგადასახადო აქტივი განისაზღვრება საგადასახადო განაკვეთით (და კანონმდებლობით) რომელიც ამოქმედდა ან არსებითად ამოქმედდა საბალანსო უწყისის თარიღისთვის და მოსალოდნელია მისი გამოყენება, როდესაც მასთან დაკავშირებული გადავადებული საგადასახადო აქტივი მიიღება ან გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება წარმოიქმნება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში (და იმ ოდენობით), როცა მოსალოდნელია, რომ მომავალში იარსებებს დასაბეგრი მოგება, რის ხარჯზეც მოხდება აღნიშნული აქტივის გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება გადაიხურება იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს მიმდინარე საგადასახადო აქტივის მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებასთან გადახურვის სამართლებრივი უფლება, და როდესაც გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება წარმოშობილია ერთი და იმავე საგადასახადო კანონმდებლობის შედეგად, რომლის დროსაც აქტივის და ვალდებულების წმინდა თანხით წარდგენა შესაძლებელია.

საპროცენტო შემოსავლის აღიარება

ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც იმყოფება 1-ელ და მე-2 ეტაპზე, ორგანიზაცია საპროცენტო შემოსავალს არიცხავს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით მთლიან საბალანსო თანხაზე. მე-3 ეტაპზე არსებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის საპროცენტო შემოსავალი დაიანგარიშება EIR-ის გამოყენებით, სესხების ამორტიზებულ ღირებულებაზე (ე.ი. მთლიანი საბალანსო თანხა შემცირებული საკრედიტო ზარალის ანარიცხით). იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც შესყიდვის ან წარმოქმნის მომენტში გაუფასურებული, საპროცენტო შემოსავალი ერიცხებათ EIR-ის გამოყენებით, ამორტიზებულ ღირებულებაზე.

ხარჯების აღიარება

ხარჯები აღიარდება სხვა საერთო შემოსავლების ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშვება სამომავლო ეკონომიკური მოგების შემცირება, რომელიც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასთან ან გაიზარდება ვალდებულება, რომელიც საიმედოდაა შეფასებული.

ხარჯები აღიარდება სხვა საერთო შემოსავლების ანგარიშგებაში მაშინვე, თუ ხარჯი აღარ არის მომავალი ეკონომიკური საქმიანობის მოგების ნაწილი, ან თუ მომავალი ეკონომიკური მოგება აღარ აღიარებს ან წყვეტს მისი როგორც აქტივის აღიარებას ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარები

ჯგუფი როგორც მოიჯარე

იჯარის იდენტიფიკაცია

ხელშეკრულების დაწყებისას ორგანიზაციამ უნდა შეაფასოს, მთლიანად ხელშეკრულება არის თუ არა იჯარა, ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ხელშეკრულება არის საიჯარო ხელშეკრულება, ან შეიცავს იჯარას, თუ ხელშეკრულების მეშვეობით ხდება იდენტიფიცირებული აქტივის კონტროლის უფლების გადაცემა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების მიღების სანაცვლოდ. იმის დასადგენად, ესა თუ ის ხელშეკრულება გადასცემს თუ არა მომხმარებელს იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ორგანიზაციამ უნდა შეაფასოს, გამოყენების პერიოდის განმავლობაში მომხმარებელს გააჩნია თუ არა შემდეგი ორივე უფლება:

- ხელშეკრულებაში იდენტიფიცირებული აქტივიდან პრაქტიკულად მთლიანი სარგებლის მიღების უფლება და
- იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების წესის განსაზღვრის უფლება.

საწყისი აღიარება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაცია აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

იჯარა ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება როგორც:

- აქტივი, რომელიც წარმოადგენს იჯარის ვადის განმავლობაში, იჯარის ობიექტის გამოყენების უფლებას და
- ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაცია საიჯარო ვალდებულებას აფასებს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირდება იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ამ განაკვეთის განსაზღვრა ადვილად არის შესაძლებელი. თუ ეს შეუძლებელია, გამოიყენება იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის განსაზღვრული მოიჯარის ზღვრული სასესხო განაკვეთი. საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში ცვლადი საიჯარო გადახდები მონაწილეობს იმ მოცულობით, რა მოცულობითაც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე. ცვლადი საიჯარო გადახდები თავდაპირველად ფასდება იჯარის ვადის დაწყების თარიღის მდგომარეობით ამ ინდექსის ან განაკვეთის გამოყენებით. სხვა ცვლადი საიჯარო გადახდები აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯად, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაციის ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის მოიცავს:

- თანხებს, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას;
- იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმებს, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას;

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ორგანიზაცია აქტივების გამოყენების უფლებას თვითღირებულებით აფასებს. აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას,
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;

- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და
- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი, ან საიჯარო აქტივის აღსადგენად ისეთ მდგომარეობაში მოყვანის მიზნით, რაც მოითხოვება საიჯარო ხელშეკრულების პირობებით.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

როცა ორგანიზაცია ახდენს იჯარის სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაციას, ამ შემთხვევაში, აღრიცხვა დამოკიდებულია მოდიფიკაციის შინაარსზე:

- იჯარის მოდიფიკაცია აისახება, როგორც განცალკევებული იჯარა, თუ მოდიფიკაციის შედეგად იზრდება იჯარის გამოყენების სფერო და იჯარის ანაზღაურება იზრდება გაზრდილი გამოყენების სფეროს შესაფერისი ანაზღაურებით.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც არ აღირიცხება, როგორც განცალკევებული იჯარა, იჯარის მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის თარიღისთვის მოიჯარე ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას გადასინჯული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის საფუძველზე.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომლის შედეგად მცირდება იჯარის მოქმედების სფერო, მცირდება აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება იჯარის ნაწილობრივ ან სრულად შეწყვეტის ასახვის მიზნით, მოგება/ზარალში აღიარდება ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია იჯარის ნაწილობრივ ან მთლიანად შეწყვეტასთან; საიჯარო ვალდებულება შემდგომში კორექტირდება იმგვარად, რომ მისმა საბალანსო ღირებულებამ ასახოს მოდიფიცირებული საიჯარო გადასახდელები მოდიფიცირებული ვადის განმავლობაში, რომლებიც დადისკონტირებულია მოდიფიკაციის თარიღისთვის არსებული განაკვეთით. ასეთ დროს, აქტივების გამოყენების უფლებაც შესაბამისი თანხით კორექტირდება.

იჯარის ვადის განსაზღვრა

იჯარის ვადა არის იჯარის არაგაუქმებადი პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც მოიჯარეს აქვს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლება, შემდეგ პერიოდებთან ერთად: ა) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (მათ შორის მიღებული საქმიანი პრაქტიკით გამყარებული), თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას გამოიყენებს; და ბ) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლება, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას არ გამოიყენებს.

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. იმის შესაფასებლად, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, ჯგუფი განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. ჯგუფი ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ზღვრული სასესხო განაკვეთი

ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის, საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივების გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა.

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საიჯარო გადახდების განსაზღვრა

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულს ჩანაწერს) იჯარის

განახლების/გაგრძელების შესახებ. ზემოთხსენებული უფლების არსებობა გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. ჯგუფი ამგვარ მიღებულ საქმიან პრაქტიკას განიხილავს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილად. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მოკლევადიანი იჯარა და გრძელვადიანი იჯარა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს

ორგანიზაციამ გადაწყვიტა მოკლევადიან იჯარასთან და დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო აქტივის იჯარასთან მიმართებაში გამოიყენოს გათავისუფლება. ამ იჯარასთან დაკავშირებული საიჯარო გადახდები აღირიცხება ხარჯის სახით იჯარის ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით. სხვა სისტემატური საფუძველი იმ შემთხვევაში გამოიყენება, თუ ეს საფუძველი უფრო ადეკვატურად ასახავს მოიჯარის მიერ სარგებლის მიღების სტრუქტურას/მოდელს.

ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

ხელფასები, ბონუსები და არაფულადი შეღავათები აღიარდება იმ წელს, როდესაც თანამშრომელმა გასწია შესაბამისი მომსახურება.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ასევე მოვლენები ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე, რომელიც გვაწვდის დამატებით ინფორმაციას ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, შეტანილია ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი არსებითი მოვლენები, რომლებიც არ ახდენენ გავლენას ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის დღისათვის, ასევე წარმოდგენილია ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში.

უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაცია

ფინანსურ ანგარიშგებაში შემავალი მუხლები ფასდება იმ ეკონომიკურ გარემოში არსებული ვალუტით, რომელშიც ორგანიზაცია ფუნქციონირებს („ფუნქციური ვალუტა“). ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც არის ორგანიზაციის ფუნქციური და წარსადგენი ვალუტა.

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია ორგანიზაციის ფუნქციურ ვალუტაში, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით.

კურსთაშორის სხვაობიდან წარმოქმნილი მოგება და ზარალი, რომელიც მიიღება ტრანზაქციათა განხორციელებისა და ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ორგანიზაციის ფუნქციურ ვალუტაში გადაყვანის შედეგად წლის ბოლოს არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით, აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. გადაფასება წლის ბოლოს არ ეხება არაფულად მუხლებს კაპიტალში ინვესტიციების ჩათვლით. ფასიანი ქაღალდების გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული რეალური ღირებულების ცვლის ეფექტი აღიარდება, როგორც რეალური ღირებულების ცვლილებისას მიღებული შემოსავლის ან ხარჯის ნაწილი.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის არსებულ ოფიციალურ გაცვლით კურსებს:

	აშშ დოლარი / ლარი	ევრო / ლარი
გაცვლითი კურსი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	2.6894	2.9753
გაცვლითი კურსი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	2.7020	2.8844

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკის მართვა

სხვა ფინანსური ინსტიტუტების მსგავსად, ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად ორგანიზაცია დგება სხვადასხვა რისკის წინაშე. ეს შენიშვნა აღწერს ორგანიზაციის მიზნებს, პოლიტიკასა და პროცესებს, რომ მართოს აღნიშნული რისკები და წარმოადგენს მეთოდებს მათ შესაფასებლად. დამატებითი ციფრობრივი მონაცემები აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებით წარმოდგენილია მოცემული ფინანსური ანგარიშგების სხვადასხვა ნაწილში.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც ლიკვიდური ან მოკლევადიანია (სამ თვემდე ვადით), ითვლება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება მიახლოებულია მათ რეალურ ღირებულებასთან.

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

ხელმძღვანელობას გააჩნია საერთო პასუხისმგებლობა ორგანიზაციის რისკების მართვის მიზნებისა და პოლიტიკის განსაზღვრისთვის, ამასთანავე, პასუხისმგებლობის შენარჩუნებასთან ერთად, მიზნებისა და პროცესების ეფექტურად დანერგვისთვის მას დელეგირებული აქვს პროცესების შემუშავებისა და ოპერირების უფლება ორგანიზაციის ფინანსური მხარისთვის.

ხელმძღვანელობის საერთო მიზანია, რომ შექმნას ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მიზანმიმართული იქნება რისკების მინიმუმამდე შემცირებისკენ ორგანიზაციის კონკურენტუნარიანობისა და მოქნილობის გაუარესების გარეშე. აღნიშნულ პოლიტიკებთან დაკავშირებული დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია ქვემოთ.

- საკრედიტო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი
- საბაზრო რისკი:
 - სავალუტო რისკი
 - საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ დანაკარგს მეორე მხარისთვის ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო. საკრედიტო რისკის წინაშე ორგანიზაცია დგება სესხების გაცემით და სხვა სახის ოპერაციებით, როდესაც ურთიერთობისას წარმოიშობა ფინანსური აქტივი.

ორგანიზაციის ძირითადი საქმიანობა მიკრო სესხების გაცემა და შესაბამისად, საკრედიტო რისკი უმნიშვნელოვანეს როლს თამაშობს მიკრო საფინანსო ორგანიზაციის (მისო) რისკების მართვაში. იმისათვის, რომ მსგავსმა შემთხვევებმა ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად არ დააზარალოს, გამოიყენება სხვადასხვა სამუშაო მეთოდი, რაც უზრუნველყოფს საკრედიტო რისკების დროულად იდენტიფიცირებასა და მათ ეფექტურად მართვას.

ორგანიზაცია რეგულარულად აკვირდება ინდივიდუალური სესხების საკრედიტო რისკებს და მუდმივად აფასებს კლიენტების კრედიტუნარიანობას. მიმოხილვა დაფუძნებულია განახლებულ ფინანსურ ინფორმაციაზე, რომელსაც იღებს საკრედიტო პერსონალი მონიტორინგის შედეგად. შემდეგ ინფორმაცია გადის რისკზე დაფუძნებულ შეფასებას საკრედიტო დეპარტამენტის მიერ.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მაქსიმუმს. საანგარიშგებო პერიოდისათვის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა იყო:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ფული და ფულის ეკვივალენტები (გარდა ნაღდი ფულისა)	2,266,380	1,992,920
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8,764,328	7,719,719
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	1,120,072	1,421,296

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

სხვა აქტივები	206,526	175,746
	12,357,306	11,309,681

ორგანიზაციის საკრედიტო რისკი კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან დაკავშირებით მოცემულია მე-8 და მე-9 შენიშვნებში.

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკში იგულისხმება საკმარისი ფინანსური რესურსის არსებობა, რომ მოხდეს სესხების გასტუმრება და სხვა ფინანსური ვალდებულებების დაფარვა შესაბამის ვადაში.

ლიკვიდურობის რისკის მართვის მიზნით ორგანიზაცია ახორციელებს ფულადი ნაკადების რეგულარულ მონიტორინგს, რაც ასევე აქტივების და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილია. ლიკვიდურობის ანალიზი და საპროცენტო განაკვეთის რისკები წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილებში. ქვემოთ მოყვანილი პრეზენტაცია ეფუძნება ორგანიზაციის ძირითადი მენეჯმენტის მიერ მოწოდებულ ინფორმაციას.

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წლიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
მიღებული სესხები	368,081	5,740,656	1,112,251	-	7,220,988
სუბორდინირებული სესხები	23,115	65,278	1,729,737	-	1,818,130
საიჯარო ვალდებულება	68,278	198,932	431,146	104,887	803,243
სხვა ვალდებულება	11,577	-	-	-	11,577
	471,051	6,004,866	3,273,134	104,887	9,853,938

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წლიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
მიღებული სესხები	210,920	3,508,682	2,140,116	856,368	6,716,086
სუბორდინირებული სესხები	79,832	238,555	1,148	1,432,746	1,752,281
საიჯარო ვალდებულება	32,262	88,680	203,028	180,061	504,031
სხვა ვალდებულება	35,636	-	-	-	35,636
	358,650	3,835,917	2,344,292	2,469,175	9,008,034

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით. საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას ორგანიზაციის მიერ პროცენტის, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი) და საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი).

- სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს ორგანიზაციის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. ორგანიზაცია ატარებს სავალუტო რისკს, რომელიც დაკავშირებულია მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებთან.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკის ზეგავლენა ორგანიზაციაზე 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა
ფული და ფულის ეკვივალენტები	405,004	1,845,155	49,717	12,684
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8,764,328	-	-	-
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	1,120,072	-	-	-
სხვა აქტივები	206,526	-	-	-
	10,495,930	1,845,155	49,717	12,684
ფინანსური ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	111,169	6,840,869	-	-
სუბორდინირებული სესხები	-	1,427,133	-	-
სხვა ვალდებულებები	-	688,044	-	-
საიჯარო ვალდებულება	11,577	-	-	-
	122,746	8,956,046	-	-
რისკების მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების ეფექტი ღია საბალანსო პოზიცია	(3,658,905)	3,672,238	-	-
	6,714,279	(3,438,653)	49,717	12,684

სავალუტო რისკის ზეგავლენა ორგანიზაციაზე 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა
ფული და ფულის ეკვივალენტები	515,892	1,319,845	161,275	45,992
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7,719,719	-	-	-
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	1,421,296	-	-	-
სხვა აქტივები	175,746	-	-	-
	9,832,653	1,319,845	161,275	45,992
ფინანსური ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	-	5,713,247	-	-
სუბორდინირებული სესხები	-	1,433,819	-	-
სხვა ვალდებულებები	-	412,991	-	-
საიჯარო ვალდებულება	35,636	-	-	-
	35,636	7,560,057	-	-
რისკების მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების ეფექტი ღია საბალანსო პოზიცია	(2,459,715)	2,477,010	-	-
	7,337,302	(3,763,202)	161,275	45,992

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ორგანიზაციის მგრძნობელობას ქართულ ლართან მიმართებით უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების 20%-იან ზრდასა ან კლებაზე და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის შეფასებას უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის შესაძლო ცვლილებაზე. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოური ვალუტის დენომინირებულ ფულად სახსრებს და აკორექტირებს წლის ბოლოსთვის უცხოურ ვალუტას 20% საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების მიხედვით. გავლენა მოგება/ზარალსა და კაპიტალზე 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	(ლარი/აშშ დოლარი)		(ლარი/ევრო)	
მგრძნობელობა უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებაზე	2023	2022	2023	2022

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

20% ზრდა	(687,731)	(752,640)	9,943	32,255
20% შემცირება	687,731	752,640	(9,943)	(32,255)

ანალიზისას გამოყენებულია დაშვება, რომ ყველა ცვლადი, უცვლელი დარჩება.

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს ორგანიზაციის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებებზე. ეს რისკი შესაძლოა წარმოიშვას აქტივებისა და ვალდებულებების მიღება/დაფარვის ვადების შეუსაბამობით, ასევე იმ შემთხვევაში, თუ ასეთი აქტივები და ვალდებულებები დამოკიდებულია კურსის ცვლილებაზე.

ორგანიზაციის ყველა პროცენტის მატარებელი აქტივი და ვალდებულება აქვს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით, შესაბამისად საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებას არ აქვს გავლენა ორგანიზაციის შემოსავლებსა და ხარჯებზე.

ინფორმაცია პროცენტის მატარებელ ფინანსურ ვალდებულებებზე მოცემულია ზემოთ ლიკვიდურობის რისკის შენიშვნაში.

კაპიტალის მართვა

ორგანიზაციის მიზნები კაპიტალის მართვისას შემდეგში მდგომარეობს:

- მოახდინოს ორგანიზაციის ფუნქციონირებადობის უზრუნველყოფა ისე, რომ ორგანიზაციამ გააგრძელოს ეფექტურად საქმიანობა;
- შესაბამებოდეს სებ-ის მიერ დადგენილ კაპიტალის მოთხოვნილებებს;
- ჰქონდეს ადეკვატური უკუგება დამფუძნებლებისთვის.

ორგანიზაცია რისკის პროპორციულად აწესებს საჭირო კაპიტალის ოდენობას. ორგანიზაცია მართავს საკუთარი კაპიტალის სტრუქტურას და ახდენს მის კორექტირებას ეკონომიკური გარემოებებისა და აქტივების რისკიანობის შესაბამისად.

იმისათვის, რომ შეინარჩუნოს ან დააკორექტიროს კაპიტალის სტრუქტურა, ორგანიზაციამ შეიძლება დააკორექტიროს მფლობელებისათვის გადახდილი დივიდენდები, დაუბრუნოს კაპიტალი მფლობელებს, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის დაფარვის მიზნით.

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ნაღდი ფული სალაროში	46,180	50,084
ფული საბანკო ანგარიშებზე	2,266,380	1,992,920
	2,312,560	2,043,004

ფული და ფულის ეკვივალენტები ვალუტების მიხედვით გაშიფრულია მე-5 შენიშვნაში.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

7. სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში აღრიცხვით

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში აღრიცხვით		
ვალუტის სვოპ ხელშეკრულებები	4,529	11,205
	4,529	11,205

ვალუტის სვოპ ხელშეკრულებები

არაწარმოებულ ოპერაციებს, როგორც არის ბანკებისგან მიღებული სესხები, რომლებიც უზრუნველყოფილია იმავე ბანკებში უცხოურ ვალუტაში განთავსებული დეპოზიტებით, კომპანია აერთიანებს წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებში (უცხოური ვალუტის კონტრაქტები), იმ მიზეზით, რომ ამგვარი ოპერაციების (დეპოზიტის განთავსება და სესხის აღება) შედეგი, არსებითად, წარმოებულია. ამგვარი დასკვნა შემდეგ ინდიკატორებს ეფუძნება:

- გარიგებები ერთდროულად იდება ერთიმეორის გათვალისწინებით;
- მათში ერთი და იგივე მხარე მონაწილეობს;
- ერთი და იგივე რისკთან არიან დაკავშირებული;
- არ არსებობს გამოკვეთილი ეკონომიკური საჭიროება ან არსებითი საქმიანი მიზანი გარიგებების ცალ-ცალკე დასადებად; შესაძლებელია იმავე შედეგის ერთი გარიგებით მიღწევა;
- არსებობს საწყისი წმინდა ინვესტიცია, რომლის ოდენობაც მცირეა იმასთან შედარებით, რაც მოითხოვებოდა სხვა ტიპის ხელშეკრულებებით, რომლებსაც მსგავსი პასუხი ექნებოდათ საბაზრო ფაქტორების ცვლილებებზე და მომავალ ანგარიშსწორებაზე.

უცხოური ვალუტის ფორვარდული ხელშეკრულებები

ფორვარდი არის სახელშეკრულებო შეთანხმება ორ მხარეს შორის, რომელთა შორისაც უნდა მოხდეს გარკვეული დროის განმავლობაში ფინანსური სახსრების გადახდები კონკრეტული ოდენობით.

უცხოური ვალუტის ფორვარდულ ოპერაციებში კომპანია იხდის თანხის გარკვეულ ოდენობას ერთ ვალუტაზე და იღებს გარკვეულ ოდენობას მეორე ვალუტაში. სავალუტო ფორვარდები ერთიანად იფარება.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახულია 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის დისკონტირებულ სახელშეკრულებო თანხებს დაფარვის ვადამდე დარჩენილი პერიოდებით. ქვემოთ წარმოდგენილი უცხოური ვალუტის თანხები მოცემულია ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი კურსით. ამ კონტრაქტებზე მიღებული არარეალიზებული მოგება და ზარალი აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში და ფინანსურ ინსტრუმენტებში სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის მეშვეობით, საჭიროებისამებრ.

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
აშშ დოლარის ყიდვა	3,387,875	3,658,905
3 თვეზე ნაკლები	3,387,875	3,658,905

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022 (გადაანგარიშებული)*	1 იანვარი 2022 (გადაანგარიშებული)*
გაცემული სესხები	9,158,935	7,883,237	6,353,593
დარიცხული პროცენტები	240,532	214,549	193,344
კლიენტებზე გაცემული სესხები გაუფასურებამდე	9,399,467	8,097,786	6,546,937
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(635,139)	(378,067)	(378,013)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	8,764,328	7,719,719	6,168,924

*ორგანიზაცია ასევე ჩართულია იმ სატრანსპორტო საშუალებების დაფინანსებაში, რომლებსაც უკვე ფლობენ მისი კლიენტები. მსგავსი უკუიჯარის გარიგებების ფარგლებში ორგანიზაცია იძენს შესაბამის აქტივს კლიენტისგან და შემდეგ უკან იჯარით გასცემს აქტივს იგივე კლიენტზე. სატრანსპორტო საშუალება მოქმედებს, როგორც გირაო ყველა იჯარის უზრუნველსაყოფად. ორგანიზაცია იყენებს ფასს 15-ის შესასრულებელი ვალდებულების დაკმაყოფილების განსაზღვრის შესაბამის კრიტერიუმებს, რათა განსაზღვროს აღირიცხება თუ არა აქტივის გადაცემა როგორც აღნიშნული აქტივის გაყიდვა. თუ აქტივის გადაცემა გამყიდველის-მოიჯარის მიერ არ აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს, რომ აღირიცხოს როგორც აქტივის გაყიდვა, მყიდველი-მოიჯარე არ აღიარებს გადაცემულ აქტივს და აღიარებს ფინანსურ აქტივს გადაცემიდან მიღებული ამონაგების ტოლი ოდენობით. იგი აღირიცხავს ფინანსურ აქტივს როგორც კლიენტებზე გაცემულ სესხებს ფასს 9-ის გამოყენებით.

ორგანიზაციამ დაასკვნა, რომ მისი გაყიდვის და უკუიჯარის ხელშეკრულების დებულებები არის იმგვარი, რომ აქტივის გადაცემა გამყიდველისგან - მოიჯარესგან ორგანიზაციაზე არ აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს. შედეგად, ორგანიზაციამ გააკეთა წინა წლების რეკლასიფიკაცია და 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემულ სესხებში უკუიჯარის ოპერაციის ნაშთები შესაბამისად გადმოიტანა ფინანსური იჯარებიდან 1,552,856 ლარის და 1,496,073 ლარის ოდენობით.

კლიენტებზე გაცემული ყველა სესხი უზრუნველყოფილია ავტომობილებით. კლიენტებზე გაცემული სესხები აღირიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით, რაც შეესაბამება მათ რეალურ ღირებულებას.

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	გაცემული სესხები გაუფასურებამდე	გაუფასურების რეზერვი	სულ
მიმდინარე და 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	7,784,761	(75,985)	7,708,776
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებული	173,660	(28,138)	145,522
60-90 დღემდე ვადაგადაცილებული	47,660	(14,703)	32,957
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული	409,032	(263,366)	145,666
რესტრუქტურირებული (90 დღემდე)	616,460	(8,888)	607,572
რესტრუქტურირებული ((90 დღეზე მეტი)	367,894	(244,059)	123,835
	9,399,467	(635,139)	8,764,328

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	გაცემული სესხები გაუფასურებამდე	გაუფასურების რეზერვი	სულ
მიმდინარე და 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	6,489,233	(46,596)	6,442,637
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებული	53,134	(5,894)	47,240
60-90 დღემდე ვადაგადაცილებული	29,926	(6,307)	23,619
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული	190,315	(97,048)	93,267
რესტრუქტურირებული (90 დღემდე)	940,914	(13,588)	927,326
რესტრუქტურირებული (90 დღეზე მეტი)	394,264	(208,634)	185,630
	8,097,786	(378,067)	7,719,719

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

	გაცემული სესხები გაუფასურებამდე	გაუფასურების რეზერვი	სულ
მიმდინარე და 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	5,026,109	(46,599)	4,979,510
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებით	25,784	(3,539)	22,245
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	236,291	(155,635)	80,656
რესტრუქტურისებული (90 დღემდე)	1,034,815	(16,069)	1,018,746
რესტრუქტურისებული (90 დღეზე მეტი)	223,938	(156,171)	67,767
	6,546,937	(378,013)	6,168,924

ცვლილებები კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხებში 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	56,166	16,219	305,682	378,067
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(17,955)	17,955	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(129,386)	(41,404)	170,790	-
საკრედიტო ზარალი წლის განმავლობაში	259,207	28,869	9,141	297,217
ჩამოწერილი სესხები	(33,646)	(4,040)	(2,459)	(40,145)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(46,557)	25,251	21,306	-
ნაშთი წლის ბოლოს	87,829	42,850	504,460	635,139

ცვლილებები კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხებში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	57,897	8,310	311,806	378,013
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(1,202)	1,202	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(105,367)	(2,468)	107,835	-
საკრედიტო ზარალი წლის განმავლობაში	176,080	(834)	(129,384)	45,862
ჩამოწერილი სესხები	(39,963)	(5,845)	-	(45,808)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(31,279)	15,854	15,425	-
ნაშთი წლის ბოლოს	56,166	16,219	305,682	378,067

ცვლილებები კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხებში 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	56,982	17,671	220,741	295,394
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	212	(212)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(1,600)	1,600	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(79,337)	(33,710)	113,047	-
საკრედიტო ზარალი წლის განმავლობაში	170,769	16,038	(68,349)	118,458
ჩამოწერილი სესხები	(32,913)	(11)	(2,915)	(35,839)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(56,216)	6,934	49,282	-
ნაშთი წლის ბოლოს	57,897	8,310	311,806	378,013

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის კლიენტებისთვის გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულებების შესაბამისი მოძრაობები შემდეგია:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	7,395,637	117,569	584,579	8,097,785
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	-	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(103,566)	103,566	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(224,093)	(64,305)	288,398	-
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	11,876,229	-	-	11,876,229
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(188,749)	155,659	33,090	-
სესხის დაფარვა	(10,426,561)	(29,216)	(131,444)	(10,587,221)
სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაცია	2,262	70	2,060	4,392
დარიცხული პროცენტის ცვლილება	14,232	14,236	12,812	41,280
ჩამოწერა	-	-	(60,237)	(60,237)
სხვა ცვლილებები	59,974	(75,799)	(17,173)	(32,998)
ნაშთი წლის ბოლოს	8,405,365	221,780	772,322	9,399,467

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის კლიენტებისთვის გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულებების შესაბამისი მოძრაობები შემდეგია:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	6,034,701	52,008	460,227	6,546,936
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	-	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(9,235)	9,235	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(206,085)	(4,513)	210,598	-
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	12,776,191	-	-	12,776,191
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(140,089)	109,839	30,250	-
სესხის დაფარვა	(11,033,037)	(59,434)	(133,728)	(11,226,199)
სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაცია	10,319	83	587	10,989
დარიცხული პროცენტის ცვლილება	6,374	7,731	(3,351)	10,754
ჩამოწერა	-	-	(60,237)	(60,237)
სხვა ცვლილებები	(43,501)	2,619	80,234	39,352
ნაშთი წლის ბოლოს	7,395,638	117,568	584,580	8,097,786

2022 წლის 1 იანვარს დასრულებული წლისთვის კლიენტებისთვის გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულებების შესაბამისი მოძრაობები შემდეგია:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	3,074,412	86,900	404,798	3,566,110
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	6,310	(6,310)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(7,854)	7,854	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(117,663)	(45,523)	163,186	-
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	10,481,793	-	-	10,481,793
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(165,743)	45,780	119,963	-
სესხის დაფარვა	(8,421,269)	(10,410)	(37,186)	(8,468,865)
სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაცია	54,008	6,871	(4,725)	56,154
დარიცხული პროცენტის ცვლილება	34,509	6,405	55,351	96,265
ჩამოწერა	-	-	(156,966)	(156,966)
სხვა ცვლილებები	1,091,804	(39,558)	(79,800)	972,446
ნაშთი წლის ბოლოს	6,030,307	52,009	464,621	6,546,937

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

9. მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022 (გადაანგარიშებული)*	1 იანვარი 2022 (გადაანგარიშებული)*
გაცემული სესხები	1,190,801	1,483,184	1,502,447
დარიცხული პროცენტები	31,411	34,777	39,757
მთლიანი მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	1,222,212	1,517,961	1,542,204
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(102,140)	(96,665)	(71,363)
წმინდა მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	1,120,072	1,421,296	1,470,841

*იხილეთ 8 შენიშვნა .

ფინანსური იჯარების მოთხოვნების რეკონსილაცია და დაფარვის ვადის ანალიზი:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022 (გადაანგარიშებული)*	1 იანვარი 2022 (გადაანგარიშებული)*
1 წელზე ნაკლები	652,513	798,519	707,325
1-2 წლამდე	522,955	603,381	602,706
2-3 წლამდე	305,051	376,222	433,275
3-4 წლამდე	95,482	155,413	191,788
4-5 წლამდე	17,303	5,396	24,848
სულ არადისკონტირებული საიჯარო გადახდები	1,593,304	1,938,931	1,959,942
საიჯარო გადახდების მოთხოვნებთან დაკავშირებული გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(473,232)	(517,635)	(489,101)
ნეტო საიჯარო ინვესტიციასთან	1,120,072	1,421,296	1,470,841

ცვლილებები ფინანსური იჯარის მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხებში 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	11,552	1,890	83,222	96,664
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	-	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(120)	120	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(2,460)	(4,327)	6,787	-
სესხების გაუფასურების ხარჯის ცვლილება	9,154	2,899	3,492	15,545
სესხის დაფარვა	(6,808)	(462)	(2,799)	(10,069)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	-	-	-	-
ნაშთი წლის ბოლოს	11,318	120	90,702	102,140

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

9. მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან (გაგრძელება)

ცვლილებები ფინანსური იჯარის მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხებში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	18,928	949	51,487	71,364
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	-	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(469)	469	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(29,626)	(2,689)	32,315	-
სესხების გაუფასურების ხარჯის ცვლილება	71,047	7,585	(7,523)	71,109
სესხის დაფარვა	(39,963)	(5,845)	-	(45,808)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(8,365)	1,421	6,944	-
ნაშთი წლის ბოლოს	11,552	1,890	83,223	96,665

ცვლილებები ფინანსური იჯარის მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხებში 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	75,609	5,616	18,679	99,904
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	145	(145)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(725)	725	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(17,667)	-	17,667	-
სესხების გაუფასურების ხარჯის ცვლილება	26,319	(7,672)	(14,240)	4,407
სესხის დაფარვა	(28,438)	(4,510)	-	(32,948)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(36,315)	6,934	29,381	-
ნაშთი წლის ბოლოს	18,928	948	51,487	71,363

10. სხვა აქტივები

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ფინანსური მოთხოვნები		
სხვა მოთხოვნები*	226,841	191,395
სხვა აქტივების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები*	(20,315)	(15,649)
	206,526	175,746
არაფინანსური მოთხოვნები		
დასაკუთრებული ქონება	736,946	443,066
ავანსები	25,025	6,643
	761,971	449,709
მთლიანი სხვა აქტივები	968,497	625,455

* სხვა მოთხოვნები მოიცავს 185,400 ლარის ოდენობის პოლიციის ჯარიმებს, რომლებიც გადახდილია ორგანიზაციის სახელზე რეგისტრირებული მანქანისთვის ფინანსური იჯარის ხელშეკრულების ფარგლებში. მასთან დაკავშირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები არის 20,315 ლარი.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

10. სხვა აქტივები (გაგრძელება)

მოძრაობა დასაკუთრებულ აქტივებში 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ნაშთი წლის დასაწყისისთვის	443,066	305,318
შესყიდვები	987,656	814,026
რეალიზაცია	(521,462)	(620,180)
წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე ჩამოწერა	(172,314)	(56,098)
ნაშთი წლის ბოლოსთვის	736,946	443,066

*დასაკუთრებული აქტივები წარმოადგენს არაფინანსურ აქტივებს, რომლებიც ორგანიზაციამ ვადაგადაცილებული სესხების ამოღებისას დაისაკუთრა. ეს აქტივები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომ ფასდება კლასიფიკაციის შესაბამისი აღრიცხვის პოლიტიკით. აქტივების აღიარებისას კლასიფიკაციის განსაზღვრა დამოკიდებულია ორგანიზაციის აქტივების რეალიზაციის მიზნობრიობასა და მის ბუნებაზე. დასაკუთრებული ქონების მარაგები აღრიცხულია ისტორიულ და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

ორგანიზაციის მოლოდინით მომავალში მოხდება აღნიშნული აქტივების რეალიზაცია. დასაკუთრებული ქონების რეალიზაცია ხდება შესაძლებლობისთანავე, ხოლო მიღებული თანხები გამოიყენება დავალიანების შესამცირებლად.

11. გადასახადები

დროებით სხვაობებში ცვლილებების საგადასახადო ეფექტი აღრიცხული 20%-ანი განაკვეთით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	1 იანვარი 2022	აღიარებული სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში	31 დეკემბერი 2022	აღიარებული სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში	31 დეკემბერი 2023
დროებითი სხვაობა 15%-იანი განაკვეთით:					
კლიენტებზე გაცემული სესხები	9,167	(9,167)	-	-	-
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	17,655	(17,655)	-	-	-
ძირითადი საშუალებები	7,426	3,985	11,411	(213)	11,198
აქტივების გამოყენების უფლება	(86,238)	(2,043)	(88,281)	(47,361)	(135,642)
საიჯარო ვალდებულება	93,587	(10,991)	82,596	55,010	137,606
მიღებული სესხები	15,142	(3,894)	11,248	15,208	26,456
	-	6,200	6,200	(6,116)	84
გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალი	493,099	55,772	548,871	(107,040)	441,831
სულ დროებითი სხვაობები	549,838	22,207	572,045	(90,512)	481,533
აუღიარებელი დროებითი სხვაობები					
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(9,167)	9,167	-	-	-
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	(17,655)	17,655	-	-	-
წინა წლებში დაგროვილი ზარალი	(493,099)	116,262	(376,837)	240,000	(136,837)
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	29,917	165,291	195,208	149,488	344,696

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

11. გადასახადები (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივი არ არის აღიარებული გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალისა და გაცემული სესხებისგან წარმოქმნილი დროებითი სხვაობების საფუძველზე, რადგან ხელმძღვანელობა არ არის დარწმუნებული შემდეგს თუ არა ორგანიზაცია აღნიშნული აქტივის გამოყენებას.

მოგების გადასახადის ხარჯი 2023 და 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2023	2022
მიმდინარე მოგების გადასახადი	-	-
დროებითი სხვაობების ეფექტი	149,488	165,291
მოგების გადასახადის სარგებელი	149,488	165,291

მოგების გადასახადის ხარჯის რეკონსილაცია დადგენილი განაკვეთის მიხედვით შემდეგნაირად:

	2023	2022
ზარალი დაბეგრამდე	144,520	653,082
საგადასახადო განაკვეთი	20%	20%
თეორიული მოგების გადასახადის სარგებელი	(28,904)	(130,616)
აღიარებული საგადასახადო ზარალის ეფექტი	240,000	116,262
მუდმივი სხვაობების ეფექტი	(61,608)	179,645
მოგების გადასახადის სარგებელი/(ხარჯი)	149,488	165,291

12. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულება

კომპანიის საიჯარო ხელშეკრულებები, რომლებზეც აღიარებულია აქტივის გამოყენების უფლება, მოიცავს ფართებს ფილიალებისთვის და სათაო ოფისისთვის. სათაო ოფისის იჯარა მიღებულია მესამე მხარისგან. ხელშეკრულების განახლების უფლება დაფუძნებულია არსებულ ბიზნეს პრაქტიკაზე. ყველა აქტივის საიჯარო გადასახდელი არის ფიქსირებული. საიჯარო გადასახდელები წარმოდგენილია აშშ დოლარში. იჯარების ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი შეადგენდა წლიურ 7% და 8.8%-ს იჯარების ვადიანობისა და ვალუტების მიხედვით. ორგანიზაციას არ აქვს მიღებული სესხები მიმდინარე ან შესადარებელ პერიოდში მსგავსი ვალუტით, დაფარვის ვადითა და პირობებით. ზღვრული სასესხო განაკვეთი განისაზღვრა მსგავსი სექტორისთვის ბაზრის მონაცემებზე დაყრდნობით.

აქტივის გამოყენების უფლება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2023	2022
ნაშთი წლის დასაწყისში	441,404	574,917
წლის განმავლობაში გაფორმებული საიჯარო კონტრაქტები	336,391	-
საიჯარო ხელშეკრულების პირობის ცვლილების ეფექტი	122,750	80,845
ამორტიზაცია	(222,337)	(214,359)
ნაშთი წლის ბოლოს	678,208	441,403

საიჯარო ვალდებულება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2023	2022
ნაშთი წლის დასაწყისში	412,995	623,919
წლის განმავლობაში გაფორმებული საიჯარო კონტრაქტები	336,391	-
საპროცენტო ხარჯი	59,322	45,819
საიჯარო ხელშეკრულების პირობის ცვლილების ეფექტი	122,751	80,845
საიჯარო გადასახადი	(244,212)	(261,927)
უცხოური ვალუტის გადაფასება	797	(75,665)
ნაშთი წლის ბოლოს	688,044	412,991

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

13. ძირითადი საშუალებები

ისტორიული ღირებულება	სატრანსპორტო საშუალებები	კომპიუტერები და სხვა ტექნიკური აღჭურვილობა	იჯარით აღებული ფართის კეთილმოწყობა	ავეჯი და ინვენტარი	სხვა	სულ
2022 წლის 1 იანვარს	126,289	82,009	42,108	65,673	49,300	365,379
შესყიდვა	10,576	-	12,157	-	2,579	25,312
2022 წლის 31 დეკემბრის	136,865	82,009	54,265	65,673	51,879	390,691
შესყიდვა	18,625	-	-	7,625	1,449	27,699
გასვლა	(9,527)	-	-	-	(250)	(9,777)
2023 წლის 31 დეკემბრის	145,963	82,009	54,265	73,298	53,078	408,613
დაგროვილი ცვეთა						
2022 წლის 1 იანვარს	(95,428)	(75,989)	(35,316)	(14,968)	(33,359)	(255,060)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(9,989)	(1,334)	(3,317)	(13,134)	(6,804)	(34,578)
2022 წლის 31 დეკემბრის	(105,417)	(77,323)	(38,633)	(28,102)	(40,163)	(289,638)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(11,828)	(1,334)	(4,035)	(13,970)	(3,637)	(34,804)
გასული აქტივების დაგროვილი ცვეთა	9,440	-	-	-	250	9,690
2023 წლის 31 დეკემბრის	(107,805)	(78,657)	(42,668)	(42,072)	(43,550)	(314,752)
ნეტო საბალანსო ღირებულება						
2022 წლის 31 დეკემბრის	31,448	4,686	15,632	37,571	11,716	101,053
2023 წლის 31 დეკემბრის	38,158	3,352	11,597	31,226	9,528	93,861

14. სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები

				31 დეკემბერი 2023	
სხვა ნასესხები თანხები:	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის ვადა	დარჩენილი ძირი	პროცენტი
სხვა ფიზიკური პირები	აშშ დოლარი	6.3%-9.5%	იან 2022 - აგვ 2027	3,208,303	130,220
დამფუძნებლები	აშშ დოლარი	6.5%-9.4%	ნოემ 2022 - ნოემ 2028	2,079,649	2,060
დაკავშირებული მხარეები	აშშ დოლარი	8.43-8.5%	თებ 2022 - აგვ 2024	1,411,935	8,702
სხვა ფიზიკური პირები	ლარი	15.8%	სექ 2023-სექ 2024	110,940	229
				6,810,827	141,211

				31 დეკემბერი 2022	
სხვა ნასესხები თანხები:	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის ვადა	დარჩენილი ძირი	პროცენტი
დაკავშირებული მხარეები	აშშ დოლარი	8.43-8.5%	თებ 2022 - აგვ 2024	2,218,219	54,128
დამფუძნებლები	აშშ დოლარი	6.5%-9%	ნოემ 2022 - ივნ 2023	2,079,060	2,112
სხვა ფიზიკური პირები	აშშ დოლარი	3.5%-9.5%	იან 2022 - აგვ 2024	1,351,000	8,728
				5,648,279	64,968

14. სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები (გაგრძელება)

სუბორდინირებული სესხები:	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის ვადა	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
-----------------------------	--------	-------------------------	------------------	----------------------	----------------------

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

დამფუძნებლები	აშშ დოლარი	6%-6.3%	ნოემბერი 2028 - ნოემბერი 2029	1,427,133	1,433,819
				1,427,133	1,433,819

ხელშეკრულების მიხედვით, ორგანიზაცია თავდაპირველად იხდის სესხის ძირითად თანხაზე დარიცხულ პროცენტს, ხოლო ძირითადი თანხის დაფარვა მოხდება ხელშეკრულების მოქმედების დასრულებისთვის.

სესხებსა და სუბორდინირებულ სესხებში განხორციელებული ფულადი და არაფულადი ცვლილებები, რომლებიც მიღებულია ფინანსური აქტივობების შედეგად, შესაძლოა წარმოდგენილი იქნეს შემდეგნაირად:

	2023	2022
ნაშთი წლის დასაწყისში	7,147,066	6,075,012
სესხის აღება	1,929,968	2,883,174
ძირის დაფარვა	(786,405)	(992,953)
გადახდილი პროცენტი	(471,670)	(328,954)
არაფულადი ნაკადები:		
პერიოდის განმავლობაში დარიცხული პროცენტი	569,980	529,555
უცხოური ვალუტის ცვლილების ეფექტი	(9,768)	(1,018,768)
ნაშთი წლის ბოლოს	8,379,171	7,147,066

15. საწესდებო კაპიტალი

მფლობელები	31 დეკემბერი 2023		31 დეკემბერი 2022	
	წილი	მოცულობა	წილი	მოცულობა
იმრან ხიზარ ჰაიატ	20%	1,633,577	20%	1,633,578
რუხსანა ბაშირ	5%	408,394	16%	1,306,862
შაუკატ ულაჰ ხან ბანგაშ	9.5%	775,949	11.5%	939,307
მუჰამედ ალი	9%	735,109	8%	653,431
ზუბაირ ულაჰ ხან ბანგაშ	9%	735,111	8%	653,431
მუჰამედ აბდულაჰ ხან ბანგაშ	8.5%	694,270	8.5%	694,270
ატიფ ულაჰ ხან ბანგაშ	8.5%	694,270	8.5%	694,270
ფაჰდ ალი შეიკ	6%	490,073	6%	490,073
ჰიბა შეიხ	5.5%	449,233	5.5%	449,234
ოსმან ბაშირ	5%	408,394	4%	326,715
კიფაიატ ულაჰ ხან ბანგაშ	4%	326,716	4%	326,715
ნიდა ფატიმა	5%	408,395	-	-
ნადია სოჰაილ	5%	408,395	-	-
	100%	8,167,886	100%	8,167,886

16. წმინდა საპროცენტო შემოსავლები

საპროცენტო შემოსავალი წარმოქმნილია:	2023	2022
გაცემული სესხებიდან	2,994,672	2,844,045
ფინანსური იჯარიდან	484,692	555,803
სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაციიდან	4,413	10,990

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

ბანკში განთავსებული სახსრებიდან	3,856	-
	3,487,633	3,410,838
საპროცენტო ხარჯი წარმოქმნილია:	2023	2022
მფლობელებისგან მიღებული სესხებიდან	(190,531)	(155,326)
დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხებიდან	(114,867)	(121,919)
სხვა ფიზიკური პირებისგან მიღებული სესხებიდან	(179,923)	(158,379)
სუბორდინირებული სესხებიდან	(84,659)	(93,931)
საიჯარო ვალდებულებიდან	(59,322)	(45,819)
	(629,302)	(575,374)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	2,858,331	2,835,464

17. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2023	2022
დასაკუთრებული ქონების გაუფასურება	(172,314)	(56,098)
რეკლამა	(160,001)	(113,632)
საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული მომსახურება*	(135,751)	(86,872)
გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა	(77,110)	(88,367)
პროგრამული უზრუნველყოფა	(87,179)	(107,971)
კომუნალური მომსახურება	(65,936)	(41,791)
სესხის ამოღებასთან დაკავშირებული ხარჯები	(46,256)	(52,682)
დასაკუთრებული ქონების გაყიდვიდან მიღებული ზარალი	(44,431)	(76,982)
ოფისის ხარჯები	(35,765)	(33,222)
კომუნიკაცია	(26,552)	(24,521)
სესხის განაცხადის შემოწმება	(22,819)	(25,471)
სხვა	(89,898)	(65,674)
	(964,012)	(773,283)

*საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული მომსახურებები მოიცავს 2023 და 2022 წლების აუდიტის საფასურს ჯამური ღირებულებით 26,363 ლარის და 26,274 ლარის ოდენობით დღგ-ს გარეშე .

18. პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო დავები

ნორმალური საქმიანობის პირობებში, ორგანიზაციები ჩვეულებრივ ექვემდებარებიან სამართლებრივ ქმედებებსა და საჩივრებს.

კლიენტების მიერ სესხის დაფარვის ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში ორგანიზაციას უწევს სამართლებრივ დავებში ჩართვა. ასეთი სამართლებრივი დავების მაქსიმალური გასავალი მომხმარებლისგან მისაღები სესხის თანხაა (მათ შორის დარიცხული პროცენტი და სხვა გადასახადები).

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

ხელმძღვანელობას არ აქვს ინფორმაცია მის წინააღმდეგ რაიმე სახის მნიშვნელოვანი ფაქტიური, მიმდინარე ან მოსალოდნელი სარჩელის შესახებ.

მმართველობის ანგარიშგება

ორგანიზაციას აქვს ვალდებულება მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტით მოთხოვნილი ინფორმაციის შესაბამისად და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად წარადგინოს მარეგულირებელ ორგანოსთან არაუგვიანეს მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდის 1 ოქტომბრამდე. ორგანიზაციას არ მოუზადებია მმართველობის ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღში.

საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციები

სებ-ის რეგულაციების შესაბამისად, ორგანიზაცია ვალდებულია შეინარჩუნოს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის მინიმალური დონე, სულ მცირე 18%. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში განხილულია სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტთან შესაბამისობა 2023 წლისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სააქციო კაპიტალი	8,167,886	8,167,886
გაუნაწილებელი მოგება	(2,972,131)	(3,266,139)
დაშვებული დაქვემდებარებული ვალი	1,427,133	1,433,819
მარეგულირებელი კაპიტალი	6,622,888	6,335,566
	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
მთლიანი აქტივები	14,282,222	12,547,138
	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	46%	50%

19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“ წარმოადგენს:

(ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ერთი ან რამდენიმე შუამავლით: აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ ორგანიზაციასთან (მათ შორის დამფუძნებელ კომპანიასა და ფილიალებთან); ფლობენ წილს ორგანიზაციაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზეზია; და ფლობენ საერთო კონტროლს ორგანიზაციაზე;

(ბ) ორგანიზაციის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად მმართველ პერსონალს;

(გ) (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

(დ)მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კონტროლირებად ან ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია.

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას.

დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები და ტრანზაქციები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ფინანსური ანგარიშგების არე	აქციონერები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
სესხები	2,081,709	-	1,420,637
სუბორდინირებული სესხები	1,427,133	-	-
საპროცენტო ხარჯი	(190,531)	-	(114,867)
სუბორდინირებული სესხების საპროცენტო ხარჯი	(84,659)	-	-
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(480,893)	(92,138)	-

დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები და ტრანზაქციები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ფინანსური ანგარიშგების არე	აქციონერები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
სესხები	2,081,172	-	1,359,728
სუბორდინირებული სესხები	1,433,819	-	-
საპროცენტო ხარჯი	(155,326)	-	(121,919)
საპროცენტო ხარჯი სუბორდინირებული სესხებიდან	(93,931)	-	-
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(487,240)	(76,796)	-

20. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ადგილი არ ჰქონია საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ ისეთ მოვლენებს, რომლებიც საჭიროებენ განმარტებას.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის“

მმართველობის ანგარიშგება

2023

ტელ: +995 32 2545 845
ტელ: +995 32 2188 188
www.bdo.ge

თარხნიშვილის ქუჩა 2
ვერე ბიზნეს ცენტრი
0179 თბილისი,
საქართველო

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია შპს ცენტრალის აქციონერებს და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ 2023 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით თანხვედრაშია ამავე წლის ფინანსურ ანგარიშგებასთან და მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ჩვენ გამოვთქვით არამოდიფიცირებული მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2024 წლის 14 ივნისს. სხვა ინფორმაცია, რომელიც შეტანილია თანდართულ მმართველობის ანგარიშგებაში მივიღეთ ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ და მასზე პასუხისმგებელია კომპანიის ხელმძღვანელობა. ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ორგანიზაციის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან ორგანიზაციის მმართველობის ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასაც და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება.

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

დავით დარსაველიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-735032)

შპს „ბიდიო“ სახელით

თბილისი, საქართველო

19 სექტემბერი 2024

მმართველობის ანგარიშგება

შპს მისო „ცენტრალი“-ის სამეთვალყურეო საბჭოს სახელით, წარმოგიდგენთ 2023 წლის ანგარიშს და გარე აუდიტორის მიერ მომზადებულ თანმხლებ წლიურ ფინანსურ დასკვნას. ანგარიშში წარმოდგენილია ინფორმაცია კომპანიის აქციონერების, საქმიანობის სტანდარტებისა და განვითარების სტრატეგიის შესახებ. იდენტიფიცირებულია საანგარიშო წლის გამოწვევები, ფინანსური და ბიზნეს რისკები, რამაც განსაზღვრა კომპანიის საქმიანობის ძირითად ასპექტები. შეჯამებულია გაწეული საქმიანობის შედეგები. დოკუმენტში ასახულია ორგანიზაციის მმართველი გუნდის ხედვა შპს მისო „ცენტრალის“ საქმიანობის სტანდარტებისა და სამომავლო გეგმების შესახებ. ანგარიშში შედგენილია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონების მოთხოვნების შესაბამისად.

საქმიანობის მიმოხილვა

ორგანიზაციის შესახებ

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი“ (შემდგომში - მისო „ცენტრალი“) წარმოადგენს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ“ და „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონების საფუძველზე და მათ მოთხოვნათა შესაბამისად ჩამოყალიბებულ სამეწარმეო (კომერციულ) იურიდიულ პირს. კომპანია საქმიანობას ეწევა საქართველოს ნორმატიული აქტების, (მათ შორის ზემოთ აღნიშნული კანონებისა) და კანონქვემდებარე აქტების შესაბამისად. შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება - „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი“(ს/კ: 405121817) დაფუძნდა 2015 წლის 23 ოქტომბერს. მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის სტატუსი მიენიჭა 2015 წლის 17 დეკემბერს ეროვნული ბანკის N633 განკარგულების თანახმად და გაიცა საქმიანობის ნებართვა.

დამფუძნებლები და მმართველობა

კომპანიის უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება. ორგანიზაციის საქმიანობის ზედამხედველობა ხორციელდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. ორგანიზაციის საქმიანობას წარმართავს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დანიშნული აღმასრულებელი დირექტორი. ფილიალების საქმიანობა წარმართება დირექტორის მიერ დანიშნული მენეჯერის საშუალებით.

2023 წელს ორგანიზაციას შეემატა ორი პარტნიორი და მისი რიცხვი განისაზღვრა 13-ით.

ორგანიზაციის მოქმედი პარტნიორები არიან:

- რუხსანა ბაშირ;
- მუხამედ ალი შეიკ;
- ფაჰდ ალი შეიკ;
- ჰიბა შეიკ;

- ოსმან ბაშირ;
- ზუბაირ ულაჰ ხან ბანგაშ;
- მუჰამედ აბდულაჰ ხან ბანგაშ;
- ატიფ ულაჰ ხან ბანგაშ;
- შოკატ ულაჰ ხან ბანგაშ;
- კიფაიატ ულაჰ ხან ბანგაშ;
- იმრან ხიზარ ჰაიატ.
- ნადია სოჰაილ
- ნიდა ფატიმა

2023 წელს ცვლილება განხორციელდა შპს მისო „ცენტრალი“-ის სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობაში. კანონმდებლობის მოთხოვნის საფუძველზე, საბჭო დატოვა იმრან ხიზარ ჰაიატმა. საბჭო ფუნქციონირებას განაგრძობს ოთხი წევრის შემადგენლობით:

- **ტაჰირ ბაშირ** - სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე;
- **პარვეზ შაჰიდ** - სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე;
- **შოკატ ულაჰ ხან ბანგაშ** - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი;
- **ზუბაირ ულაჰ ხან ბანგაშ** - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი;

სამეთვალყურეო საბჭოს ვალდებულება, ფუნქცია და პასუხისმგებლობა განსაზღვრულია პროცედურით. ასევე რეგულირდება მისი საქმიანობა. სამეთვალყურეო საბჭო ეცნობა ანგარიშს კომპანიის საქმიანობის, რისკების და ფინანსური მაჩვენებლების შესახებ. ახორციელებს კომპანიის წლიური სტრატეგიული გეგმის შესრულების მონიტორინგს. უზრუნველყოფს კომპანიის ეფექტური მართვის ზედამხედველობას. სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები შეეხება სტრატეგიულ საკითხებს, კომპანიის ზოგად სტრუქტურას და სტრატეგიას.

მისო „ცენტრალი“-ის აღმასრულებელი დირექტორის მოვალეობას მისი დაარსების დღიდან დღემდე ასრულებს **იმრან ხიზარ ჰაიატი**.

გამოწვევები, ამოცანები და მიზნები

2023 წელს, ეკონომიკის და ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის ძირითადი განმსაზღვრელი ფაქტორები იყო ქვეყნის შიგნით თუ გარეთ არსებული არაერთი გამოწვევა როგორც პოლიტიკური, ისე ეკონომიკური თვალსაზრისით.

მიუხედავად, ეკონომიკის განვითარების ხელშემშლელი მნიშვნელოვანი გლობალური თუ ლოკალური ფაქტორებისა, ქვეყანამ უდიდესი ძალისხმევის შედეგად შეძლო ეკონომიკის და ფინანსური სექტორის მდგრადობის შენარჩუნება.

ეკონომიკის ზრდის ტემპი, გარკვეული ობიექტური მიზეზების გამო, წინა წლებთან შედარებით შემცირდა. ეს განაპირობა 2022 წელს, ცნობილი მოვლენების გამო, რუსეთიდან გაზრდილი ფინანსური რესურსის შემოდინების მკვეთრად კლების ტენდენციამ (რუსეთიდან გზავნილების ოდენობა იკლო - 26.2 %) თუმცა მაკროეკონომიკური ზრდის მაჩვენებელი შენარჩუნდა, ეკონომიკის სხვა მდგენელებზე გადანაწილების ხარჯზე (ვაჭრობა, მშენებლობა, ტურიზმი, ექსპორტი) რაც შემდეგნაირად აისახა მაკროპარამეტრებში, კერძოდ: წლის მიხედვით რეალური მშპ-ს ზრდამ 7.5% შეადგინა, ხოლო მშპ ერთ სულ მოსახლეზე 8,210 აშშ დოლარი იყო (წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სააგენტო).

ეროვნული ბანკის სწორმა მონეტარულმა პოლიტიკამ განაპირობა 2022 წლის საკმაოდ მაღალი - 11.9%-იანი ინფლაციური ნიშნულის, კლების მუდმივი ტრენდი, 2023 წლის ბოლოს ინფლაციის მაჩვენებელი 2.5% იყო ჩამოსული.

ინფლაციის კლებასთან ერთად, ეროვნულმა ბანკმა 2023 წლის მეორე ნახევრიდან მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთის შერბილება დაიწყო; კერძოდ, 2022 წელთან შედარებით, მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთმა 1.5 პუნქტით დაიკლო და 9.5% შეადგინა. შერბილებული მონეტარული პოლიტიკა კიდევ უფრო გააქტიურებს დაკრედიტების ბაზარს და ხელს შეუწყობს მშპს 7 %-იანი ზრდის ტენდენციას.

ეკონომიკის ზრდის ერთერთი მახასიათებელი არის ექსპორტის ზრდა, სადაც მნიშვნელოვანი წილი მანქანების რეექსპორტზე მოდის. ეს ფაქტორიც გეოპოლიტიკური რეალობიდან გამომდინარე საქართველოს სატრანზიტო ფუნქციის განვითარებით არის განპირობებული.

საფინანსო სექტორი ცდილობს ფეხი აუწყოს, აღნიშნულ გამოწვევას და ამ მიმართულებით აქტიურად იპოზიციონეროს, რაც ისედაც კონკურენტულ ბაზარს უფრო მრავალფეროვანს ხდის.

არსებული კონკურენციის პირობებში, „ცენტრალის“ გუნდის დიდი ძალისხმევის შედეგად, ინდივიდუალურ მომხმარებელზე, ფაქტობრივად პარტნიორულ საწყისებზე, მაქსიმალურად მორგებულმა პროდუქტებმა და მომსახურებამ, შესაძლებელი გახადა მისო-ს დეკლარირებული მიზნის, პასუხისმგებლიანი დაკრედიტებისა და მომხმარებელზე ორიენტირებული, გამჭირვალე საკრედიტო პოლიტიკის გზით, საქართველოს მიკროსაფინანსო ბაზარზე ღირსეული პოზიციონირება.

კომპანიამ შეინარჩუნა კონკურენტუნარიანი საკრედიტო პროდუქტები, რომლებიც კიდევ უფრო მოარგო მომხმარებლის ინტერესებს. გააუმჯობესა მომსახურების სერვისები. ყოველივე ამ ღონისძიებათა ერთობლიობამ შესაძლებელი გახადა საკრედიტო პორტფელის როგორც რაოდენობრივი, ასევე ხარისხობრივი ზრდა. განვითარების შემდეგი ეტაპისათვის კომპანიის ამოცანაა, ოპერატიულად უპასუხოს სადღეისო გამოწვევებს, კვლავაც შეინარჩუნოს არსებული

ნიშა მიკროსაფინანსო ბაზარზე, დახვეწოს და მომხმარებელზე უფრო ორიენტირებული გახადოს საკრედიტო პოლიტიკა. ახალი საკრედიტო პროდუქტების შეთავაზებით მოახდინოს პორტფელის დივერსიფიკაცია და სხვადასხვა საკრედიტო სეგმენტის ათვისება.

კომპანიის საქმიანობა ეფუძნება შემდეგ ღირებულებებით პრინციპებს:

- **პარტნიორობა** - კომპანია ორიენტირებულია, როგორც ინვესტორთან, ასევე მომხმარებელთან ურთიერთობა იყოს დაფუძნებული პარტნიორულ საწყისებზე. აღნიშნული ზრდის სანდოობას ურთიერთობაში, რაც გრძელვადიანი, ურთიერთსასარგებლო თანამშრომლობის წინაპირობაა;
- **პასუხისმგებლობა** - პასუხისმგებლიანი საკრედიტო პოლიტიკა, რა დროსაც ხორციელდება ორგანიზაციის აქტიური თანამონაწილეობა მომხმარებლის რისკის მინიმიზება და კრედიტის მომსახურებისათვის შესაბამისი პირობების უზრუნველყოფა;
- **გამჭირვალეობა** - საკრედიტო პოლიტიკის გამჭირვალეობა უზრუნველყოფს საკრედიტო პროდუქტის და სხვა სერვისების მიღებისას, მომხმარებლის სრულ ინფორმირებულობას შესაძლო საფრთხეების და რისკების თაობაზე;
- **ხელმისაწვდომობა** - საკრედიტო პროდუქტების ხელმისაწვდომობა, არსებითად მნიშვნელოვანი ფაქტორია კონკურენტუნარიანი საკრედიტო პოლიტიკის წარმართვისათვის. აღნიშნული მიღწევადია მხოლოდ ბაზრის კვალიფიციური ანალიზით და მომხმარებელზე მორგებული, საკრედიტო პროდუქტის შექმნით, ასევე არსებული პროდუქტის მომსახურების პირობების მუდმივი დახვეწის და კლიენტზე მორგების გზით.

კომპანიის ფილიალები

მისო 2023 წელს ოპერირებდა 4 ფილიალის მეშვეობით.

კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ქ. თბილისი, ვაკე - საბურთალოს რაიონი, გიორგი სააკაძის მეორე გასასვლელი N2. აღნიშნულ მისამართზე მდებარეობს სათაო ოფისი და ცენტრალური ფილიალი.

ფილიალები ასევე განთავსებულია მისამართებზე: ქ.თბილისი გლდან-ნაძალადევის რაიონი ო.ხიზანიშვილის ქ. N17, დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონი მ.წინამძღვრიშვილის ქ. N137 და ქ.ბათუმი ჭავჭავაძის ქუჩა N 32ა. ფილიალებისათვის ლოკაციის განსაზღვრა განხორციელდა ბაზრის ანალიზის საფუძველზე. თითოეული ფილიალის არსებობას და განვითარებას დიდი მნიშვნელობა აქვს კომპანიის საქმიანობაში. დინამიურად იზრდება კომპანიის ცნობადობა. ყოველივე ეს შესაძლებელს ხდის საკრედიტო პორტფელის დივერსიფიკაციას, რაც ამცირებს რისკებს და მეტად სტაბილურს ხდის კომპანიის საქმიანობას.

პროდუქტები

ბაზრის ანალიზის საფუძველზე, 2023 წელს კომპანია მომხმარებელს კვლავაც სთავაზობდა ყველაზე მოთხოვნად სასესხო პროდუქტებს:

- ავტოლომბარდი;
- ავტოსესხი;
- ავტოლიზინგი;

საკრედიტო საქმიანობის პრიორიტეტად კვლავ დარჩა ავტოლომბარდი და ავტოსესხი, რაც ნაკლებრისკიანი იყო მომხმარებლისათვის და კომპანიისთვის.

ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები და ფინანსური ანგარიშგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2023
ფული და ფულის ეკვივალენტები	2 043 004	2 312 560
გაცემული სესხები	7 719 719	8 764 328
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	1 421 296	1 120 072
აქტივების გამოყენების უფლება	441 403	678 208
ძირითადი საშუალებები	101 053	93 861
სხვა აქტივები	625 455	968 497
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი	195 208	344 696
მთლიანი აქტივები	12 547 138	14 282 222
ვალდებულებები		
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	11 205	4 529
მიღებული სესხები	5 713 247	6 952 038
სუბორდინირებული სესხები	1 433 819	1 427 133
საიჯარო ვალდებულებები	412 991	688 044
სხვა ვალდებულებები	74 129	14 723
მთლიანი ვალდებულებები	7 645 391	9 086 467
კაპიტალი		
საწესდებო კაპიტალი	8 167 886	8 167 886
აკუმულირებული ზარალი	-3 266 139	-2 972 131
მთლიანი კაპიტალი	4 901 747	5 195 755
მთლიანი ვალდებულებები და კაპიტალი	12 547 138	14 282 222
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი		

საზედამხედველო კაპიტალი/მთლიან აქტივებზე	50%	46%
ლიკვიდურობის კოეფიციენტი		
ლიკვიდური აქტივები/მთლიან ვალდებულებები	27%	25%
გადახდის უნარიანობის კოეფიციენტები		
მთლიანი ვალდებულებები/მთლიან აქტივებზე	50%	54%
მთლიანი კაპიტალი/მთლიანი აქტივები	39%	36%
მთლიანი ვალდებულებები/მთლიანი კაპიტალი	98%	116%
ქონებრივი ინვესტიციების კოეფიციენტი		
ძირითადი საშუალებები/მთლიან კაპიტალზე	2%	2%

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2023
საპროცენტო შემოსავალი	3 410 838	3 487 633
საპროცენტო ხარჯი	-575 374	-629 302
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურებამდე	2 835 464	2 858 331
კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ცვლილება	-149 380	-345 014
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	2 686 084	2 513 317
წმინდა მოგება ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან	-863 873	-209 506
ჯარიმებიდან მიღებული შემოსავალი	448 234	507 249
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	-1 309 791	-1 462 555
ცვეტა და ამორტიზაცია	-248 717	-257 141
სხვა საოპერაციო ხარჯები	-773 283	-964 012
კურსთაშორის სხვაობიდან წარმოშობილი წმინდა ზარალი	714 428	17 168
ზარალი დაბეგვრამდე	653 082	144 520
მოგების გადასახადის სარგებელი/(ხარჯი)	165 291	149 488
წლის სრული ზარალი	818 373	294 008

განმარტებები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ

მისოს კაპიტალი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 4 901 747 ლარს, ხოლო 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაიზარდა და შეადგინა 5 195 755 ლარი.

2022 წლის 31 დეკემბრისათვის, კომპანიას მოზიდული სახსრების სახით, გააჩნდა 5 713 247 ლარი. საანგარიშო პერიოდში დამატებით იქნა მოზიდული 1 238 791 ლარი და 2023 წლის 31 დეკემბრისათვის შეადგინა 6 952 038 ლარი.

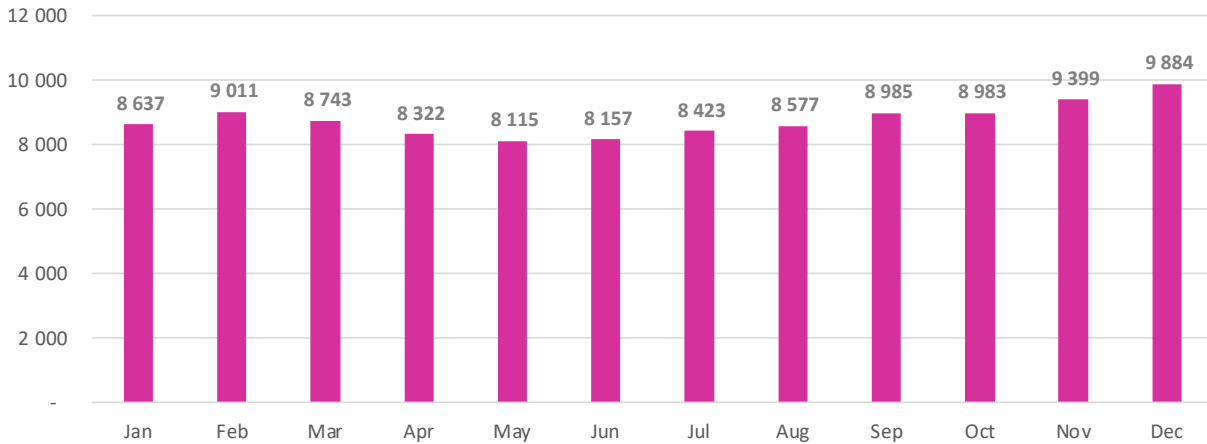
2022 წლის 31 დეკემბრიდან 2023 წლის 31 დეკემბრამდე, სასესხო პორტფელი გაიზარდა 1,743,385 ლარით, რაც არის 8.19 %-იანი ზრდა.

საანგარიშო წელი დასრულდა 294 008 ლარის მოგებით.

პორტფელი

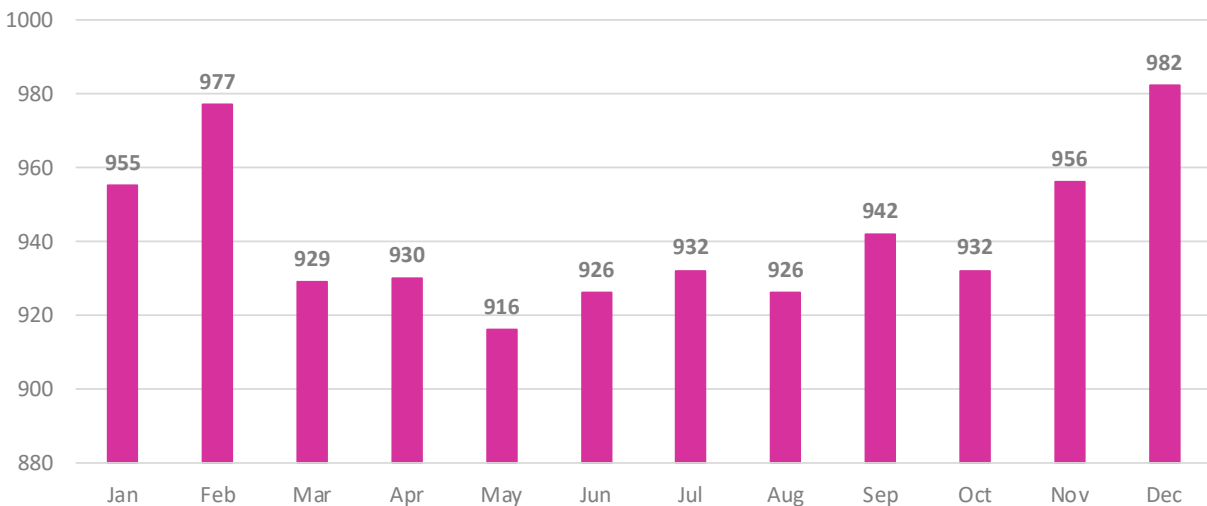
2022 და 2023 წლების სესხების პორტფელის მაჩვენებელი წარმოდგენილია გრაფიკულად შემდეგ გამოსახულებებში:

გრაფიკი 1: საკრედიტო პორტფელი 2023 წელი

*თანხა მოცემულია ათას ლარში

გრაფიკი 2: გაცემული სესხების რაოდენობა 2023 წელი

საკრედიტო პოლიტიკიდან გამომდინარე, გირაოს სამართლიანი ღირებულება აჭარბებს უზრუნველყოფილი სესხის საბალანსო ღირებულებას. ეს კი იძლევა საშუალებას, ობიექტური თუ სუბიექტური მიზეზით, მსესხებლის მიერ ვალდებულების შესრულებისას წარმოქმნილი პრობლემების შემთხვევაში, უზრუნველყოფის მიზნით გირავნობით დატვირთული ქონების რეალიზების გზით, კრედიტის დაფარვა განხორციელდეს სრულად, ან მინიმუმამდე იქნას შემცირებული ნარჩენი ვალდებულება.

ინფორმაცია საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ

2023 წლის განმავლობაში, მისო-ს მიერ არ მომხდარა საკუთარი აქციების შეძენა.

ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები

ჩვენი გუნდი - კონკურენციის პირობებში, ბაზარზე ღირსეული ოპერირებისათვის მნიშვნელოვანია კვალიფიციური საკადრო რესურსის ფაქტორი. სწორედ ამ ფაქტორის გათვალისწინებით, ბაზრის შესწავლის და ანალიზის საფუძველზე განსაზღვრული სტრატეგიის შესაბამისად, კონკურსის წესით, განხორციელდა კომპანიის კვალიფიციური კადრებით დაკომპლექტება. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიაში დასაქმებულია 57 თანამშრომელი. კომპანიას ჰყავს ძლიერი, გამოცდილი და პროფესიონალი მმართველი გუნდი, როგორც წამყვან, ისე შუალედურ მენეჯერულ პოზიციაზე, რომელიც ცდილობს შექმნას ოპტიმალური პირობები ეფექტური შრომისა და კარიერული განვითარებისათვის. თანამშრომელზე ორიენტირებული მიდგომის მთავარი კრიტერიუმი სამართლიანობა და ობიექტურობაა, რასაც კომპანია ახორციელებს ადეკვატური ანაზღაურების, დამატებითი ბონუს სისტემისა და სხვადასხვა მამოტივირებელი ღონისძიებების მეშვეობით. ჯანსაღი გარემოს არსებობის მიზნით კომპანიაში მოქმედებს კომპანიის შინაგანაწესი და ეთიკის კოდექსი. კომპანიაში თანამშრომელთათვის შექმნილია შრომისათვის უსაფრთხო და ჯანსაღი გარემო.

მომხმარებელთა უფლებების დაცვა

კომპანია 2023 წელსაც, მომხმარებელთა უფლებების დაცვის მიმართულებით საქმიანობისას ხელმძღვანელობდა, ეროვნული ბანკის 2016 წლის 23 დეკემბრის. „ფინანსური ორგანიზაციების მიერ მომსახურების გაწევისას მომხმარებელთა უფლებების დაცვის წესის დამტკიცების შესახებ“ N151/04 ბრძანების, მოთხოვნათა შესაბამისად.

საპროცენტო განაკვეთების დინამიკა

არსებული რეალობიდან გამომდინარე, საკრედიტო ველი გადანაწილებულია ისე, რომ საბანკოსაგან განსხვავებით, მიკროსაფინანსო ველი წარმოადგენს მაღალრისკიან სექტორს. რისკების მეტნაკლებად დასაბალანსებად, მიკროსაფინანსო ბაზარი შედარებით ძვირი პროდუქტებით ხასიათდება.

2023 წელს, მისო სასესხო პოლიტიკის განსაზღვრისას, ხელმძღვანელობდა ეროვნული ბანკის დირექტივებით და ფინანსურ ბაზარზე არსებული ჯანსაღი კონკურენციის პრინციპით. საანგარიშო პერიოდში, საკრედიტო პორტფელის ზრდა, სწორედ საკრედიტო პროდუქტების კონკურენტულმა საპროცენტო განაკვეთებმა განაპირობა.

ინფორმაციული უსაფრთხოება - მსესხებელთა პერსონალური ინფორმაციის დაცულობის უზრუნველყოფის მიზნით, კომპანიაში მოქმედებს ინფორმაციული უსაფრთხოების უმაღლესი სტანდარტი. ხორციელდება შიდა ქსელის დაცვა გარე ზემოქმედებისგან. ასევე რეგლამენტირებულია პერსონალის წვდომა პერსონალურ ინფორმაციაზე ქსელის შიგნით. არსებული მოწყობილობების მონიტორინგისათვის გამოიყენება შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფა.

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციასთან ბრძოლა - კომპანია ცდილობს დაამკვიდროს უმაღლესი სტანდარტები ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის მიზნით წარმოებულ საქმიანობაში. ამ მიზნით კომპანია მჭიდროდ თანამშრომლობს საქართველოს ეროვნულ ბანკთან და ფინანსური მონიტორინგის სამსახურთან.

კვლევები

გასული წლის განმავლობაში, იქიდან გამომდინარე, რომ მისო „ცენტრალი“ ორიენტირებული იყო საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციებთან ჰარმონიზაციაზე, კვლევებისა და განვითარების (Research & Development) ღონისძიებები არ განხორციელებულა.

განვითარების გეგმები

2024 წლისთვის, ახალი გამოწვევების პირობებში, კომპანიის განვითარების პრიორიტეტად რჩება:

- ეროვნული ბანკის რეგულაციების შემდგომი იმპლემენტაცია;
- კონკურენტულ ველზე სტაბილურობის შენარჩუნება;
- პროდუქტების ადაპტირება ახალ გამოწვევებთან;
- სასესხო პორტფელის დინამიური ზრდის ტრენდის შენარჩუნება;
- მომსახურების ხარისხის ამაღლება და სრულყოფა;
- სასესხო პორტფელის დივერსიფიკაცია და რისკების მინიმიზაცია;
- მართვის ეფექტური სისტემის დანერგვა;
- მომხმარებელთან ეფექტური კომუნიკაცია;
- მომავლის პერსპექტივების ანალიზის საფუძველზე, ვარკეთილში ახალი ფილილიანის გახსნა.

2024 წელს სამეთვალყურეო საბჭოს, მენეჯმენტის და თითოეული თანამშრომლის ძალისხმევა მიმართული იქნება კომპანიის სტაბილური განვითარების და ზრდისათვის, რაც განაპირობებს მის მდგრად პოზიციონირებას ფინანსურ ბაზარზე.

ანგარიშების მომზადებასა და წარმოდგენაზე პასუხისმგებელი პირები

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის მომზადებული მმართველობის ანგარიშგება, ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2024 წლის 19 სექტემბერს აღმასრულებელი დირექტორის მიერ.

აღმასრულებელი დირექტორი:

იმრან ხიზარ ჰაიატი

ანგარიშგების მომზადებასა და წარმოდგენაზე პასუხისმგებელი პირები

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის მომზადებული მმართველობის ანგარიშგება, ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2024 წლის 19 სექტემბერს აღმასრულებელი დირექტორის მიერ.

აღმასრულებელი დირექტორი:

იმრან ხიზარ ჰაიატი

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, overlapping loops and strokes, positioned to the right of the name Imran Khizari Khaiti.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC
FINANCIAL STATEMENTS

Together with Independent Auditors' Report

For the year ended 31 December 2023

CONTENTS:

INDEPENDENT AUDITORS' REPORT	3
------------------------------------	---

FINANCIAL STATEMENTS

STATEMENT OF FINANCIAL POSITION	5
STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME	6
STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY	7
STATEMENT OF CASH FLOWS	8

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

1. General information	9
2. Basis of preparation	9
3. Critical accounting estimates and judgements	11
4. Summary of material accounting policies	12
5. Financial instruments - risk management	23
6. Cash and cash equivalents	26
7. Financial assets and liabilities at fair value through profit or loss	27
8. Loans to customers	28
9. Finance lease receivables	31
10. Other assets	32
11. Taxation	33
12. Right-of-use assets and lease liabilities	34
13. Property and equipment	34
14. Borrowings and subordinated borrowings	35
15. Charter capital	36
16. Net interest income	36
17. Other operating expenses	37
18. Commitments and contingencies	37
19. Transactions with related parties	38
20. Events after the reporting period	38

INDEPENDENT AUDITORS' REPORT

To the Shareholders and Management of **Microfinance Organisation CENTRAL LLC**

Opinion

We have audited the financial statements of **Microfinance Organisation CENTRAL LLC**, (hereinafter - the Organisation) which comprise the statement of financial position as at 31 December 2023, and the statement of comprehensive income, changes in equity and cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of the Organisation as at 31 December 2023 and its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs).

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the Organisation in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) together with the ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements in Georgia, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the IESBA Code.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Other information

The management is responsible for the preparation of other information, which is given in the management report. Other information was not provided until the date of auditor's opinion. Our opinion on financial statements does not cover abovementioned other information. Probably, management report will be available to us after the date of auditor's opinion. In preparing the financial statements, we are responsible to review the abovementioned other information and assess whether it is materially inconsistent with the financial statements or with evidence obtained during the audit or gives the impression that it is materially misstated. If based on our work performed, we conclude that other information is materially misstated, we are obliged to disclose this information.

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with IFRSs, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Organisation's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Organisation or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Organisation's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists.

Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Organisation's internal control
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Organisation's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Organisation to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

The engagement partner responsible for the audit resulting in this independent auditor's report is:

Davit Darsavelidze (Registration # SARAS-A-735032)

For and on behalf of BDO Audit LLC

Tbilisi, Georgia

14 June 2024

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

STATEMENT OF FINANCIAL POSITION

As at 31 December 2023

(In Georgian Lari)

	Note	31 December 2023	31 December 2022 (Restated*)	1 January 2022 (Restated*)
Assets				
Cash and cash equivalents	6	2,312,560	2,043,004	1,124,801
Financial assets at fair value through profit or loss	7	-	-	327,124
Loans to customers	8	8,764,328	7,719,719	6,168,924
Finance lease receivables	9	1,120,072	1,421,296	1,470,841
Other assets	10	968,497	625,455	406,311
Deferred tax asset	11	344,696	195,208	29,917
Right-of-use assets	12	678,208	441,403	574,917
Property and equipment	13	93,861	101,053	110,098
Total assets		14,282,222	12,547,138	10,212,933
Liabilities and equity				
Liabilities				
Financial liabilities at fair value through profit or loss	7	4,529	11,205	74,693
Other liabilities		14,723	74,129	66,115
Lease liabilities	12	688,044	412,991	623,919
Borrowings	14	6,952,038	5,713,247	4,431,267
Subordinated borrowings	14	1,427,133	1,433,819	1,643,745
Total liabilities		9,086,467	7,645,391	6,839,739
Equity				
Charter capital	15	8,167,886	8,167,886	7,457,706
Accumulated loss		(2,972,131)	(3,266,139)	(4,084,512)
Total equity		5,195,755	4,901,747	3,373,194
Total liabilities and equity		14,282,222	12,547,138	10,212,933

(*) Detailed information on prior period restatement is presented in Note 8.

The financial statements for the year ended 31 December 2023 were approved on behalf of the management on 14 June 2024 by:

Chief Executive Officer

Imran Khizar Hayat

The notes on pages 9-38 form an integral part of these financial statements.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

STATEMENT OF FINANCIAL POSITION

As at 31 December 2023

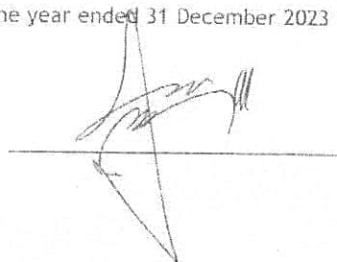
(In Georgian Lari)

	Note	31 December 2023	31 December 2022 (Restated*)	1 January 2022 (Restated*)
Assets				
Cash and cash equivalents	6	2,312,560	2,043,004	1,124,801
Financial assets at fair value through profit or loss	7	-	-	327,124
Loans to customers	8	8,764,328	7,719,719	6,168,924
Finance lease receivables	9	1,120,072	1,421,296	1,470,841
Other assets	10	968,497	625,455	406,311
Deferred tax asset	11	344,696	195,208	29,917
Right-of-use assets	12	678,208	441,403	574,917
Property and equipment	13	93,861	101,053	110,098
Total assets		14,282,222	12,547,138	10,212,933
Liabilities and equity				
Liabilities				
Financial liabilities at fair value through profit or loss	7	4,529	11,205	74,693
Other liabilities		14,723	74,129	66,115
Lease liabilities	12	688,044	412,991	623,919
Borrowings	14	6,952,038	5,713,247	4,431,267
Subordinated borrowings	14	1,427,133	1,433,819	1,643,745
Total liabilities		9,086,467	7,645,391	6,839,739
Equity				
Charter capital	15	8,167,886	8,167,886	7,457,706
Accumulated loss		(2,972,131)	(3,266,139)	(4,084,512)
Total equity		5,195,755	4,901,747	3,373,194
Total liabilities and equity		14,282,222	12,547,138	10,212,933

(*) Detailed information on prior period restatement is presented in Note 8.

The financial statements for the year ended 31 December 2023 were approved on behalf of the management on 14 June 2024 by:

Chief Executive Officer

Imran Khizar Hayat

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

	Note	2023	2022
Interest income	16	3,487,633	3,410,838
Interest expense	16	(629,302)	(575,374)
Net interest income before impairment		2,858,331	2,835,464
Impairment charge	8,9	(345,014)	(149,380)
Net interest income		2,513,317	2,686,084
Net loss from trading in foreign currency		(209,506)	(863,873)
Income from penalties		507,249	448,234
Salaries and other employee benefits		(1,462,555)	(1,309,791)
Depreciation and amortisation		(257,141)	(248,717)
Other operating expenses	17	(964,012)	(773,283)
Net gain from exchange rate differences		17,168	714,428
Income before tax		144,520	653,082
Income tax benefit	11	149,488	165,291
Total comprehensive income		294,008	818,373

The notes on pages 9-38 form an integral part of these financial statements.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC
STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY
For the year ended 31 December 2023
(In Georgian Lari)

	Charter capital	Accumulated loss	Total
At 1 January 2022	<u>7,457,706</u>	<u>(4,084,512)</u>	<u>3,373,194</u>
Cash contribution	710,180	-	710,180
Total comprehensive income for the year	-	818,373	818,373
At 31 December 2022	<u>8,167,886</u>	<u>(3,266,139)</u>	<u>4,901,747</u>
Total comprehensive income for the year	-	294,008	294,008
At 31 December 2023	<u>8,167,886</u>	<u>(2,972,131)</u>	<u>5,195,755</u>

The notes on pages 9-38 form an integral part of these financial statements.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

STATEMENT OF CASH FLOWS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

	Note	2023	2022
CASH FLOWS FROM OPERATING ACTIVITIES:			
Profit before income tax		144,520	653,082
Adjustments for:			
Net change in interest accruals*		112,986	201,197
Loan impairment charge		345,014	149,380
Impairment of repossessed collaterals to net realisable value		172,314	52,682
Impairment of other receivables	10	20,315	15,649
Net loss on financial assets and liabilities at fair value through profit or loss		-	4,593
Depreciation and amortisation		257,141	248,717
Modification gain of contractual cash flows of financial assets		(4,392)	(10,990)
Loss from sale of repossessed collaterals		87,179	76,982
Net gain on foreign exchange operations		(17,168)	(714,428)
		<u>1,117,909</u>	<u>676,864</u>
Changes in operating assets and liabilities:			
Financial instruments at fair value through profit or loss		(6,676)	259,043
Loans to customers		(1,289,007)	(1,567,308)
Finance lease receivables		299,114	30,696
Other assets		(622,482)	(364,510)
Other liabilities		(106,451)	(82,084)
Net cash outflow from operating activities		<u>(607,593)</u>	<u>(1,047,299)</u>
CASH FLOWS FROM INVESTING ACTIVITIES:			
Purchase of property and equipment		(27,612)	(25,313)
Net cash outflow from investing activities		<u>(27,612)</u>	<u>(25,313)</u>
CASH FLOWS FROM FINANCING ACTIVITIES:			
Receipt of borrowings	14	1,929,968	2,883,174
Repayment of borrowings	14	(786,405)	(992,953)
Lease liabilities paid		(244,212)	(261,927)
Proceeds from increase of charter capital		-	710,180
Net cash inflow from financing activities		<u>899,351</u>	<u>2,338,474</u>
Net increase in cash and cash equivalents		<u>264,146</u>	<u>1,265,862</u>
Cash and cash equivalents at the beginning of the period		<u>2,043,004</u>	<u>1,124,801</u>
Effect of exchange rate fluctuations on the cash and cash equivalents held in foreign currencies		5,410	(347,659)
Cash and cash equivalents at the end of the year		<u>2,312,560</u>	<u>2,043,004</u>

*Interest received by the Organisation during the year ended 31 December 2023 and 2022 amounted to GEL 3,389,795 and GEL 3,161,513, respectively.

Interest paid by the Organisation during the year ended 31 December 2023 and 2022 amounted to GEL 471,670 and GEL 328,954 respectively.

The notes on pages 9-38 form an integral part of these financial statements.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

1. GENERAL INFORMATION

ORGANISATION

Microfinance Organisation Central is a Limited Liability Company (the "Organisation") which was established on 23 October 2015. It was registered at tax department office in Tbilisi, Georgia with the registration number 405121817.

The Organisation conducts its business under the Law on Microfinance Activity and is supervised by the National Bank of Georgia ("NBG").

The main activity of the Organisation is micro-financing. Financial products of the Organisation constitute small loans to individuals, small entrepreneurs of businesses in micro sector through Auto loans and Auto Lombard. The overall goal of the Organisation is to provide micro, small and medium entrepreneurs with the wherewithal to manage their financial resources efficiently and to improve income in agricultural, commercial, trading & manufacturing enterprises in the urban & rural areas by providing affordable financial assistance.

The Organisation's governing body is the General Meeting of Shareholders, Supervisory Board and CEO. The supervision of the Organisation's operations is conducted by the Supervisory Board, members of which are appointed by the General Meeting of Shareholders. Daily activities in each branch are supervised by the branch manager appointed by the Organisation's Supervisory Board and nominated by the CEO.

As at 31 December 2023 with the head office located on 2 Giorgi Saakadze II Ln, Tbilisi, Georgia, the Organisation had three branches in Tbilisi and one in Batumi as well.

Detailed information about shareholders is disclosed below in Note 15. The Organisation had no ultimate controlling party as at 31 December 2023 and 2022.

2. BASIS OF PREPARATION

STATEMENT OF COMPLIANCE

These financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards, International Accounting Standards as issued by the International Accounting Standards Board (IASB) and Interpretations (collectively IFRSs).

The Organisation maintains its records and prepares financial statements in Georgian Lari (GEL). Amounts in the financial statements are presented without rounding, unless otherwise stated. The reporting period for the Organisation is the calendar year from January 1 to December 31.

The preparation of financial statements in compliance with adopted IFRS requires the use of certain critical accounting estimates. It also requires management to exercise judgment in applying The Organisation's accounting policies. The areas where significant judgments and estimates have been made in preparing the financial statements and their effect are disclosed in Note 3. The material accounting policies adopted in the preparation of the financial statements are set in the Note 4.

BASIS OF MEASUREMENT

These financial statements have been prepared under the historical cost basis, except financial instruments at fair value through profit or loss.

GOING CONCERN

These financial statements have been prepared on the assumption that the Organisation is a going concern and will continue its operations for the foreseeable future. The management and shareholder have the intention to further develop the business of the Organisation in Georgia. Furthermore, management is not aware of any material uncertainties that may cast significant doubt upon the Organisation's ability to continue as a going concern. The management believes that the going concern assumption is appropriate for the Organisation.

2. BASIS OF PREPARATION (CONTINUED)

ADOPTION OF NEW OR REVISED STANDARDS AND INTERPRETATIONS

a) New standards, interpretations and amendments adopted from 1 January 2023

The following amendments are effective for the period beginning 1 January 2023:

- IFRS 17 Insurance Contracts;
- Disclosure of Accounting Policies (Amendments to IAS 1 Presentation of Financial Statements and IFRS Practice Statement 2 Making Materiality Judgements);
- Definition of Accounting Estimates (Amendments to IAS 8 Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors);
- Deferred Tax related to Assets and Liabilities arising from a Single Transaction (Amendments to IAS 12 Income Taxes); and
- International Tax Reform - Pillar Two Model Rules (Amendment to IAS 12 Income Taxes) (effective immediately upon the issue of the amendments and retrospectively).

These amendments to various IFRS standards are mandatorily effective for reporting periods beginning on or after 1 January 2023. Neither of interpretations and amendments have material effect, on the Organisation's financial statements for the year ended 31 December 2023.

b) New standards, interpretations and amendments not yet effective

There are a number of standards, amendments to standards, and interpretations which have been issued by the IASB that are effective in future accounting periods that the Organisation has decided not to adopt early.

The following amendments are effective for the period beginning 1 January 2024:

- Liability in a Sale and Leaseback (Amendments to IFRS 16 Leases);
- Classification of Liabilities as Current or Non-Current (Amendments to IAS 1 Presentation of Financial Statements);
- Non-current Liabilities with Covenants (Amendments to IAS 1 Presentation of Financial Statements); and
- Supplier Finance Arrangements (Amendments to IAS 7 Statement of Cash Flows and IFRS 7 Financial Instruments: Disclosures).

The following amendments are effective for the period beginning 1 January 2025:

- Lack of Exchangeability (Amendments to IAS 21 The Effects of Changes in Foreign Exchange Rates).

The Organisation is currently assessing the impact of these new accounting standards and amendments. The Organisation does not expect these or any other standards issued by the IASB, but are yet to be effective, to have a material impact on the Organisation.

3. CRITICAL ACCOUNTING ESTIMATES AND JUDGEMENTS

The Organisation makes certain estimates and assumptions regarding the future. Estimates and judgments are continually evaluated based on historical experience and other factors, including expectations of future events that are believed to be reasonable under the circumstances. In the future, actual experience may deviate from these estimates and assumptions. The estimates and assumptions that have a significant risk of causing a material adjustment to the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year are discussed below.

MEASUREMENT OF EXPECTED CREDIT LOSSES

The following are key estimations that the management have used in the process of applying the Organisation's accounting policies and that have the most significant effect on the Expected credit losses for expected credit losses:

- Probability of default: PD constitutes a key input in measuring ECL. PD is an estimate of the likelihood of default over a given time horizon, the calculation of which includes historical data, assumptions and expectations of future conditions.
- Loss Given Default: LGD is an estimate of the loss arising on default. It is based on the difference between the contractual cash flows due and those that the lender would expect to receive, taking into account cash flows from collateral and integral credit enhancements.
- Establishing forward-looking scenarios: When measuring ECL the Organisation uses reasonable and supportable forward-looking information, which is based on assumptions for the future movement of different economic drivers and how these drivers will affect each other.

LEASE TERM, INCREMENTAL BORROWING RATE (IBR) AND LEASE PAYMENTS

The lease term is defined as the non-cancellable term of the lease, together with any periods covered by an option to extend the lease (including the renewal option implied through customary business practices) if it is reasonably certain to be exercised, or any periods covered by an option to terminate the lease if it is reasonably certain not to be exercised. Management applies judgement to determine the lease term when lease contracts include renewal options that are exercisable only by the Organisation. It considers all relevant factors that create an economic incentive to exercise the renewal option. After the commencement date, the Organisation reassesses the lease term if there is a significant event or a change in circumstances that is within its control and affects its ability to exercise (or not to exercise) the option to renew, or to terminate the lease.

The management applies judgement to estimate the IBR. The management uses an observable information to determine the base rate and adjustments for the lessee specific factors and the asset factors (the adjustment for security).

In Georgia it is customary that lease renewal option is implied through customary business practices and not all renewal options are documented within the lease agreements. In such cases, the initial measurement of the lease liability assumes the payments for renewal periods equal to the contractual amount and will remain unchanged throughout the lease term.

ASSESSMENT OF COLLATERAL VALUES

The management regularly reviews the market value of the collateral. Management uses best knowledge to updates the appraised values of collateral obtained at inception of the loan to the current values, taking into account the approximate changes in property values. The amount of collateral depends on the customer's credit risk.

TAXATION

The Organisation believes that its accruals for tax liabilities are adequate for all open audit years based on its assessment of many factors including past experience and interpretations of tax law. This assessment relies on estimates and assumptions and may involve a series of complex judgments about future events. To the extent that the final tax results of these matters differ from the amounts in the existing accounting records, such differences will affect the tax expense in the period when such decision was made. The Organisation believes that it can justify its tax declarations and minimizes the risks related to this fact.

4. SUMMARY OF MATERIAL ACCOUNTING POLICIES

FINANCIAL INSTRUMENTS

INITIAL RECOGNITION OF FINANCIAL INSTRUMENTS

Financial assets and financial liabilities are recognised in the Organisation's financial position when the Organisation becomes a party to the contractual provisions of the instrument.

When financial instruments are recognised initially, they are measured at fair value, adjusted, in the case of instruments not at fair value through profit or loss, for directly attributable fees and costs.

If the transaction price differs from fair value at initial recognition, the Organisation accounts for such difference as follows:

- if the fair value is evidenced by a quoted price in an active market for an identical asset or liability (i.e., a Level 1 input) or based on a valuation technique that uses only data from observable markets, the Organisation recognises the difference between the fair value at initial recognition and the transaction price as a gain or loss;
- in all other cases, the initial measurement of the financial instrument is adjusted to defer the difference between the fair value at initial recognition and the transaction price. After initial recognition, the Organisation recognises that deferred difference as a gain or loss only when the inputs become observable, or when the instrument is derecognised.

FINANCIAL ASSETS

Classification and subsequent measurement

On initial recognition, a financial asset is classified into one of the following measurement categories: amortised cost; fair value through other comprehensive income (FVOCI); or fair value through profit or loss (FVTPL).

FINANCIAL ASSETS AT AMORTISED COST

Financial asset at amortised cost is the most relevant measurement category to the Organization. The Organization measures financial assets at amortised cost if both of the following conditions are met:

- The asset is held within a business model whose objective is to hold assets to collect contractual cash flows; and
- The contractual terms of the financial asset give rise on specified dates to cash flows that are solely payments of principal and interest ("SPPI") on the principal amount outstanding.

Financial assets at amortised cost are subsequently measured using the effective interest (EIR) method and are subject to impairment. Gains and losses are recognised in profit or loss when the asset is derecognised, modified or impaired.

FINANCIAL ASSETS AT FAIR VALUE THROUGH OTHER COMPREHENSIVE INCOME

A financial asset is measured at fair value through other comprehensive income if it meets both of the following conditions and is not designated as at fair value through profit or loss:

- The asset is held within a business model whose objective is achieved by both collecting contractual cash flows and selling financial assets; and
- The contractual terms of the financial asset give rise on specified dates to cash flows that are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding.

4. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

FINANCIAL ASSETS AT FAIR VALUE THROUGH PROFIT OR LOSS

All financial assets not classified as measured at amortised cost or FVOCI as described above are measured at FVTPL. This includes all derivative financial assets.

The Organisation's all financial assets are measured at amortised cost, except derivative financial assets.

BUSINESS MODEL ASSESSMENT

There are three business models available under IFRS 9:

- Hold to collect: It is intended to hold the asset to maturity to earn interest, collecting repayments of principal and interest from the counterparty.
- Hold to collect and sell: this model is similar to the hold to collect model, except that the entity may elect to sell some or all of the assets before maturity as circumstances change or to hold the assets for liquidity purposes.
- Other: all those models that do not meet the 'hold to collect' or 'hold to collect and sell' qualifying criteria.

The assessment of business model requires judgment based on facts and circumstances at the date of the assessment. The business model is not assessed on an instrument-by-instrument basis, but at a higher level of aggregated portfolios per instrument type and is based on observable factors.

The Organisation has considered quantitative factors and qualitative factors such as how the performance of the business model and the financial assets held within that business model are evaluated and reported to the key management personnel; the risks that affect the performance of the business model and, in particular, the way those risks are managed; and how managers of the business are compensated.

Financial assets that are held for trading or are managed and whose performance is evaluated on a fair value basis are measured at FVTPL, because they are neither held to collect contractual cash flows nor held both to collect contractual cash flows and to sell financial assets.

SOLELY PAYMENTS OF PRINCIPAL AND INTEREST (SPPI)

If a financial asset is held in either to a Hold to Collect or a Hold to Collect and Sell business model, then assessment to determine whether contractual cash flows are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding at initial recognition is required to determine the classification. The SPPI test is performed on an individual instrument basis.

Contractual cash flows, that represent solely payments of principal and Interest on the principal amount outstanding, are consistent with basic lending arrangement. Interest is consideration for the time value of money and the credit risk associated with the principal amount outstanding during a particular period of time. It can also include consideration for other basic lending risks (e.g. liquidity risk) and costs (e.g. administrative costs) associated with holding the financial asset for a particular period of time, and a profit margin that is consistent with a basic lending arrangement.

In assessing whether the contractual cash flows are SPPI, the Organisation considers whether the contractual terms of the financial asset contain a term that could change the timing or amount of contractual cash flows arising over the life of the instrument which could affect whether the instrument is considered to meet the SPPI test.

If the SPPI test is failed, such financial assets are measured at FVTPL with interest earned recognised in other interest income.

4. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

DERECOGNITION OF FINANCIAL ASSETS

A financial asset (or, where applicable, a part of a financial asset or part of a group of similar financial assets) is primarily derecognised (i.e., removed from the Organisation's statement of financial position) when:

- The rights to receive cash flows from the asset have expired, Or
- The Organisation has transferred its rights to receive cash flows from the asset or has assumed an obligation to pay the received cash flows in full without material delay to a third party under a 'pass-through' arrangement; and either (a) the Organisation has transferred substantially all the risks and rewards of the asset, or (b) the Organisation has neither transferred nor retained substantially all the risks and rewards of the asset, but has transferred control of the asset.

IMPAIRMENT OF FINANCIAL ASSETS

Changes to the impairment estimation

The adoption of IFRS 9 has fundamentally changed the Organisation's accounting for loan loss impairment by replacing IAS 39's incurred loss approach with forward-looking expected credit loss (ECL) approach. IFRS 9 requires the Organisation to record ECL on all of its debt financial assets at amortised cost or FVOCI. The allowance is based on the ECL associated with the probability of default in the next 12 months unless there has been a significant increase in credit risk since origination, in which case the allowance is based on the ECL over the life of the asset. If the financial asset meets the definition of purchased or originated credit impaired, the allowance is based on the change in the lifetime ECL.

From 1 January 2018 the Organisation recorded the allowance for expected credit loss for all debt instruments that are measured at amortised cost.

The determination of impairment losses and allowance moves from an incurred credit loss model whereby credit losses are recognised when a defined loss event occurs under IAS 39, to an expected credit loss model under IFRS 9, where provisions are taken upon initial recognition of the financial instruments. Under IFRS 9, the Organisation first evaluates individually whether objective evidence of impairment exists for loans that are individually significant. It then collectively assesses loans that are not individually significant and loans which are significant but for which there is no objective evidence of impairment available under the individual assessment.

Collectively assessed loans are grouped on the basis of shared credit risk characteristics and collateral type.

Three stage approach

IFRS 9 introduces a three-stage approach to impairment for Financial Instruments that are performing at the date of origination or purchase. This approach is summarised as follows:

Stage 1: The Organisation recognizes a credit loss allowance at an amount equal to 12-month expected credit losses. This represents the portion of lifetime expected credit losses from default events that are expected within 12 months of the reporting date, assuming that credit risk has not increased significantly after initial recognition. For those financial assets with a remaining maturity of less than 12 months, a PD is used that corresponds to the remaining maturity.

Stage 2: The Organisation recognizes a credit loss allowance at an amount equal to lifetime expected credit losses for those Financial Instruments which are considered to have experienced a significant increase in credit risk since initial recognition. This requires the computation of ECL based on lifetime probability of default that represents the probability of default occurring over the remaining lifetime of the Financial Instrument. Allowance for credit losses are higher in this stage because of an increase in credit risk and the impact of a longer time horizon being considered compared to 12 months in Stage 1. Financial Instruments in stage 2 are not yet deemed to be credit-impaired.

Stage 3: If the Financial Instrument is credit-impaired, it is then moved to stage 3. The Organisation recognizes a loss allowance at an amount equal to lifetime expected credit losses, reflecting a Probability of Default (PD) of 100 % for those Financial Instruments that are credit-impaired.

4. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

Definition of default

The Organisation recognizes default in the following cases:

- Arrears including restructured loans >90 days
- Decease of a client
- Force majeure, when a client becomes insolvent due to external factors beyond the control

The loans for which the Organisation recognizes default are credit-impaired loans.

Significant increase in credit risk

When determining whether the risk of default on a financial instrument has increased significantly since initial recognition, the Organisation considers reasonable and supportable information that is relevant and available without undue cost or effort. This includes both quantitative and qualitative information and analysis, based on the Organisation's historical experience and expert credit assessment and including forward-looking information.

The quantitative information is a primary indicator of significant increase in credit risk and is based on the change in lifetime PD by comparing:

- the remaining lifetime PD at the reporting date; with
- the remaining lifetime PD for this point in time that was estimated based on facts and circumstances at the time of initial recognition of the exposure.

As a backstop, the Organisation considers that a significant increase in credit risk occurs no later than when an asset is more than 30 days past due.

The Organisation monitors the effectiveness of the criteria used to identify significant increases in credit risk by regular reviews to confirm that:

- The criteria are capable of identifying significant increases in credit risk before an exposure is in default;
- The criteria do not align with the point in time when an asset becomes 30 days past due; and
- There is no unwarranted volatility in loss allowance from transfers between 12-months PD (probability of default) and lifetime PD.

Forward-looking information

Under IFRS 9, the allowance for credit losses is based on reasonable and supportable forward looking information obtainable without undue cost or effort, which takes into consideration past events, current conditions and forecasts of future economic conditions.

The Organisation incorporates forward-looking information into both its assessment of whether the credit risk of an instrument has increased significantly since its initial recognition and its measurement of ECL.

Measurement of ECL

The key inputs into the measurement of ECL are the term structure of the following variables:

- Probability of default (PD);
- Loss given default (LGD);
- Exposure at default (EAD).

These parameters are generally derived from internally developed statistical models and other historical data. They are adjusted to reflect forward-looking information as described above.

4. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

Probability of default (PD)

PD estimates are estimates at a certain date, which are calculated based on statistical rating models.

If a counterparty or exposure migrates between ratings classes, then this will lead to a change in the estimate of the associated PD. PDs are estimated considering the contractual maturities of exposures and estimated prepayment rates.

Exposure at default (EAD)

Exposure of default (EAD): The EAD represents an estimate of the exposure to credit risk at the time of a potential default occurring during the life of a financial asset. It represents the cash flows outstanding at the time of default, considering expected repayments, interest payments and accruals discounted at the EIR.

Loss given default (LGD)

LGD is defined as the likely loss in case of a counterparty default. The Organisation estimates LGD parameters based on the history of recovery rates of claims against defaulted counterparties. The LGD model considers cash recoveries only. LGD is calculated on a discounted cash flow basis using the effective interest rate as the discounting factor.

FINANCIAL LIABILITIES

The Organisation classifies its financial liabilities into one of two categories, depending on the purpose for which the liability was acquired. On 1 January 2018 (the date of initial application of IFRS 9), the Organisation has classified all financial as liabilities within "Other financial liabilities" category. Other financial liabilities include the following items: borrowings and other short-term monetary liabilities.

Other financial liabilities are initially recognised at fair value net of any transaction costs directly attributable to the issue of the instrument. Such interest-bearing liabilities are subsequently measured at amortised cost using the effective interest rate method, which ensures that any interest expense over the period to repayment is at a constant rate on the balance of the liability carried in the statement of financial position. For the purposes of each financial liability, interest expense includes initial transaction costs and any premium payable on redemption, as well as any interest or coupon payable while the liability is outstanding.

DERECOGNITION OF FINANCIAL LIABILITIES

The Organisation derecognises financial liabilities when, and only when, the Organisation's obligations are discharged, cancelled or they expire. Where an existing financial liability is replaced by another from the same lender on substantially different terms, or the terms of an existing liability are substantially modified, such an exchange or modification is treated as a derecognition of the original liability and the recognition of a new liability. The difference between the carrying amount of the financial liability derecognised and the consideration paid and payable is recognised in profit and loss.

OFFSETTING

Financial assets and liabilities are offset and the net amount reported in the statement of financial position only when there is a legally enforceable right to offset the recognised amounts, and there is an intention to either settle on a net basis, or to realise the asset and settle the liability simultaneously.

4. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

FAIR VALUE MEASUREMENT HIERARCHY

IFRS 13 requires certain disclosures which require the classification of financial assets and financial liabilities measured at fair value using a fair value hierarchy that reflects the significance of the inputs used in making the fair value measurement. The fair value hierarchy has the following levels:

- Level 1 - Quoted (unadjusted) market prices in active markets for identical assets or liabilities;
- Level 2 - Valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is directly or indirectly observable; and
- Level 3 - Valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is unobservable.

The level in the fair value hierarchy within which the financial asset or financial liability is categorised is determined on the basis of the lowest level input that is significant to the fair value measurement. Financial assets and financial liabilities are classified in their entirety into only one of the three levels.

Derivative Financial instruments measured at fair value by the level 2 in the fair value hierarchy are presented in Notes 7.

CASH AND CASH EQUIVALENTS

Cash and cash equivalents are items which are readily convertible to known amounts of cash and which are subject to an insignificant risk of changes in value. Cash and cash equivalents include cash on hand, and all bank placements or receivables with original maturities of less than three months. Funds restricted for a period of more than three months on origination are excluded from cash and cash equivalents.

PROPERTY AND EQUIPMENT

Property, equipment and intangible assets are carried at historical cost less accumulated depreciation and recognised impairment loss, if any. Depreciation is charged on the carrying value of property, equipment and intangible assets and is designed to write off assets over their useful economic lives. Depreciation is calculated on a straight-line basis over 5 year.

The carrying amounts of property and equipment are reviewed at each reporting date to assess whether they are recorded in excess of their recoverable amounts. The recoverable amount is the higher of fair value less costs to sell and value in use.

CHARTER CAPITAL AND DIVIDENDS

Equity includes charter capital and retained earnings. Dividends are recorded in equity in the period in which they are declared. Any dividends declared after the end of the reporting period and before the financial statements are authorised for issue, are disclosed in the subsequent events note.

DERIVATIVE FINANCIAL INSTRUMENTS

Derivative financial instruments included in financial assets at fair value through profit or loss or loss in the statement of financial position comprise foreign currency forward contracts and currency swaps.

Derivatives are initially recognised at fair value on the date on which a derivative contract is entered into and are subsequently re-measured at fair value. All derivatives are carried as financial assets when their fair value is positive and as financial liabilities when their fair value is negative.

Changes in the fair value of derivatives are recognised immediately in profit or loss.

4. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

FINANCE LEASE RECEIVABLES

Financial asset is recognized as a finance lease receivable when substantially all the risks and rewards are transferred incidental to ownership of an asset. Title may or may not eventually be transferred.

Finance lease in the statement of financial position is presented as a receivable in the scope of IFRS 16 at an amount equal to the net investment in the lease. Under a finance lease substantially all the risks and rewards incidental to legal ownership are transferred by the lessor, and thus the lease payment receivable is treated by the lessor as repayment of principal and finance income to reimburse and reward the lessor for its investment and services.

Subsequently the recognition of finance income is based on a pattern reflecting a constant periodic rate of return on the lessor's net investment in the finance lease. Lease payments relating to the period, excluding costs for services, are applied against the gross investment in the lease to reduce both the principal and the unearned finance income.

Sale and leaseback transactions

The Organisation also engages in financing of vehicles already owned by the customers. Under such leaseback transactions the Organisation purchases the underlying asset from a customer and then leases it back to the same customer. Vehicle serves as a collateral to secure all leases. The Organisation applies the requirements for determining when a performance obligation is satisfied in IFRS 15 to determine whether the transfer of an asset is accounted for as a sale of that asset. If the transfer of an asset by the seller-lessee does not satisfy the requirements of IFRS 15 to be accounted for as a sale of the asset, the buyer-lessor shall not recognise the transferred asset and shall recognise a financial asset equal to the transfer proceeds. It shall account for the financial asset as loans and advances to customers by applying IFRS 9.

The Organisation concluded that its sale and leaseback contract provisions are such that the transfer of asset from the seller-lessee to the Organisation does not satisfy and never satisfied the requirements of IFRS 15.

The Organisation has performed SPPI test for its sale and leaseback arrangements. Vehicle serves as a collateral to secure all of such loans. Sale and leaseback contracts include contractual terms that can vary the contractual cash flows in a way that is unrelated to a basic lending arrangement. Such cash flows arise in a case of borrowers' default and are related to repossessed car sales for which any excess gains can be retained by the Organisation and commissions and other fees charged to the customer that are not directly linked to outstanding principal/interest (e.g. external debt recovery costs being charged to clients with mark-up).

The Organisation has made relevant judgements and concluded that SPPI test is met in all above circumstances as 1) repossession commissions and fees charged by the Organisation are intended to cover the costs incurred by the Organisation in the debt servicing process under regular lending model, 2) the fact that the Organisation maintains proceeds from the sale of the repossessed car in excess of recovered exposure (if applicable) is not an evidence that the risk taken up by the Organisation is in fact the price risk of the car and not the credit risk.

The Organisation is able to sell the collateral and keep any surplus only on default and the occasional trivial gains from the transaction are not the purpose of the core business model (which is to earn interest income from the loan asset) and are not the focus of the business, but instead are just an instrument to minimise the credit losses, 3) termination penalties for non-recourse sale and leaseback transactions charged to the customers are also contractual elements intended to compensate for credit risk and do not result in any notable net gains to the Organisation.

PROVISIONS, CONTINGENT LIABILITIES AND CONTINGENT ASSETS

A provision is a liability of uncertain timing or amount. A liability is a present obligation of the entity arising from past events, the settlement of which is expected to result in an outflow from the entity of resources embodying economic benefits. An obligating event is an event that creates a legal or constructive obligation that results in an entity having no realistic alternative to settling that obligation. A legal obligation is an obligation that derives from:

- A contract (through its explicit or implicit terms);
- Legislation; or
- Other operation of law.

4. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

A constructive obligation is an obligation that derives from an entity's actions where:

- By an established pattern of past practice, published policies or a sufficiently specific current statement, the entity has indicated to other parties that it will accept certain responsibilities; and
- As a result, the entity has created a valid expectation on the part of those other parties that it will discharge those responsibilities.

The term 'contingent liability' is used for liabilities that do not meet the recognition criteria. Accounting policy distinguishes between:

- provisions - which are recognised as liabilities (assuming that a reliable estimate can be made) because they are present obligations and it is probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligations; and
- contingent liabilities - which are not recognised as liabilities because they are either:
 - possible obligations, as it has yet to be confirmed whether the entity has a present obligation that could lead to an outflow of resources embodying economic benefits; or
 - present obligations that do not meet the recognition criteria in this Standard (because either it is not probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation, or a sufficiently reliable estimate of the amount of the obligation cannot be made).

Contingent liabilities are not reflected in the financial statements, except for the cases when the outflow of economic benefits is likely to occur and the amount of such liabilities can be reliably measured. The information on contingent liabilities is disclosed in the notes to the financial statements with the exception of cases, when the outflow of economic benefits is likely.

Contingent liabilities may develop in a way not initially expected. Therefore, they are assessed continually to determine whether an outflow of resources embodying economic benefits has become probable. If it becomes probable that an outflow of future economic benefits will be required for an item previously dealt with as a contingent liability, a provision is recognised in the financial statements of the period in which the change in probability occurs (except in the extremely rare circumstances where no reliable estimate can be made).

Contingent assets are not reflected in the financial statements, but the information on them is disclosed when inflow of economic benefits is possible. If economic benefits are sure to occur, an asset and related income are recognized in the financial statements for the year, when the evaluation change occurred.

TAXATION

The tax expense for the year comprises current and deferred tax. Tax is recognized in the statement of comprehensive income, except to the extent that it relates to items recognized in other comprehensive income or directly in equity. In this case the tax is also recognized in other comprehensive income or directly in equity, respectively.

The current income tax charge is calculated on the basis of the tax laws enacted or substantively enacted at the balance sheet date in Georgia and generates taxable income. Management periodically evaluates positions taken in tax returns with respect to situations in which applicable tax regulation is subject to interpretation. It establishes provisions where appropriate on the basis of amounts expected to be paid to the tax authorities.

In December 2022 the Parliament of Georgia adopted changes which will come into effect on 1 January 2023. Income tax on companies of Georgia's financial sector will be set at 20 percent, with taxation of MFOs and other entities no longer set to be switched to the Estonian tax model.

Deferred income tax is recognized, using the liability method, on temporary differences arising between the tax bases of assets and liabilities and their carrying amounts in the financial statements. However, the deferred income tax is not accounted for if it arises from initial recognition of an asset or liability in a transaction other than a business combination that at the time of the transaction affects neither accounting nor taxable profit and loss. Deferred income tax is determined using tax rate (and laws) that has been enacted or substantively enacted by the balance sheet date and is expected to apply when the related deferred income tax asset is realized or the deferred income tax liability is settled.

4. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

Deferred income tax assets are recognized only to the extent that it is probable that future taxable profit will be available against which the temporary differences can be utilized. Deferred income tax assets and liabilities are offset when there is a legally enforceable right to offset current tax assets against current tax liabilities and when the deferred income taxes assets and liabilities relate to income taxes levied by the same taxation authority on either the taxable entity where there is an intention to settle the balances on a net basis.

INTEREST INCOME RECOGNITION

For Financial Instruments in Stage 1 and Stage 2, the Organisation calculates interest income by applying the Effective Interest Rate (EIR) to the gross carrying amount. Interest income for financial assets in Stage 3 is calculated by applying the EIR to the amortised cost (i.e. the gross carrying amount less credit loss allowance). For Financial Instruments classified as purchased or originated credit-impaired only, interest income is calculated by applying a credit adjusted EIR to the amortised cost of these purchased or originated credit-impaired assets.

RECOGNITION OF EXPENSES

Expenses are recognised in the statement of comprehensive income if there arises any decrease of future economic profit related to the decrease of an asset or increase of a liability that can be reliably assessed.

Expenses are recognized in the statement of comprehensive income immediately, if the expenses do not result in future economic profit any more, or if future economic profit do not meet or stop to meet the requirements of recognition as an asset in the balance sheet.

LEASES

The Organisation as lessee

Identifying the lease

A contract is, or contains, a lease when it conveys the right to use an underlying asset for a period of time, in exchange for consideration. At inception of a contract, the Organisation assesses whether it meets the two following cumulative conditions to be qualified as a lease:

- its execution involves the use of an identified asset, and
- it conveys the right to direct the use of that identified asset.

Initial recognition

All leases are accounted for by recognising a right-of-use asset and a lease liability except for:

- Leases of low value assets; and
- Leases with a duration of 12 months or less.

Leases are recognised on the Organisation's balance sheet as follows:

- An asset representing the right to use the underlying asset over the lease term;
- A liability for the obligation to pay the lease payments.

Lease liabilities are measured at the present value of the contractual payments due to the lessor over the lease term, with the discount rate determined by reference to the rate inherent in the lease unless this is not readily determinable, in which case the Organisation's incremental borrowing rate on commencement of the lease is used. Variable lease payments are only included in the measurement of the lease liability if they depend on an index or rate. In such cases, the initial measurement of the lease liability assumes the variable element will remain unchanged throughout the lease term. Other variable lease payments are expensed in the period to which they relate.

On initial recognition, the carrying value of the lease liability also includes:

- amounts expected to be payable under any residual value guarantee;
- the exercise price of any purchase option granted in favour of the Organisation if it is reasonably certain to assess that option;

4. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

- any penalties payable for terminating the lease, if the term of the lease has been estimated on the basis of termination option being exercised.

At the commencement date, the Organisation measures the right-of-use asset at cost. The cost of the right-of-use asset is comprised:

- The amount of the initial measurement of the lease liability;
- lease payments made at or before commencement of the lease;
- initial direct costs incurred; and
- the amount of any provision recognised where the Organisation is contractually required to dismantle, remove or restore the leased asset (typically leasehold dilapidations).

Subsequent measurement

Subsequent to initial measurement lease liabilities increase as a result of interest charged at a constant rate on the balance outstanding and are reduced for lease payments made. Right-of-use assets are amortised on a straight-line basis over the remaining term of the lease or over the remaining economic life of the asset if, rarely, this is judged to be shorter than the lease term. When the Organisation revises its estimate of the term of any lease (because, for example, it re-assesses the probability of a lessee extension or termination option being exercised), it adjusts the carrying amount of the lease liability to reflect the payments to make over the revised term, which are discounted at the revised discount rate. The carrying value of lease liabilities is similarly revised when the variable element of future lease payments dependent on a rate or index is revised, except the discount rate remains unchanged. In both cases an equivalent adjustment is made to the carrying value of the right-of-use asset, with the revised carrying amount being amortised over the remaining (revised) lease term. If the carrying amount of the right-of-use asset is adjusted to zero, any further reduction is recognised in profit or loss.

When the Organisation renegotiates the contractual terms of a lease with the lessor, the accounting depends on the nature of the modification:

- if the renegotiation results in one or more additional assets being leased for an amount commensurate with the standalone price for the additional rights-of-use obtained, the modification is accounted for as a separate lease in accordance with the above policy;
- in all other cases where the renegotiated increases the scope of the lease (whether that is an extension to the lease term, or one or more additional assets being leased), the lease liability is remeasured using the discount rate applicable on the modification date, with the right-of-use asset being adjusted by the same amount;
- if the renegotiation results in a decrease in the scope of the lease, both the carrying amount of the lease liability and right-of-use asset are reduced by the same proportion to reflect the partial of full termination of the lease with any difference recognised in profit or loss. The lease liability is then further adjusted to ensure its carrying amount reflects the amount of the renegotiated payments over the renegotiated term, with the modified lease payments discounted at the rate applicable on the modification date. The right-of-use asset is adjusted by the same amount.

The Organisation elects, by class of underlying asset, not to separate non-lease components from lease components, and instead accounts for each lease component and any associated non-lease components as a single lease component.

Determination of lease term

The lease term is defined as the non-cancellable term of the lease, together with any periods covered by an option to extend the lease (including the renewal option implied through customary business practices) if it is reasonably certain to be exercised, or any periods covered by an option to terminate the lease if it is reasonably certain not to be exercised.

Management applies judgement to determine the lease term when contracts include renewal options that are exercisable only by the Organisation. It considers all relevant factors that create an economic incentive to exercise the renewal option. After the commencement date, the Organisation reassesses the lease term if there is a significant event or a change in circumstances that is within its control and affects its ability to exercise (or not to exercise) the option to renew, or to terminate the lease.

4. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

Determination of incremental borrowing rate (IBR)

IBR is the rate of interest that a lessee would have to pay to borrow over a similar term, and with a similar security, the funds necessary to obtain an asset of a similar value to the right of use asset in a similar economic environment.

The management applies judgement to estimate the IBR. The management uses an observable information to determine the base rate and adjustments for the lessee specific factors and the asset factors (the adjustment for security).

Determination of lease payments

In Georgia it is customary that lease renewal option is implied through customary business practices and not all renewal options are documented within the lease agreements. In such cases, the initial measurement of the lease liability assumes the payment for renewal period will remain unchanged throughout the lease term.

Short-term leases and leases of low-value assets

The Organisation applies the recognition exemption for short-term leases (i.e. lease with a lease term of 12 months or less from the commencement date) and leases of low-value assets. Associated lease payments are recognised as an expense in the income statement on a straight-line basis over the lease term.

SALARIES AND OTHER EMPLOYEE BENEFITS

Wages, salaries, bonuses, and non-monetary benefits are accrued in the year in which the associated services are rendered by the employees of The Organisation.

EVENTS AFTER THE REPORTING PERIOD

Events after the reporting period and events before the date of financial statements authorization for issue that provide additional information about The Organisation's financial statements are reported in the financial statements. Post-balance sheet events that do not affect the financial position of the Organisation at the balance sheet date are disclosed in the notes to the financial statements when material.

FOREIGN CURRENCY TRANSLATION

Items included in the financial statements are measured using the currency of the primary economic environment in which The Organisation operates ('the functional currency'). Financial statements are presented in Georgian Lari (GEL), which is The Organisation's functional and presentation currency.

Monetary assets and liabilities are translated into The Organisation's functional currency at the official exchange rate of the National Bank of Georgia.

Foreign exchange gains and losses resulting from the settlement of transactions and from the translation of monetary assets and liabilities into the Organisation's functional currency at year-end official exchange rates are recognised in the statement of comprehensive income. Translation at year-end rates does not apply to non-monetary items, including equity investments. Effects of exchange rate changes on the fair value of equity securities are recorded as part of the fair value gain or loss.

Table below presents the closing exchange rates by the National Bank of Georgia as at 31 December 2023 and 2022:

	USD / GEL	EUR / GEL
Exchange rate as at 31 December 2023	2.6894	2.9753
Exchange rate as at 31 December 2022	2.7020	2.8844

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

5. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT

As a financial institution, the Organisation is exposed to risks that arise from its use of financial instruments. This note describes the Organisation's objectives, policies and processes for managing those risks and the methods used to measure them. Further quantitative information in respect of these risks is presented throughout these financial statements.

Financial assets and financial liabilities that are liquid or have a short-term maturity it is assumed that the carrying amounts approximate to their fair value.

GENERAL OBJECTIVES, POLICIES AND PROCESSES

The management has overall responsibility for the determination of the Organisation's risk management objectives and policies and, whilst retaining ultimate responsibility for them, it has delegated the authority for designing and operating processes that ensure the effective implementation of the objectives and policies to the organisations finance function.

The overall objective of the management is to set policies that seek to reduce risks as far as possible without unduly affecting the Organisation's competitiveness and flexibility. Further details regarding these policies are set out below. Through its operations, the Organisation is exposed to the following financial risks:

- Credit risk
- Liquidity risk
- Market risk:
 - Currency risk
 - Interest rate risk

CREDIT RISK

Credit risk is the risk that one party to a financial instrument will cause a financial loss for the other party by failing to discharge an obligation. Exposure to credit risk arises as a result of the lending and other transactions with counterparties giving rise to financial assets.

As the Organisation is providing micro-loans to customers as the core business activity credit risk is of crucial importance similar to any Micro Financing Organisations (MFO) risk management process. To avoid significant financial damage caused by this risk the Organisation uses various methods to identify and manage them effectively.

The Organisation continuously monitors the performance of individual credit exposures and branches and regularly reassesses the creditworthiness of its customers. The review is based on updated financial information of clients obtained by credit staff from monitoring.

The carrying amount of financial assets represents the maximum credit exposure. The maximum exposure to credit risk at the reporting dates was:

	31 December 2023	31 December 2022
Cash and cash equivalents (excluding cash on hand)	2,266,380	1,992,920
Loans to customers	8,764,328	7,719,719
Finance lease receivables	1,120,072	1,421,296
Other assets	206,526	175,746
	<u>12,357,306</u>	<u>11,309,681</u>

The Organisation's credit exposure related to loans to customers and finance lease receivables is disclosed in Notes 8 and 9.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

5. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT (CONTINUED)**LIQUIDITY RISK**

Liquidity risk refers to the availability of sufficient funds to meet loan repayments and other financial commitments associated with financial instruments as they actually fall due.

In order to manage liquidity risk, the Organisation performs regular monitoring of future expected cash flows, which is a part of assets/liabilities management process. An analysis of the liquidity and interest rate risks is presented in the following tables. The presentation below is based upon the information provided by key management personnel of the Organisation.

Liquidity of financial liabilities as at 31 December 2023 can be presented as follows:

Financial liabilities	Up to 3 months	3 months to 1 year	1 year to 5 years	Over 5 years	Total
Borrowings	368,081	5,740,656	1,112,251	-	7,220,988
Subordinated borrowings	23,115	65,278	1,729,737	-	1,818,130
Lease liabilities	68,278	198,932	431,146	104,887	803,243
Other liabilities	11,577	-	-	-	11,577
	<u>471,051</u>	<u>6,004,866</u>	<u>3,273,134</u>	<u>104,887</u>	<u>9,853,938</u>

Liquidity of financial liabilities as at 31 December 2022 can be presented as follows:

Financial liabilities	Up to 3 months	3 months to 1 year	1 year to 5 years	Over 5 years	Total
Borrowings	210,920	3,508,682	2,140,116	856,368	6,716,086
Subordinated borrowings	79,832	238,555	1,148	1,432,746	1,752,281
Lease liabilities	32,262	88,680	203,028	180,061	504,031
Other liabilities	35,636	-	-	-	35,636
	<u>358,650</u>	<u>3,835,917</u>	<u>2,344,292</u>	<u>2,469,175</u>	<u>9,008,034</u>

MARKET RISK

Market risk is the risk that the fair value of a financial instrument will decrease because of changes in market factors. Market risk arises from the Organisation's use of interest bearing and foreign currency financial instruments. It is the risk that the fair value or future cash flows of a financial instrument will fluctuate because of changes in foreign exchange rates (currency risk) and interest rates (interest rate risk).

- CURRENCY RISK

Currency risk is defined as the risk that the value of a financial instrument will fluctuate due to changes in foreign exchange rates. The Organisation is exposed to the effects of fluctuations in the prevailing foreign currency exchange rates on its financial position and cash flows.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

5. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

The Organisation's exposure to foreign currency exchange rate risk as at 31 December 2023 is presented in the table below:

Financial assets	GEL	USD	EUR	Other
Cash and cash equivalents	405,004	1,845,155	49,717	12,684
Loans to customers	8,764,328	-	-	-
Finance lease receivables	1,120,072	-	-	-
Other assets	206,526	-	-	-
	<u>10,495,930</u>	<u>1,845,155</u>	<u>49,717</u>	<u>12,684</u>
Financial liabilities				
Borrowings	111,169	6,840,869	-	-
Subordinated borrowings	-	1,427,133	-	-
Other liabilities	-	688,044	-	-
Lease liabilities	11,577	-	-	-
	<u>122,746</u>	<u>8,956,046</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
The effect of derivatives held for risk management	(3,658,905)	3,672,238	-	-
Open balance sheet position	<u>6,714,279</u>	<u>(3,438,653)</u>	<u>49,717</u>	<u>12,684</u>

The Organisation's exposure to foreign currency exchange rate risk as at 31 December 2022 is presented in the table below:

Financial assets	GEL	USD	EUR	Other
Cash and cash equivalents	515,892	1,319,845	161,275	45,992
Loans to customers	7,719,719	-	-	-
Finance lease receivables	1,421,296	-	-	-
Other assets	175,746	-	-	-
	<u>9,832,653</u>	<u>1,319,845</u>	<u>161,275</u>	<u>45,992</u>
Financial liabilities				
Borrowings	-	5,713,247	-	-
Subordinated borrowings	-	1,433,819	-	-
Other liabilities	-	412,991	-	-
Lease liabilities	35,636	-	-	-
	<u>35,636</u>	<u>7,560,057</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
The effect of derivatives held for risk management	(2,459,715)	2,477,010	-	-
Open balance sheet position	<u>7,337,302</u>	<u>(3,763,202)</u>	<u>161,275</u>	<u>45,992</u>

The following table details the Organisation's sensitivity to a 20% increase and decrease in the foreign currency exchange rates against GEL and represents management's assessment of the possible change in foreign currency exchange rates. The sensitivity analysis includes only outstanding foreign currency denominated monetary items and adjusts their translation at the end of the year for a 20% change in foreign currency rates. Impact on the statement of comprehensive income and equity based on financial instrument values as at 31 December 2023 and 2022 can be presented as follows:

Sensitivity of the fluctuation of the market exchange rates	(GEL / USD)		(GEL / EUR)	
	2023	2022	2023	2022
20% increase	(687,731)	(752,640)	9,943	32,255
20% decrease	<u>687,731</u>	<u>752,640</u>	<u>(9,943)</u>	<u>(32,255)</u>

The analysis assumes that all other variables, in particular interest rates, remain constant.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

5. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT (CONTINUED)**- INTEREST RATE RISK**

Interest rate risk arises from potential changes in market interest rates that can adversely affect the fair values of the financial assets and liabilities of the Organisation. This risk can arise from maturity mismatches of assets and liabilities, as well as from the re-pricing characteristics of such assets and liabilities.

The Organisation's all interest-bearing assets and liabilities are at fixed interest rates, therefore market interest rate fluctuations do not affect the Organisation's income or expenses.

The information about maturities of interest-bearing financial liabilities is given in liquidity risk quantitative disclosures above.

MANAGEMENT OF CAPITAL

The Organisation's objectives when maintaining capital are:

- To safeguard the Organisation's ability to continue as a going concern, so that it can continue to operate sufficiently; and
- To comply with the capital requirements set by NBG.
- To provide an adequate return to shareholders.

The Organisation sets the amount of capital it requires in proportion to risk. The Organisation manages its capital structure and makes adjustments to it in the light of changes in economic conditions and the risk characteristics of the underlying assets.

In order to maintain or adjust the capital structure, the Organisation may adjust the amount of dividends paid to shareholders, return capital to shareholders, or sell assets to reduce debt.

6. CASH AND CASH EQUIVALENTS

	31 December 2023	31 December 2022
Cash on hand	46,180	50,084
Cash at bank	2,266,380	1,992,920
	2,312,560	2,043,004

Cash and cash equivalents by currencies is disclosed in Note 5.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

7. FINANCIAL ASSETS AND LIABILITIES AT FAIR VALUE THROUGH PROFIT OR LOSS

	31 December 2023	31 December 2022
Total financial liabilities at fair value through profit or loss		
Currency swap contracts	4,529	11,205
	<u>4,529</u>	<u>11,205</u>

Currency Swaps

The Organisation aggregates non-derivative transactions of back to back loans from banks guaranteed by foreign currency deposits placed at the same banks as derivative instruments, due to the fact that the transactions (placement of deposit and taking of the loan) result, in substance, in a derivative. The conclusion is based on the following indicators:

- They are entered into at the same time and in contemplation of one another;
- They have the same counterparty;
- They relate to the same risk;
- There is no apparent economic need or substantive business purpose for structuring the transactions separately that could not also have been accomplished in a single transaction;
- There is an initial net investment that is smaller than would be required for other types of contracts that would be expected to have a similar response to changes in market factors, and future settlement.

Foreign Currency Forward Contracts

Foreign Currency Forward Contracts are contractual agreements between two parties to exchange streams of payments over time based on specified notional amounts.

In a foreign currency forward, the Organisation pays a specified amount in one currency and receives a specified amount in another currency. Currency forwards are gross-settled.

The table below summarizes the undiscounted contractual amounts outstanding at 31 December 2023 and 2022 with remaining periods to maturity. Foreign currency amounts presented below are translated at rates ruling at the reporting date. The resultant unrealised gains and losses on these unmatured contracts are recognized in profit or loss and in financial instruments at fair value through profit or loss, as appropriate.

	31 December 2023	31 December 2022
Sell GEL to buy USD		
Less than 3 months	3,387,875	3,658,905
	<u>3,387,875</u>	<u>3,658,905</u>

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

8. LOANS TO CUSTOMERS

	31 December 2023	31 December 2022 (Restated)*	1 January 2022 (Restated)*
Originated loans to customers	9,158,935	7,883,237	6,353,593
Accrued interest	240,532	214,549	193,344
Gross loans to customers	9,399,467	8,097,786	6,546,937
Less: expected credit losses	(635,139)	(378,067)	(378,013)
Net loans to customers	8,764,328	7,719,719	6,168,924

*The Organisation also engages in financing of vehicles already owned by the customers. Under such leaseback transactions the Organisation purchases the underlying asset from a customer and then leases it back to the same customer. Vehicle serves as a collateral to secure all leases. The Organisation applies the requirements for determining when a performance obligation is satisfied in IFRS 15 to determine whether the transfer of an asset is accounted for as a sale of that asset. If the transfer of an asset by the seller-lessee does not satisfy the requirements of IFRS 15 to be accounted for as a sale of the asset, the buyer-lessor shall not recognise the transferred asset and shall recognise a financial asset equal to the transfer proceeds. It shall account for the financial asset as loans to customers by applying IFRS 9.

The Organisation reassessed the operations and concluded that its sale and leaseback contract provisions are such that the transfer of asset from the seller-lessee to the Organisation does not satisfy the requirements of IFRS 15. As a result, the Organisation made restatement and reclassified such leaseback transactions from finance lease receivables to loans to customers with total amounts of GEL 1,552,856 and GEL 1,496,073 as at 31 December 2022 and 1 January 2022, respectively.

All loans to customers are collateralised by cars. Loans to customers are carried at amortized cost which approximates their current fair value.

The following table provides information on the credit quality of loans outstanding at 31 December 2023:

	Gross Loans	ECL	Net Loans
Current and less than 30 days overdue	7,784,761	(75,985)	7,708,776
30 to 60 days overdue	173,660	(28,138)	145,522
60 to 90 days overdue	47,660	(14,703)	32,957
Over 90 days	409,032	(263,366)	145,666
Restructured (Less than 90)	616,460	(8,888)	607,572
Restructured (Over 90 Days)	367,894	(244,059)	123,835
	9,399,467	(635,139)	8,764,328

The following table provides information on the credit quality of loans outstanding at 31 December 2022:

	Gross Loans	ECL	Net Loans
Current and less than 30 days overdue	6,489,233	(46,596)	6,442,637
30 to 60 days overdue	53,134	(5,894)	47,240
60 to 90 days overdue	29,926	(6,307)	23,619
Over 90 days	190,315	(97,048)	93,267
Restructured (Less than 90)	940,914	(13,588)	927,326
Restructured (Over 90 Days)	394,264	(208,634)	185,630
	8,097,786	(378,067)	7,719,719

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

8. LOANS TO CUSTOMERS (CONTINUED)

The following table provides information on the credit quality of loans outstanding at 1 January 2022:

	Gross Loans	ECL	Net Loans
Current and less than 30 days overdue	5,026,109	(46,599)	4,979,510
30 to 60 days overdue	25,784	(3,539)	22,245
Over 90 days	236,291	(155,635)	80,656
Restructured (Less than 90)	1,034,815	(16,069)	1,018,746
Restructured (Over 90 Days)	223,938	(156,171)	67,767
	6,546,937	(378,013)	6,168,924

Movements in the loan impairment allowance for the year ended 31 December 2023 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	56,166	16,219	305,682	378,067
Transfer to Stage 2	(17,955)	17,955	-	-
Transfer to Stage 3	(129,386)	(41,404)	170,790	-
Loan impairment charge for the period	259,207	28,869	9,141	297,217
Repaid loans	(33,646)	(4,040)	(2,459)	(40,145)
Changes due to change in credit-risk	(46,557)	25,251	21,306	-
At the end of the year	87,829	42,850	504,460	635,139

Movements in the loan impairment allowance for the year ended 31 December 2022 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	57,897	8,310	311,806	378,013
Transfer to Stage 2	(1,202)	1,202	-	-
Transfer to Stage 3	(105,367)	(2,468)	107,835	-
Loan impairment charge for the period	176,080	(834)	(129,384)	45,862
Repaid loans	(39,963)	(5,845)	-	(45,808)
Changes due to change in credit-risk	(31,279)	15,854	15,425	-
At the end of the year	56,166	16,219	305,682	378,067

Movements in the loan impairment allowance for the year ended 1 January 2022 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	56,982	17,671	220,741	295,394
Transfer to Stage 1	212	(212)	-	-
Transfer to Stage 2	(1,600)	1,600	-	-
Transfer to Stage 3	(79,337)	(33,710)	113,047	-
Loan impairment charge for the period	170,769	16,038	(68,349)	118,458
Repaid loans	(32,913)	(11)	(2,915)	(35,839)
Changes due to change in credit-risk	(56,216)	6,934	49,282	-
At the end of the year	57,897	8,310	311,806	378,013

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

8. LOANS TO CUSTOMERS (CONTINUED)

Movements in the gross loans to customers for the year ended 31 December 2023 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	7,395,637	117,569	584,579	8,097,785
Transfer to Stage 1	-	-	-	-
Transfer to Stage 2	(103,566)	103,566	-	-
Transfer to Stage 3	(224,093)	(64,305)	-	-
New financial assets originated	11,876,229	-	288,398	-
Changes due to change in credit-risk	(188,749)	155,659	-	11,876,229
Repaid loans	(10,426,561)	155,659	33,090	-
Modification of contractual cash flows of financial assets	2,262	(29,216)	(131,444)	(10,587,221)
Changes in interest accruals	14,232	70	2,060	4,392
Other movements	59,974	14,236	12,812	41,280
At the end of the year	8,405,365	(75,799)	(17,173)	(32,998)
	<u>8,405,365</u>	<u>221,780</u>	<u>772,322</u>	<u>9,399,467</u>

Movements in the gross loans to customers for the year ended 31 December 2022 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	6,034,701	52,008	460,227	6,546,936
Transfer to Stage 1	-	-	-	-
Transfer to Stage 2	(9,235)	9,235	-	-
Transfer to Stage 3	(206,085)	(4,513)	-	-
New financial assets originated	12,776,191	-	210,598	-
Changes due to change in credit-risk	(140,089)	-	-	12,776,191
Repaid loans	(11,033,037)	109,839	30,250	-
Modification of contractual cash flows of financial assets	10,319	(59,434)	(133,728)	(11,226,199)
Changes in interest accruals	6,374	83	587	10,989
Write-offs	-	7,731	(3,351)	10,754
Other movements	(43,501)	-	(60,237)	(60,237)
At the end of the year	7,395,638	2,619	80,234	39,352
	<u>7,395,638</u>	<u>117,568</u>	<u>584,580</u>	<u>8,097,786</u>

Movements in the gross loans to customers for the year ended 1 January 2022 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	3,074,412	86,900	404,798	3,566,110
Transfer to Stage 1	6,310	(6,310)	-	-
Transfer to Stage 2	(7,854)	7,854	-	-
Transfer to Stage 3	(117,663)	(45,523)	-	-
New financial assets originated	10,481,793	-	163,186	-
Changes due to change in credit-risk	(165,743)	-	-	10,481,793
Repaid loans	(8,421,269)	45,780	119,963	-
Modification of contractual cash flows of financial assets	54,008	(10,410)	(37,186)	(8,468,865)
Changes in interest accruals	34,509	6,871	(4,725)	56,154
Write-offs	-	6,405	55,351	96,265
Other movements	1,091,804	-	(156,966)	(156,966)
At the end of the year	6,030,307	(39,558)	(79,800)	972,446
	<u>6,030,307</u>	<u>52,009</u>	<u>464,621</u>	<u>6,546,937</u>

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

9. FINANCE LEASE RECEIVABLES

	31 December 2023	31 December 2022 (Restated)*	1 January 2022 (Restated)*
Principal	1,190,801	1,483,184	1,502,447
Interest receivable	31,411	34,777	39,757
Finance lease receivables	1,222,212	1,517,961	1,542,204
Less: expected credit losses	(102,140)	(96,665)	(71,363)
Net finance lease receivables	1,120,072	1,421,296	1,470,841

*See Note 8.

Reconciliation and maturity analysis of finance lease receivables:

	31 December 2023	31 December 2022 (Restated)	1 January 2022 (Restated)
Less than 1 year	652,513	798,519	707,325
1-2 years	522,955	603,381	602,706
2-3 years	305,051	376,222	433,275
3-4 years	95,482	155,413	191,788
4-5 years	17,303	5,396	24,848
Total undiscounted lease payments	1,593,304	1,938,931	1,959,942
Unearned finance income relating to the lease payments receivable	(473,232)	(517,635)	(489,101)
Net investment in finance lease	1,120,072	1,421,296	1,470,841

Movements in impairment allowance of finance lease receivables for the year ended 31 December 2023 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	11,552	1,890	83,222	96,664
Transfer to Stage 1	-	-	-	-
Transfer to Stage 2	(120)	120	-	-
Transfer to Stage 3	(2,460)	(4,327)	6,787	-
Loan impairment charge for the period	9,154	2,899	3,492	15,545
Repaid loans	(6,808)	(462)	(2,799)	(10,069)
Changes due to change in credit-risk	-	-	-	-
At the end of the year	11,318	120	90,702	102,140

Movements in impairment allowance of finance lease receivables for the year ended 31 December 2022 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	18,928	949	51,487	71,364
Transfer to Stage 1	-	-	-	-
Transfer to Stage 2	(469)	469	-	-
Transfer to Stage 3	(29,626)	(2,689)	32,315	-
Loan impairment charge for the period	71,047	7,585	(7,523)	71,109
Repaid loans	(39,963)	(5,845)	-	(45,808)
Changes due to change in credit-risk	(8,365)	1,421	6,944	-
At the end of the year	11,552	1,890	83,223	96,665

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

9. FINANCE LEASE RECEIVABLES (CONTINUED)

Movements in impairment allowance of finance lease receivables for the year ended 1 January 2022 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	75,609	5,616	18,679	99,904
Transfer to Stage 1	145	(145)	-	-
Transfer to Stage 2	(725)	725	-	-
Transfer to Stage 3	(17,667)	-	17,667	-
Loan impairment charge for the period	26,319	(7,672)	(14,240)	4,407
Repaid loans	(28,438)	(4,510)	-	(32,948)
Changes due to change in credit-risk	(36,315)	6,934	29,381	-
At the end of the year	18,928	948	51,487	71,363

10. OTHER ASSETS

	31 December 2023	31 December 2022
Financial receivables		
Other receivables*	226,841	191,395
ECL of other receivables*	(20,315)	(15,649)
	206,526	175,746
Non-financial receivables		
Reposessed collaterals**	736,946	443,066
Prepayments	25,025	6,643
	761,971	449,709
Total other assets	968,497	625,455

*Other receivables include police penalties paid from registered automobiles with finance lease agreement with amount of GEL 185,400. Related provision amounts GEL 20,315.

**Movements in reposessed collaterals for the years ended 31 December 2023 and 2022 are as follows:

	31 December 2023	31 December 2022
At the beginning of the year	443,066	305,318
Additions	987,656	814,026
Disposals	(521,462)	(620,180)
Write down to net realisable value	(172,314)	(56,098)
At the end of the year	736,946	443,066

Reposessed collaterals represent non-financial assets acquired by the Organisation to settle overdue loans. The assets are initially recognised at fair value when acquired and included in inventories within other assets depending on their nature and the Organisation's intention in respect of recovery of these assets and are subsequently re-measured and accounted for in accordance with the accounting policies. Inventories of reposessed property are recorded at the lower of cost or net realisable value.

The Organisation expects to dispose these assets in the foreseeable future. Reposessed properties are sold as soon as practicable, with the proceeds used to reduce the outstanding indebtedness.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

11. TAXATION

The tax effects of the movements in temporary differences recorded at the rate of 20% are as follows:

Temporary differences at a rate of 15% due to:	1 January 2022	Credited (charged) to profit or loss	31 December 2022	Credited (charged) to profit or loss	31 December 2023
Loans to customers	9,167	(9,167)	-	-	-
Finance lease receivables	17,655	(17,655)	-	-	-
Property and equipment	7,426	3,985	11,411	(213)	11,198
Right-of-use Assets	(86,238)	(2,043)	(88,281)	(47,361)	(135,642)
Lease liabilities	93,587	(10,991)	82,596	55,010	137,606
Borrowings	15,142	(3,894)	11,248	15,208	26,456
Other liabilities	-	6,200	6,200	(6,116)	84
Tax loss carry forward	493,099	55,772	548,871	(107,040)	441,831
Total temporary differences	549,838	22,207	572,045	(90,512)	481,533
Unrecognised deferred tax assets					
Loans to customers	(9,167)	9,167	-	-	-
Financial lease receivables	(17,655)	17,655	-	-	-
Tax loss carry forward	(493,099)	116,262	(376,837)	240,000	(136,837)
Deferred tax asset	29,917	165,291	195,208	149,488	344,696

Deferred tax asset has not been fully recognised in respect of tax losses carried forward giving rise to deferred tax asset as the management is not certain whether it is probable that these assets will be utilised during the reasonable period.

Income tax benefit for the years ended 31 December 2023 and 2022 comprises the following:

	2023	2022
Current income tax	-	-
Effect of temporary differences	149,488	165,291
Income tax benefit	149,488	165,291

Reconciliation of the income tax benefit based on statutory rate with actual is as follows:

	2023	2022
Income before tax	144,520	653,082
Applicable tax rate	20%	20%
Theoretical income tax expense	(28,904)	(130,616)
Recovery of previously not recognized tax losses	240,000	116,262
Effect of permanent differences	(61,608)	179,645
Income tax benefit	149,488	165,291

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

12. RIGHT-OF-USE ASSETS AND LEASE LIABILITIES

The Organisation's lease agreements, for which right of use assets are recognised, include leases to the head office and branches. The lease of the head office is obtained from third parties. The renewal option is implied through customary business practices. Remaining lease terms are defined as one to ten years. Lease payments for these spaces are fixed over the lease term and are denominated in USD. Incremental borrowing rate used by Organisation in accounting for leases are 7% - 8.8% annually for each lease. The Organisation has no borrowings received in the current or comparable period with similar currency, maturity and terms. IBR was determined based on observable market data for a similar sector.

Right-of-use assets can be presented as follows:

	2023	2022
At the beginning of the year	441,404	574,917
New lease contracts	336,391	-
Effect of modification to lease terms	122,750	80,845
Amortisation	(222,337)	(214,359)
At the end of the year	678,208	441,403

Lease liabilities can be presented as follows:

	2023	2022
At the beginning of the year	412,995	623,919
New lease contracts	336,391	-
Interest expense	59,322	45,819
Effect of modification to lease terms	122,751	80,845
Lease payments	(244,212)	(261,927)
Foreign exchange movements	797	(75,665)
At the end of the year	688,044	412,991

13. PROPERTY AND EQUIPMENT

	Computers and other technical equipment	Leasehold Improvements	Furniture and fixture	Vehicles	Other	Total
Historical cost						
At 1 January 2022	126,289	82,009	42,108	65,673	49,300	365,379
Additions	10,576	-	12,157	-	2,579	25,312
At 31 December 2022	136,865	82,009	54,265	65,673	51,879	390,691
Additions	18,625	-	-	7,625	1,449	27,699
Disposals	(9,527)	-	-	-	(250)	(9,777)
At 31 December 2023	145,963	82,009	54,265	73,298	53,078	408,613
Accumulated depreciation						
At 1 January 2022	(95,428)	(75,989)	(35,316)	(14,968)	(33,359)	(255,060)
Depreciation charge	(9,989)	(1,334)	(3,317)	(13,134)	(6,804)	(34,578)
At 31 December 2022	(105,417)	(77,323)	(38,633)	(28,102)	(40,163)	(289,638)
Depreciation charge	(11,828)	(1,334)	(4,035)	(13,970)	(3,637)	(34,804)
Acc. Dep. of disposals	9,440	-	-	-	250	9,690
At 31 December 2023	(107,805)	(78,657)	(42,668)	(42,072)	(43,550)	(314,752)
Net book value						
At 31 December 2022	31,448	4,686	15,632	37,571	11,716	101,053
At 31 December 2023	38,158	3,352	11,597	31,226	9,528	93,861

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

14. BORROWINGS AND SUBORDINATED BORROWINGS

				31 December 2023	
Borrowings from:	Currency	Interest rate	Maturity date	Principal	Interest
Other individuals	USD	6.3%-9.5%	Jan 2022 - Jan 2027	3,208,303	130,220
Shareholders	USD	6.5%-9.4%	Nov 2022 - Nov 2028	2,079,649	2,060
Related parties	USD	8.43-8.5%	Feb 2022 - Aug 2024	1,411,935	8,702
Other individuals	GEL	15.8%	Sep 2023 - Sep 2024	110,940	229
				6,810,827	141,211

				31 December 2022	
Borrowings from:	Currency	Interest rate	Maturity date	Principal	Interest
Other individuals	USD	3.5%-9.5%	Jan 2022 - Aug 2024	2,218,219	54,128
Shareholders	USD	6.5%-9%	Nov 2022 - June 2023	2,079,060	2,112
Related parties	USD	8.43-8.5%	Feb 2022 - Aug 2024	1,351,000	8,728
				5,648,279	64,968

Subordinated borrowings from:	Currency	Interest rate	Maturity date	31 December 2023	31 December 2022
Shareholders	USD	6%-6.3%	Nov 2028 - Nov 2029	1,427,133	1,433,819
				1,427,133	1,433,819

According to the agreement the Organisation initially pays the interest accrued on the principal amount of the loan, and the principal amount will be paid for the completion of the contract.

Changes in borrowings and subordinated borrowings arising from financing activities, including both changes arising from cash flows and non-cash changes can be presented as follows:

	2023	2022
At the beginning of the year	7,147,066	6,075,012
Proceed in borrowings	1,929,968	2,883,174
Repayment of borrowings	(786,405)	(992,953)
Interest paid	(471,670)	(328,954)
Non-cash flows:		
Interest accruing in period	569,980	529,555
Effects of foreign exchange	(9,768)	(1,018,768)
At the end of the year	8,379,171	7,147,066

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

15. CHARTER CAPITAL

Shareholders	31 December 2023		31 December 2022	
	Percent	Amount	Percent	Amount
Imran Khizar Hayat	20%	1,633,577	20%	1,633,578
Rukhsana Bashir	5%	408,394	16%	1,306,862
Shaukat Ullah Khan Bangash	9.5%	775,949	11.5%	939,307
Muhammad Abdullah Khan Bangash	9%	735,109	8%	653,431
Atif Ullah Khan Bangash	9%	735,111	8%	653,431
Muhammad Ali	8.5%	694,270	8.5%	694,270
Zubair Ullah Khan Bangash	8.5%	694,270	8.5%	694,270
Fahd Ali Sheikh	6%	490,073	6%	490,073
Hiba Sheikh	5.5%	449,233	5.5%	449,234
Osman Bashir	5%	408,394	4%	326,715
Kifayat Ullah Khan Bangash	4%	326,716	4%	326,715
Nida Fatima	5%	408,395	-	-
Nadia Sokhail	5%	408,395	-	-
	100%	8,167,886	100%	8,167,886

16. NET INTEREST INCOME

Interest income is arising from:

	2023	2022
Loans to customers	2,994,672	2,844,045
Finance income	484,692	555,803
Modification	4,413	10,990
Placements with banks	3,856	-
	3,487,633	3,410,838

Interest expense is arising from:

	2023	2022
Borrowings from shareholders	(190,531)	(155,326)
Borrowings from related parties	(114,867)	(121,919)
Borrowings from other individuals	(179,923)	(158,379)
Subordinated borrowings	(84,659)	(93,931)
Interest expense for leases	(59,322)	(45,819)
	(629,302)	(575,374)

Net interest income

	2,858,331	2,835,464
--	-----------	-----------

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

17. OTHER OPERATING EXPENSES

	2023	2022
Impairment of repossessed collaterals	(172,314)	(56,098)
Advertising	(160,001)	(113,632)
Consulting and other professional services*	(135,751)	(86,872)
Taxes other than income tax	(77,110)	(88,367)
Software support	(87,179)	(107,971)
Utilities	(65,936)	(41,791)
Expenses related to loan collection	(46,256)	(52,682)
Loss from the sale of the repossessed property	(44,431)	(76,982)
Office expenses	(35,765)	(33,222)
Communication	(26,552)	(24,521)
Application inspection expenses	(22,819)	(25,471)
Other	(89,898)	(65,674)
	<u>(964,012)</u>	<u>(773,283)</u>

*Consulting and other professional services include audit fees with amount of GEL26,363 and GEL26,274 excluding VAT for the years ended 31 December 2023 and 2022, respectively.

18. COMMITMENTS AND CONTINGENCIES

LITIGATION

In the ordinary course of business, organisations are usually subject to legal actions and complaints.

Following the Organisation's customers' failure to meet loan repayment obligations the Organisation is involved in legal disputes against such customers. The highest possible outcome from such legal disputes is the amount of loans receivable from such customers (including accrued interest and other charges).

Management is unaware of any significant actual, pending or threatened claims against the Organisation.

MANAGEMENT REPORT

In accordance with the Law on accounting, reporting and auditing (article 7) the Organisation has an obligation to prepare and submit Management Report to the State Regulatory Authority, together with Independent Auditors' Report no later than 1 October of the year following the reporting period. The Organisation has not yet fulfilled this obligation at the date of issue of the financial statements.

REGULATIONS OF NATIONAL BANK OF GEORGIA

The Organisation also has to comply with the financial covenants established by the National Bank of Georgia (NBG), such as: capital adequacy, liquidity, property investment, investment, related party exposure and pledged assets ratios. The compliance with these ratios is monitored by the NBG on a monthly basis. According to the NBG regulations, the Organisation has to hold minimum level of CAR at least 18%. The below table discloses the compliance with NBG CAR ratio as at 31 December 2023 and 31 December 2022:

	31 December 2023	31 December 2022
Charter capital	8,167,886	8,167,886
Accumulated loss	(2,972,131)	(3,266,139)
Eligible subordinated debt	1,427,133	1,433,819
Regulatory capital	<u>6,622,888</u>	<u>6,335,566</u>
	31 December 2023	31 December 2022
Total assets	<u>14,282,222</u>	<u>12,547,138</u>
	31 December 2023	31 December 2022
Capital adequacy ratio	<u>46%</u>	<u>50%</u>

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC**NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS**

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

19. TRANSACTIONS WITH RELATED PARTIES

Related parties or transactions with related parties, as defined by IAS 24 "Related party disclosures", could be one or more of the following:

- a) Parties that directly, or indirectly through one or more intermediaries: control, or are controlled by, or are under common control with, the Organisation (this includes parents, subsidiaries and fellow subsidiaries); have an interest in the Organisation that gives them significant influence over the Organisation; and that have joint control over The Organisation;
- b) Members of key management personnel of the Organisation or its parent;
- c) Close members of the family of any individuals referred to in (a) or (b);
- d) Parties that are entities controlled, jointly controlled or significantly influenced by, or for which significant voting power in such entity resides with, directly or indirectly, any individual referred to in (c) or (b);

In considering each possible related party relationship, attention is directed to the substance of the relationship, and not merely the legal form. Details of transactions between The Organisation and other related parties are disclosed below.

Related party balances and transactions as and for the year ended 31 December 2023:

Financial statement caption	Shareholders	Key management	Other related parties
Borrowings	2,081,709	-	1,420,637
Subordinated borrowings	1,427,133	-	-
Interest expense on borrowings	(190,531)	-	(114,867)
Interest expense on subordinated borrowings	(84,659)	-	-
Salaries and other employee benefits	(480,893)	(92,138)	-

Related party balances and transactions as and for the year ended 31 December 2022:

Financial statement caption	Shareholders	Key management	Other related parties
Borrowings	2,081,172	-	1,359,728
Subordinated borrowings	1,433,819	-	-
Interest expense on borrowings	(155,326)	-	(121,919)
Interest expense on subordinated borrowings	(93,931)	-	-
Salaries and other employee benefits	(487,240)	(76,796)	-

20. EVENTS AFTER THE REPORTING PERIOD

There have been no events after the reporting period that require disclosure in the financial statements.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
ფინანსური ანგარიშგება
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად
საანგარიშო წლისათვის, რომელიც დასრულდა
2023 წლის 31 დეკემბერს

ბიძინა, ზაზაძე

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
ფინანსური ანგარიშგება	
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	5
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	6
ანგარიშგება ვაპიტალში ცვლილებების შესახებ	7
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	8
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	
1. ზოგადი ინფორმაცია	9
2. მომზადების საფუძვლები	9
3. მნიშვნელოვანი სადარიცხეო შეფასებები და გადაწვეტილებები	10
4. მნიშვნელოვანი სადარიცხეო პოლიტიკის მიმოხილვა	12
5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკის მართვა	24
6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	27
7. სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში აღრიცხვით	28
8. კლიენტებზე გაცემული სესხები	29
9. მოთხოვნები ფინანსური ოჯარიდან	32
10. სხვა აქტივები	33
11. გადასახადები	34
12. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულება	35
13. ძირითადი საშუალებები	36
14. სუბორდინირებული სესხები და სხვა წახვებები თანხები	36
15. საწესდებო კაპიტალი	37
16. წმინდა სამოცნებო შემოსავლები	37
17. სხვა საოპერაციო ხარჯები	38
18. პირობითი ვალდებულებები	38
19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	39
20. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	40

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის დამფუძნებლებსა და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

ჩვენ ჩატარეთ შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის (შემდეგში - ორგანიზაცია) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე, აღნიშნული თარიღით დასთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან. ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ორგანიზაციის ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (შასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (აასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში - აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე. ჩვენ ვართ ორგანიზაციისგან დამოუკიდებელი, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, გასრულებით ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვეტრა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია, რომელზეც პასუხისმგებელია ორგანიზაციის ხელმძღვანელობა და რომელიც შეიტანება მმართველობის ანგარიშგებაში, არ გვექმნება მიღებული აუდიტორის დასკვნის თარიღისთვის. ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას, საგარეოდ, მმართველობის ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გაცემით ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასა და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შესაბამისი ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთი შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაკრძნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მოიწვევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები, ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დამტკიცების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა გამზარებული აქვს ორგანიზაციის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს, ამის გარდა, სხვა არჩევანი.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელი არიან ზედამხედველობა გაუწიონ ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესს.

გოჩიხუა, ნაზარე -

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მოზანია, მივიღეთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გაცემთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინაობაზე პროფესიულ სკეპტიციზმს, ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ეფუძნებით და ეასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების განისათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად, თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის გამზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას;
- შევსწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგვემოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოეთქვათ ორგანიზაციის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მოზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი საღრიცხუო შეფასებებისა და განმარტებითი შეზღუდვების გონივრულობას;
- გამოვავსებ დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მოზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე დასკვნით, აქვს თუ არა ადეკვალი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ექვსი ქვეშ დააფრწოს ორგანიზაციის უზარო განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით, თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადეკალი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღებას გავამახვილებთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევეცდებით ჩვენს დასკვნას, ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს ორგანიზაცია შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოადგენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებთან აუდიტის მანძილზე, ვადგენს და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

გარიგების პარტნიორი, რომელიც პასუხისმგებელია აუდიტზე, რომლის შედეგებიც ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში, არის:

/ხელმოწერა/

დავით დარსაველიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-735032)

შპს „ბიდიოს“ საბუღალტრო

თბილისი, საქართველო

14 ივნისი 2024

დარსაველიძე, დავით

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
 ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
 (ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022 (გადაანგარიშებული)*	1 იანვარი 2022 (გადაანგარიშებული)*
აქტივები				
ფული და ფულის ეკვივალენტები	6	2,312,560	2,043,004	1,124,801
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	7	-	-	327,124
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8	8,764,328	7,719,719	6,168,924
მოთხოვნები ფინანსური იჯარადას სხვა აქტივები	9	1,120,072	1,421,296	1,470,841
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი	10	968,497	625,455	406,311
აქტივების გამოყენების უფლება	11	344,696	195,208	29,917
ძირითადი საშუალებები	12	678,208	441,403	574,917
	13	93,861	101,053	110,098
სულ აქტივები		14,282,222	12,547,138	10,212,933
ვალდებულებები				
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	7	4,529	11,205	74,693
სხვა ვალდებულებები		14,723	74,129	66,115
საიჯარო ვალდებულებები	12	688,044	412,991	623,919
მიღებული სესხები	14	6,952,038	5,713,247	4,431,267
სუბორდინირებული სესხები	14	1,427,133	1,433,819	1,643,745
მოლიანი ვალდებულებები		9,086,467	7,645,391	6,839,739
კაპიტალი				
საწესდებო კაპიტალი	15	8,167,886	8,167,886	7,457,706
აკუმულირებული ზარალი		(2,972,131)	(3,266,139)	(4,084,512)
მოლიანი კაპიტალი		5,195,755	4,901,747	3,373,194
მოლიანი ვალდებულებები და კაპიტალი		14,282,222	12,547,138	10,212,933

(*) დეტალური ინფორმაცია წინა წლების გადაანგარიშებაზე მოცემულია მე-8 შენიშვნაში.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 14 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი _____ /ხელმოწერა/ იმრან ხიზარ პაიატი

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

9-40 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ამონაწერი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრს დასრულებული წლისთვის

(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022
საპროცენტო შემოსავალი	16	3,487,633	3,410,838
საპროცენტო ხარჯი	16	(629,302)	(575,374)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურებამდე		2,858,331	2,835,464
გაუფასურების ხარჯი სასესიო ფინანსურ აქტივებზე	8,9	(345,014)	(149,380)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		2,513,317	2,686,084
წმინდა ზარალი ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან		(209,506)	(863,873)
ჯარიმებიდან მიღებული შემოსავალი		507,249	448,234
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(1,462,555)	(1,309,791)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(257,141)	(248,717)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	17	(964,012)	(773,283)
წმინდა მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან		17,168	714,428
მოგება დაბეგვრამდე		144,520	653,082
მოგების გადასახადის სარგებელი	11	149,488	165,291
მთლიანი სრული შემოსავალი		294,008	818,373

9-40 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

მთელი ზამთერი

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
 ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ
 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
 (ქართულ ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	აკუმულირებული ზარალი	სულ
2022 წლის 1 იანვარი	7,457,706	(4,084,512)	3,373,194
ფულადი შენატანი	710,180	-	710,180
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	818,373	818,373
2022 წლის 31 დეკემბერი	8,167,886	(3,266,139)	4,901,747
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	294,008	294,008
2023 წლის 31 დეკემბერი	8,167,886	(2,972,131)	5,195,755

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

9-40 გვერდებზე არსებული გამარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

გიორგი შიშინაძე

გვერდი 7 - 40

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის
(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან:			
მოგება დაბეგვრამდე		144,520	653,082
კორექტირებები:			
დარიცხული პროცენტის წმინდა ცვლილება*		112,986	201,197
გაუფასურების ხარჯი სასესიო ფინანსურ აქტივებზე		345,014	149,380
დასაკუთრებული ქონების გაუფასურება წმინდა		172,314	52,682
სარეალიზაციო ღირებულებამდე			
დებიტორული დავალიანების გაუფასურება	10	20,315	15,649
წმინდა ზარალი სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული		-	4,593
ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მოგებაში ან ზარალში ასახვით			
ცვეთა და ამორტიზაცია		257,141	248,717
საბელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაციის ეფექტი		(4,392)	(10,990)
დასაკუთრებული ქონების რეალიზაციიდან მიღებული ზარალი		87,179	76,982
წმინდა მოგება უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან		(17,168)	(714,428)
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო		1,117,909	676,864
აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებამდე			
ცვლილებები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში:			
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური		(6,676)	259,043
ინსტრუმენტები მოგებაში ან ზარალში ასახვით			
კლიენტებზე გაცემული სესხები		(1,289,007)	(1,567,308)
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან		299,114	30,696
სხვა აქტივები		(622,482)	(364,510)
სხვა ვალდებულებები		(106,451)	(82,084)
ფულადი ნაკადების წმინდა გადინება საოპერაციო საქმიანობიდან		(607,593)	(1,047,299)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან:			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა		(27,612)	(25,313)
ფულადი ნაკადების წმინდა გადინება საინვესტიციო საქმიანობიდან		(27,612)	(25,313)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან:			
შემოძინება მიღებული სესხებიდან	14	1,929,968	2,883,174
მიღებული სესხების დაფარვა	14	(786,405)	(992,953)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა		(244,212)	(261,927)
საწესდებო კაპიტალის ზრდა		-	710,180
ფულადი ნაკადების წმინდა შემოძინება ფინანსური საქმიანობიდან		899,351	2,338,474
წმინდა ზრდა/(კლება) ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში		264,146	1,265,862
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		2,043,004	1,124,801
გაცილითი კურსის ცვლილების წმინდა ეფექტი უცხოურ		5,410	(347,659)
ვალუტაში არსებულ ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე			
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს		2,312,560	2,043,004

*2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის თარიღით დასრულებული წლისთვის ორგანიზაციის მიერ მიღებულმა პროცენტმა შესაბამისად შეადგინა 3,389,795 ლარი და 3,161,513 ლარი.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის თარიღით დასრულებული წლისთვის ორგანიზაციის მიერ გადახდილმა პროცენტმა შეადგინა შესაბამისად 471,670 ლარი და 328,954 ლარი.

ა. მინუ, პ. მინუ

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

ორგანიზაცია

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი დაარსდა 2015 წლის 23 ოქტომბერს როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება (შემდგომში "ორგანიზაცია") საიდენტიფიკაციო ნომრით 405121817.

ორგანიზაცია თავის საქმიანობას წარმოადგენს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ საქართველოს კანონის საფუძველზე და მას ზედამხედველობას უწევს საქართველოს ეროვნული ბანკი ("ეიბ").

ორგანიზაციის ძირითადი საქმიანობა მიკრო სესხების გაცემაა. ორგანიზაციის ძირითადი ფინანსური პროდუქტებია: ავტო სესხები და ავტო ლომარდი. ორგანიზაციის საერთო მიზანია მეტი და საშუალო მეწარმეების ფინანსური მხარდაჭერა, რომელიც მიმართულია ფინანსური რესურსების ეფექტიან მართვასა და შემოსავლების გაუმჯობესებისკენ აგრეთვე კულტურული საქმიანობის წარმოებაში, კომერციულ, სავაჭრო და სამეწარმეო საქმიანობაში, ხელმისაწვდომი ფინანსური მხარდაჭერის უზრუნველყოფით.

ორგანიზაციის უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება, სამეთვალყურეო საბჭო და დირექტორი. ორგანიზაციის საქმიანობას ზედამხედველობას უწევს სამეთვალყურეო საბჭო, რომლის წევრებიც შერჩეულია აქციონერთა საერთო კრების მიერ, თითოეული ფილიალის ყოველდღიურ საქმიანობის ზედამხედველობას ახორციელებს მმართველი, რომელსაც ნიშნავს ორგანიზაციის სამეთვალყურეო საბჭო გენერალური დირექტორის წარდგინებით.

სათაო ოფისთან ერთად, რომელიც მდებარეობს ქ. თბილისში, გიორგი სააკაძის II გასასვლელში, ნომერ 2-ში, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაციას ასევე აქვს 3 ფილიალი თბილისში და 1 ბათუმში.

დეტალური ინფორმაცია აქციონერების შესახებ გახიფრულია მე-15 შენიშვნაში, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაციას არ ჰყოლია საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე.

2. მომზადების საფუძველები

ანგარიშგების შესაბამისობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ზუღაღატრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასსკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ზუღაღატრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში ფასს-ები) შესაბამისად.

ორგანიზაცია თავის ზუღაღატრულ ჩანაწერებს აწარმოებს და ფინანსურ ანგარიშგებას ამზადებს ქართულ ლარში, თანმიმდევრულ მასშტაბებზე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია დამრგვალებების გარეშე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. ორგანიზაციის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით.

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ების შესაბამისად მომზადება ითხოვს გარკვეული შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების გაკეთებას. ის, ასევე, ორგანიზაციის ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს, რომ შედეგობის საფუძველზე ჩამოაყალიბოს და მიიღოს ყველაზე გომიერული სადრიცხეო შეფასებები. ის მნიშვნელოვანი სფეროებია, რომლებზე შეფასდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და მათი ეფექტის შესახებ. მოცემულია მე-3 შენიშვნაში. ზუღაღატრული პოლიტიკის საფუძველები მოცემულია მე-4 შენიშვნაში.

შეფასების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტებისა მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

საქმიანობის უწყვეტობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ორგანიზაციის ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე იმის დაშვებით, რომ ორგანიზაცია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. ხელმძღვანელობასა და დასფუძნებლებს სურვილი აქვთ, განაგრძონ ორგანიზაცია საქართველოში. ხელმძღვანელობისთვის არ არის ცნობილი რაიმე განუსაზღვრელობა, რამაც შეიძლება საფრთხე შეუქმნას ორგანიზაციის ფუნქციონირებას. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება შესაფერისია ორგანიზაციისთვის.

გიორგი, წმინდვე

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ტართულ ლარში)

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

ა) 2023 წლის 1 იანვრის შემდეგ ძალაში შესული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები:

2023 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შედის შემდეგში სტანდარტები და შესწორებები:

- ფასს 17 სადაზღვევო კონტრაქტები
- სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებითი შენიშვნები (შესწორება - ბასს 1 და ფასს სტანდარტების პრაქტიკის დებულება 2 – „არსებითობის განსჯა“);
- სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (შესწორება - ბასს 8 „სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებაში და შეცდომები“);
- გადავადებული გადასახადი, რომელიც უკავშირდება ერთი ოპერაციიდან წარმოქმნილ აქტივებს და ვალდებულებებს (ბასს 12-ის შესწორება); და

ეს ცვლილებები ფასს-ების სხვადასხვა სტანდარტებში ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვრიდან ამ შემდგომი საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. არცერთი მათგანი არსებით გავლენას არ ახდენს ორგანიზაციის 2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების დანტიციების თარიღამდე, IASB-ის (ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭო) მიერ გამოიცა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ძალაში შედის მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდებში და რომლებზეც ორგანიზაციამ გადაწყვიტა არ მიეღო ნაადრევად.

2024 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შედის შემდეგში შესწორებები:

- საიჯარო ვალდებულება უკუიჯარის პირობით გაყიდვისას - (ფასს 16-ის შესწორება);
- ვალდებულების კლასიფიკაცია მოცუფადიანად ამ გრძელვადიანად (ბასს 1-ში შესწორება);
- კოვენანტებიანი გრძელვადიანი ვალდებულებები (ბასს 1-ში შესწორება); და
- მიწოდებლის ფინანსური შეთანხმებები (შესწორება ბასს 7-ში და ფასს 7-ში).

2025 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შედის შემდეგში შესწორებები:

- გასაცემი საგალუტო კურსის არ არსებობა (შესწორება ბასს 21-ში უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები).

ამჟამად, ორგანიზაცია აფასებს ცვლილებების მოსალოდნელ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე. ორგანიზაციას არ გააჩნია მოლოდინი, რომ ბასს-ის მიერ გამოშვებულ ამ და სხვა რომელიმე სტანდარტს, რომელიც ჯერ არ არის ძალაში შესული, ექნება არსებითი გავლენა ორგანიზაციაზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

ორგანიზაცია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და დაშვებების შემუშავებას მომავალ პერიოდებთან

ცენტრალი შპს

დაკავშირებით, მსგავსი შეფასებები და დაშვებები მუდმივად მუშაობდა ისტორიულ გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, მათ შორის, ისეთი მომავალი მოვლენების გათვალისწინებით, რომელიც მოსალოდნელია გონივრულ ფარგლებში. მომავალში მიღებული ფაქტობრივი შედეგი შესაძლოა განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისა და დაშვებებისგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების ანარიზების შეფასება

ქვემოთ მოცემულია ორგანიზაციის ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკაში გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (ზარალის) რეზერვების შეფასებაზე:

- დეფოლტის ალბათობა: დეფოლტის ალბათობა (PD) წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი.
- ზარალი ვალდებულების შესრულებლობის შემთხვევაში: ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) არის შესაძლო ზარალის შეფასება, რომელიც წარმოიქმნება დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის კრედიტორი, სესხის უზრუნველყოფიდან და კრედიტის ერთიანი გაზრდით მიღებული ნაღდი ფულის ნაკადების გათვალისწინებით.
- საპროგნოზო სცენარების დადგენა: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გაზომვისას ორგანიზაცია იყენებს გონივრულ და ფაქტებით გაბყარებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება დაშვებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ.

ოჯარის ვადა, ზღვრული სასესხო განაკვეთი და საოჯარო გადასახადები

ორგანიზაცია იყენებს მსგელობას ოჯარის ვადის დადგენისას, განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს ოჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს ოჯარის ვადაზე შეწყვეტის უფლება. ორგანიზაცია ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს ოჯარის გაგრძელების არცეანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს ოჯარის ვადაზე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა ოჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა ოჯარის ვადის გამსაზღვრისას.

ორგანიზაცია იყენებს მსგელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის, დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (ოჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საქართველოში ხშირად ოჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულს ჩანაწერს) ოჯარის განახლების/გაგრძელების შესახებ. ასეთი შემთხვევებისთვის, საოჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საოჯარო გადახდები არის უფლებილი მთელი საოჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით.

უზრუნველყოფის საგნის ღირებულების შეფასება

ხელმძღვანელობა რეგულარულად განიხილავს უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებას. ხელმძღვანელობა იყენებს საკუთარ გამოცდილებას რეალური ღირებულების დასაკორექტირებლად. უზრუნველყოფის მოცულობა დამოკიდებულია მესხებლის საკრედიტო რისკზე.

გადასახადები

სხვადასხვა ფაქტორების, მათ შორის წარსული გამოცდილების ანალიზისა და საგადასახადო კომონდებლობის ინტერპრეტაციების მიხედვით, ორგანიზაცია თვლის, რომ მის მიერ გაკეთებული საგადასახადო ვალდებულებების დარიცხვები ადეკვატურია ყველა წლისთვის. ეს მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებს და შეფასებებს და შეიძლება შეიცვალოს კომპლექსურ მსგელობებს მომავალ მოვლენებზე იმდენად, რამდენადაც ამ საკითხების საბოლოო საგადასახადო შედეგები განსხვავდება არსებული საბუღალტრო ჩანაწერების თანხებისაგან, ასეთი სხვაობები გავლენას იქონიებს საგადასახადო ხარჯზე იმ პერიოდში, როცა ასეთი გადაწყვეტილება იქნა მიღებული. ორგანიზაცია დარწმუნებულია, რომ მას შეუძლია თავისი საგადასახადო დეკლარაციების დასაბუთება და ედილობა მინიმუმადე დათვალის გადასახადებთან დაკავშირებული რისკები.

გიორგი, 2023-09-29

4. მნიშვნელოვანი საადრეოებო პოლოტიკის შიშობილება

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აისახება ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც იგი ხდება ზელშერულების მომწოდებელ შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში.

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება იმ დანახარეებით დაკორექტირებული რეალური ღირებულებით, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შექმნასთან, ამ ფინანსური ვალდებულების გამომცემასთან, იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომელიც შეფასებული არ არის რეალური ღირებულებით, მოცულობაში ან ზარალში ასახვით.

თუ გარიგების ფასი განსხვავდება რეალური ღირებულებისგან თავდაპირველი აღიარებისას, ორგანიზაცია სხვაობას ანგარიშობს შემდეგნაირად:

- თუ რეალური ღირებულება განსაზღვრულია აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასით იდენტური აქტივებისთვის ან ვალდებულებებისთვის ან ექვემდებარება შეფასების ისეთი მეთოდის გამოყენებას, რომელიც ეყრდნობა მხოლოდ დაკვირვების ქვეშ მყოფი ბაზრებიდან მიღებულ შონადებებს, ამ შემთხვევაში სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას.
- სხვა შემთხვევაში რეალური ღირებულება დაკორექტირდება გარიგების ფასის მიხედვით, თავდაპირველი აღიარებისას რეალურ ღირებულებასა და ოპერაციის ფასს შორის სხვაობის გადავადებით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ორგანიზაცია ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს როგორც მოგებას ან ზარალს, როდესაც იგი იქნება გომიერულად გაზომვადი, ან როდესაც ინსტრუმენტის აღიარება არის შესაძლებელი.

ფინანსური პოტიცები

კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას და შემდგომი შეჯახება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთად: შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ამოქმედებული დარღვევები

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები არის ორგანიზაციისთვის ყველაზე წინმენულოვანი კატეგორია. ფინანსური აქტივები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ერთდროულად გამოვიღდება შესაძველი ორი გარემოება:

- ორგანიზაცია აქტივს ფლობს ბიზნეს-სიდედლით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელმწიფოებში ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელმწიფოებში პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს; რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდას იმის თანხის დაბრუნებას ნაწილობა.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური პეტრეები ფასდება ეფექტური სამოქმედო განაცხადების (EIR) გამოყენებით და ექვემდებარება გაუფასურებას. პეტრეის აღიარების შეწყვეტის, მოდიფიცირების ან გაუფასურების შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

რეალური ღირებულებით, ხევა სრულ შემოსავალში ასახვით

ფინანსური აქტივები ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, თუ ის აკმაყოფილებს მომდევნო ორ პირობას და არ ექვემდებარება მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივის პირობას:

- კომპანია აქტიურ ფელოსს წიშნეს-მოდელით, რომლის ძირხმსაც წარმოადგენს სახელმწერლები ფულადი ნაკადების მიღება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- ფინანსური აქტივის სახელმწერლები პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

4. წინაშეწოდებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ არის კლასიფიცირებული, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, ან რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ორგანიზაციის ყველა ფინანსური აქტივი შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ფასს 9-ის მიხედვით არსებობს 3 სახის ბიზნეს მოდელი:

- აქტივების ფლობა სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადების მისაღებად: ამ ბიზნეს მოდელის მიზანია აქტივების ფლობა მათი არსებობის მანძილზე პროცენტის, ძირისა და სხვა დაკავშირებული ფულადი ნაკადების გენერირებისთვის;
- აქტივების ფლობა სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადების მისაღებად, ან/და გასაყიდად: ეს ბიზნეს მოდელი წინას მხავესია, იმ განსხვავებით, რომ ორგანიზაციამ შეიძლება გადაწყვიტოს მისი გაყიდვა ან ლიკვიდობის მოზრუნისთვის ფლობა, სანამ აქტივს ვადა დაუდგება.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ ხდება ზემოთ მოცემული მოდელების კრიტერიუმებში.

ბიზნეს მოდელის შეფასება მოითხოვს მხედლობას, რომელიც დაფუძნებულია შეფასების თარიღში არსებული ფაქტებისა და გარემოებების შეფასებაზე. ბიზნეს მოდელი არ არის შეფასებული ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის მიხედვით, არამედ შეფასებულია უფრო მაღალი დონის ფაქტორის - ფინანსური ინსტრუმენტის სახეობის შესაბამისად აგრეგირებული პორტფელის მიხედვით.

ბიზნეს მოდელის შეფასებისას ორგანიზაციამ გაითვალისწინა: რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მახასიათებლები, რომ განესაზღვრა თუ როგორ იცვლებოდა ბიზნეს მოდელი და ფინანსური ინსტრუმენტი ამ ბიზნეს მოდელში; რისკები, რომლებიც ახდენს გავლენას ამ ბიზნეს მოდელზე; ამ რისკების მართვის გზები და უმაღლესი ხელმძღვანელობის კომპეტენცია.

გასაყიდად ფლობილი ან მართული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე, შეფასებულია რეალური ღირებულების მოგება ზარალში ასახვით, რადგან ისინი არც სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადების მიღებისთვის და არც ორივე - სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვისთვის არიან განკუთვნილი.

მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდა (SPPI)

თუ ფინანსური აქტივი არის ფლობილი ისეთი ბიზნეს მოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანია სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადების მიღება, ან რომლის მიზანი მოიღწევა როგორც სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ისე ფინანსური აქტივების გაყიდვით, მაშინ ორგანიზაციამ უნდა განსაზღვროს, სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას. SPPI-ის ტესტი ხორციელდება ერთეული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.

სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას, საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამისია. პროცენტი განისაზღვრება, როგორც ფულის დროითი ღირებულებისა და დაარქვნილ ძირ თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის ანაზღაურება კონკრეტული პერიოდის განმავლობაში, ის შეიძლება ასევე ითვალისწინებდეს სესხის გაცემასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგალითად, ლიკვიდობის რისკი) და დანახარჯების (მაგალითად, ადმინისტრაციულ დანახარჯებს) კომპენსაციას, რაც დაკავშირებულია დროის გარკვეულ პერიოდში ფინანსური აქტივის შესარჩუნებასთან. ასევე საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამის მოგების მარფასაც.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენს თუ არა სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდას, ორგანიზაცია აფასებს ინსტრუმენტის სახელმწიფოებო პირობებს. ეს წარმოადგენს იმის შეფასებას, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელმწიფოებო პირობებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან თანხებს, რომელიც არ შეესაბამება SPPI-ის პირობებს.

SPPI-ის პირობები თუ დარღვეულია, ასეთი ფინანსური აქტივები ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით მოგება ზარალში ასახვით, მიღებული პროცენტი კი აღიარდება სხვა საპროცენტო შემოსავლად.

გამხმარი, მ. მ. მ. მ.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც შესაბამისია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც:

- აქტივიდან მოსაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს გადა გასდის;
- ორგანიზაცია გადასცემს ფინანსური აქტივიდან მოსაღები ფულადი სახსრების საკონტრაქტო უფლებებს, ან მიიღო გადებულუბა გადახადის მიღებული ფული მთლიანად შესაძლებელია მზარის მიმართ; ან (ა) გადასცემს არსებითად ყველა რისკს და აქტივზე საკუთრების უფლებას, ან (2) არსებითად არც გადასცემს და არც იტოვებს ყველა რისკსა და სარგებელს, მაგრამ გადასცემს კონტროლს აქტივზე.

ცვლილება გაუფასურების შეფასებაში

ფასს 9-ის მიღებამ ფუნდამენტურად შეცვალა ორგანიზაციის აღრიცხვა გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხთან დაკავშირებით, კერძოდ ხასს 39-ის მიდგომა - „გაწეული ზარალი“ (CL) ჩაანაცვლა მომავალზე ორიენტირებულმა - „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელმა. ფასს 9 მოითხოვს ECL-ის დაანგარიშებას ორგანიზაციის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც აღრიცხულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან რეალური ღირებულების სტეა სრულ შემოსავალში აღრიცხვით. გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ECL-ს, რომელიც დაანგარიშებულია ფინანსური აქტივის წარმოქმნიდან მომავალი 12 თვის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის შემთხვევაში, მანამ სანამ არ მოხდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რა დროსაც გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს. თუ ფინანსური აქტივი აკმაყოფილებს შემცირების ან აღიარებისთანავე გაუფასურებულის განმარტებას, გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს.

2018 წლის 1 იანვრიდან ორგანიზაციამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები აღიარა ყველა სადებეტო ინსტრუმენტისთვის, რომელიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით.

გაუფასურების ზარალისა და ანარიცხის განსაზღვრებაში გადიანაცვლა „გაწეული ზარალის“ (CL) მოდელიდან, რომელიც ხასს 39-ის მიხედვით ზარალს აღრიცხავდა მას შემდეგ, რაც ზარალის გამოიწვევი მოვლენა უკვე მომდარი იყო, „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელზე, რომელიც ფასს 9-ის მიხედვით ზარალს აღრიცხავს ფინანსური აქტივის წარმოქმნიდან. ფასს 9-ის მიხედვით ორგანიზაცია უკრ ცალკეულად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის განსაზღვრავს თუ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდგომ კი უკუფურად აფასებს იმ აქტივებს, რომლებიც ცალკეულად არ არის მნიშვნელოვანი და აქტივებს, რომლებიც მნიშვნელოვანია, მაგრამ არ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება გამოვლენილი მათი ცალკეულად შეფასებისას.

სამეტაბიანი მიდგომა

ფასს 9 წარადგენს 3 ეტაპს ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურებისთვის, მათი წარმოქმნის ან შეტენის თარიღში. ეს მიდგომა შედგამებულია ქვემოთ:

1-ლი ეტაპი: ორგანიზაცია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით. ეს წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს დეფოლტის შემთხვევაში, საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში, იმ დამეებით, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა მნიშვნელოვნად. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომელთა ვადიანობა 12 თვეზე ნაკლებია, დეფოლტის აღზათობა იყოფა, რაც არსებობის მანძილზე.

მე-2 ეტაპი: ორგანიზაცია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით, იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებმაც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ განიცადეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა.

ეს მოითხოვს ECL-ის გამოთვლას, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის აღზათობაზე.

ანარიცხი საკრედიტო ზარალზე ამ ეტაპზე არის უფრო მაღალი, რადგან გაზრდილა საკრედიტო რისკი და გასათვალისწინებელი პერიოდი უფრო გრძელია ვიდრე 1 ეტაპის 12 თვე. მე-2 ეტაპზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტები უკრ (ამ ეტაპისთვის) არ იტოვებისმენიან გაუფასურებულად.

მე-3 ეტაპი: თუ ფინანსური ინსტრუმენტი არის გაუფასურებული, იგი გადადის მე-3 ეტაპზე, ორგანიზაცია აღიარებს გაუფასურების ზარალს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის თანხით, ამ გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების PD-ის 100 %-ით.

მიხეივ წახივცი

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დეფოლტის განსაზღვრება

დეფოლტის სტატუსი გამოიყენება იმ სესხებისთვის, რომლისთვისაც ქვემოთ მოცემულ რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

- 90 დღეზე მეტი გადაგადაცილებია;
- მსესხებლის ან თანამსესხებლის გარდაცვალება ან დაკარგვა;
- ფორსმაჟორი, როცა კლიენტი ხდება გადამხდისუნარიო გარე ფაქტორების გამო, რომელიც კონტროლს არ ექვემდებარება.

ორგანიზაცია დეფოლტს აღიარებს გაუფასურებული სესხებისთვის.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

იმის განსაზღვრისას, მნიშვნელოვანად გაიზარდა თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მოხდენის რისკი, მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ორგანიზაცია ითვალისწინებს გონივრულ და საჭირო ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე. ეს მოიცავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, ანალიზს, რომელიც დაფუძნებულია ორგანიზაციის წარსულ გამოცდილებაზე და საკრედიტო ექსპერტების შეფასებაზე, ასევე მომავლის პროგნოზირებისთვის საჭირო ინფორმაციას.

რაოდენობრივი ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ყველაზე მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია და ეფუძნება არსებობის მანძილზე დეფოლტის აღბათობის ცვლილებას შემდეგი ორი მაჩვენებლის შედარებით:

- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის აღბათობა ანგარიშგების დღეს; და
- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის აღბათობა მოცემული დროის მომავალში, რომლის შეფასებაც მოხდა იმ ფაქტებსა და მოვლენებზე დაყრდნობით რომელიც არსებობდა აღიარების მომენტში.

ორგანიზაციის აზრით საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ხდება არაუგვიანეს 30 დღიანი გადაგადაცილებისა.

ორგანიზაცია რეგულარულად მიმოიხილავს შემდეგ ფაქტორებს, რათა დაარწმუნდეს, რომ აღნიშნული კრიტერიუმები ეფექტურია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მონიტორინგისას:

- კრიტერიუმებს აქვს უნარი გამოავლინონ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა დეფოლტის დადგომამდე;
- ადგილი არ აქვს დროში დამთხვევას (კრიტერიუმის შრიც), როდესაც აქტივი ხდება 30 დღეზე მეტი გადაგადაცილების;
- არ არსებობს არანაირი უსაფუძვლო არასტაბილურობა ზარალის რეზერვში, 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალიდან (ცეპი 1) არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (ცეპი 2) გადატანებიდან.

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით საკრედიტო ზარალების ანარიცხი დაფუძნებულია გონივრულ და საჭირო საპროგნოზო ინფორმაციაზე, რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, რომელიც მოიცავს წარსულ მოვლენებს, მიმდინარე პირობებსა და მომავალი ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზებს.

ორგანიზაცია საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესაფასებლად, ისე ECL-ის გაზომვის დროს.

ECL-ის გაზომვა

ECL-ის გასაზომად გამოსაყენებელი ძირითადი საშუალებები არის ქვემოთ მოყვანილი ცვლილებების სტრუქტურა:

- დეფოლტის აღბათობა (PD)

ამონი, ნახევარი

- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD).

აღნიშნული პარამეტრები, როგორც წესი შეფასებულია შიდა სტატისტიკური მოდელების და სხვა ისტორიული მონაცემთა ბაზის გამოყენებით. ისინი შექმნილია სამომავლო პროგნოზის ასახვის მიზნით, როგორც ზემოთ არის აღწერილი.

4. მნიშვნელოვანი სადრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დეფოლტის აღბათობა (PD)

PD მაჩვენებლები არის მაჩვენებლები კონკრეტული თარიღისთვის და გამოითვლება სტატისტიკური რეიტინგის მოდელების მიხედვით.

იმ შემთხვევაში, თუ მესხებული ამ სესხი მიგრირდება რეიტინგების კატეგორიებს შორის, აღნიშნულმა შესაძლოა, გამოიწვიოს ცვლილება შესაბამისი PD-ს შეფასებისას. PD-ს შეფასება ხდება საკონტრაქტო ვადის შესაბამისად წინასწარი გადახდის კოეფიციენტის გათვალისწინებით.

დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD)

EAD წარმოადგენს ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე საკრედიტო რისკის ზეგავლენის შეფასებას, პოტენციური დეფოლტის მოხდენის მომენტში. ეს წარმოადგენს მოუღებელ ფულად ნაკადებს დეფოლტის მომენტში, წმინდრებით დაფარვების, პროცენტის დაფარვებისა და EIR-ით დისკონტირებული დარიცხვების გათვალისწინებით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს რეგულაციით დადგენილს.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

LGD გამოიყენება მისალოდნელი დანაკარგის მოცულობის გამსაზღვრისთვის, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას დეფოლტის შემთხვევაში. ამ მაჩვენებლის გამოსათვლელად ორგანიზაცია იყენებს გადუფოლტებული სესხების ამოღების განაკვეთს. LGD მოდელი განსაზღვრავს მხოლოდ ფულად შემადიებებს. LGD გამოითვლება ფულადი ნაკადების საშუალო შეწონილი ექვეტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით.

ფინანსური ვალდებულებები

ბასს 39 – „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ ჩაანაცვლა ფასს 9 – „ფინანსური ინსტრუმენტი“-მ. ახალი სადრიცხო პოლიტიკის მიხედვით ფინანსური ვალდებულებები უნდა დაკლასიფიცირდეს შენადევი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: „რეალური ღირებულებით, მოცემაში ამ ზარალში ასახვით“ და „სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად“. ორგანიზაციამ 2018 წლის 1 იანვრისთვის (ფასს 9-ის მიღების თარიღი) ყველა ფინანსური ვალდებულება დააკლასიფიცირა, როგორც „სხვა ფინანსური ვალდებულებები“.

ორგანიზაციის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სხვა ვალდებულებებსა და მოღებულ სესხებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიცხვის ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან.

მაგვის პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ექვეტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიცხვის ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ორგანიზაცია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ამ არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვათა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდით, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

სტეფანო ნიხიძე

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გადახურვა

ორგანიზაცია ფინანსურ აქტივებისა და ვალდებულებების გადახურვას აკეთებს მაშინ, როდესაც ურთიერთობაშია იურიდიულად არ არის შეზღუდული და ორგანიზაცია გეგმავს ანგარიშსწორებას გადახურული ნაშთის საფუძველზე, ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროდ.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულების შეფასების იერარქია

ფასს 13 რეალური ღირებულების შეფასების იერარქია

ფასს 13 მოითხოვს განმარტებითი შენიშვნებს რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებებისთვის იმ დაშვების შესახებ, რაც გამოყენებულ იქნა რეალური ღირებულების განსაზღვრისას, რეალური ღირებულების იერარქია მოიცავს შემდეგ დონეებს:

1. იდენტური აქტივების და ვალდებულებების კოტირებული ფასი (დაკორექტირებული) აქტიურ ბაზარზე (1-ლი დონე);
2. პირველ დონეში შენაგალი კოტირებული ფასისგან განსხვავებული სხვა ინფორმაცია, რომელიც არის დაკვირვებადი პირდაპირ ან არაპირდაპირ (მე-2 დონე); და
3. ინფორმაცია, რომელიც არ არის დაკვირვებადი აქტიურ ბაზარზე (მე-3 დონე).

რეალური ღირებულების იერარქია განისაზღვრება ყველაზე დაბალი დონის შესაბამისად, რომელიც არსებით გავლენას ახდენს რეალური ღირებულების განსაზღვრაზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კლასიფიცირებულია ერთ-ერთ დონეში.

რეალური ღირებულების იერარქიის მეორე დონეში შენაგალი რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები გამოიყენება მე-6 შენიშვნაში.

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები არის აქტივები, რომლებიც იოლად კონვერტირებადი ფულად სახსრებში და ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ფულს საღარიპო და ფულად სახსრებს საბანკო ანგარიშებზე სამ თვემდე ვადით, სამ თვეზე მეტი ვადიანობით შეზღუდული სახსრები არ შედის წაღვი ფულისა და ფულის ეკვივალენტებში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები ზალანსში ასახულია ისტორიული ღირებულებით, რომელიც შემცირებულია დაგროვილი ცვეთისა (ამორტიზაციის) და გაუფასურების ზარალით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, ძირითად საშუალებებზე (და არამატერიალურ აქტივებზე) ცვეთის (და ამორტიზაციის) დაარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში სისტემატურ საფუძველზე წრფივი მეთოდით. ცვეთა ერიცხება წრფივად 5 წელზე გადაანგარიშებით.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რათა გადამოწმდეს, ხომ არ არის აღიარებული ანაზღაურებად ღირებულებაზე მეტად. ანაზღაურებადი ღირებულება არის უდიდესი გამოყენების ღირებულება და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის.

საწესდები კაპიტალი და დივიდენდები

კაპიტალი შედგება საწესდებო კაპიტალისა და გაუნაწილებელი მოგებისგან. დივიდენდები ჩაიწერება კაპიტალში იმ პერიოდში, როდესაც ის არის გამოცხადებული. ნებისმიერი დივიდენდი, რომელიც გამოცხადდა საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნებამდე გაიშიფრება ზალანსის შედგენის თარიღის შემდგომი მოვლენების შენიშვნაში.

ამონტე, შპს

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(გართულ ლარში)

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავს ფორვარდულ და სპოტ ოპერაციებს სავალუტო ბაზრებზე.

წარმოებული ინსტრუმენტები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით ხელშეკრულების ძალაში შესვლის დღეს და შემდგომში გადაფასდება სამართლიანი ღირებულებით. წარმოებული ინსტრუმენტი აქტივების სახით აღიარებულია, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, ხოლო ვალდებულებად - უარყოფითი სამართლიანი ღირებულების შემთხვევაში.

წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

4. შიშველოვანი სადრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან

ფინანსური აქტივი აღიარდება ფინანსურ იჯარად, როდესაც აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა შიშველოვანი რისკი და ეკონომიკური სარგებელი გადაეცემა მოიჯარეს. საკუთრების უფლება შეიძლება გადაეცეს ან არა.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ფინანსური იჯარა, შეიჯარისათვის, ფასს 16-ის მოთხოვნების შესაბამისად წარადგება, როგორც მოთხოვნა, წმინდა საიჯარო ინვესტიციების ტოლი თანხით. ფინანსური იჯარის შემთხვევაში, რამდენადაც, აქტივის იურიდიულ საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა შიშველოვანი რისკი და ეკონომიკური სარგებელი მოიჯარეს გადაეცემა, მისაღები საიჯარო გადასახდელები შეიჯარის პოზიციიდან განიხილება, როგორც ძირითადი თანხის დაფარვა და გარკვეული შემოსავლების მიღება, როდესაც მას აღსაზღვრდება და ეკონომიკური სარგებლის სახით დაუბრუნდება ჩადებული ინვესტიცია და მომსახურება.

ფინანსური შემოსავლის აღიარება უნდა ეფუძნებოდეს ფინანსურ იჯარაში შეიჯარის წმინდა საიჯარო ინვესტიციების უკუგების, მუდმივი პერიოდული განაკვეთის ამსახველ მოდელს. საანგარიშო პერიოდის საიჯარო გადასახდელი, მომსახურების დანახარგების გამოქვითვით, მიმართულია მთლიანი (ბრუტო) საიჯარო ინვესტიციის საპირისპიროდ, როგორც ძირითადი თანხის, ისე გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავლის შემცირებისაკენ.

გაყიდვის და უკუიჯარის გარიგებები

ორგანიზაციამ ასევე ჩართულია იმ სატრანსპორტო საშუალებების დაფინანსებაში, რომლებსაც უკვე ფლობენ მისი კლიენტები. მსგავსი უკუიჯარის გარიგებების ფარგლებში ორგანიზაცია იძენს შესაბამის აქტივს კლიენტისგან და შემდეგ უკან იჯარით გასცემს აქტივს იგივე კლიენტზე. სატრანსპორტო საშუალება მოქმედებს, როგორც გირაო ყველა იჯარის უზრუნველსაყოფად. ორგანიზაცია იყენებს ფასს 15-ის შესასრულებელი ვალდებულების დაკმაყოფილების განსაზღვრის შესაბამის კრიტერიუმებს, რათა განსაზღვროს აღიარება თუ არა აქტივის გადაცემა როგორც აღნიშნული აქტივის გაყიდვა. თუ აქტივის გადაცემა გამყიდველის-მოიჯარის მიერ არ აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს, რომ აღიარებოს როგორც აქტივის გაყიდვა, მყიდველი-მოიჯარე არ აღიარებს გადაცემულ აქტივს და აღიარებს ფინანსურ აქტივს გადაცემიდან მიღებული ამონაგების ტოლი ოდენობით. იგი აღიარებავს ფინანსურ აქტივს როგორც კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ავანსებს, ფასს 9-ის გამოყენებით.

ორგანიზაციამ დაასკვნა, რომ მისი გაყიდვის და უკუიჯარის ხელშეკრულების დებულებები არის იმგვარი, რომ აქტივის გადაცემა გამყიდველისგან - მოიჯარესგან ორგანიზაციაზე არ აკმაყოფილებს და არასოდეს არ აკმაყოფილებდა ფასს 15-ის მოთხოვნებს.

ორგანიზაციამ ჩატარა მისი გაყიდვის და უკუიჯარის გარიგებების SPPI ტესტირება. სატრანსპორტო საშუალება ყველა მსგავსი სესხების გირაოს წარმოადგენს. გაყიდვის და უკუიჯარის ხელშეკრულებები მოიცავს სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებზეც შეიძლება გამოიწვიონ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილება, ძირითად სასესხო გარიგებასთან არადაკავშირებული გზით. მსგავსი ფულადი ნაკადები წარმოიშობება მსესხებლების დეფოლტის შემთხვევაში და უკავშირდება დასაკუთრებულ მანქანების გაყიდვებს, რომელთათვისაც წესისმიერი ნაშუქი ამონაგები შეიძლება იყოს შენარჩუნებული ორგანიზაციის მიერ და საკომისიო და სხვა საფასური, რომლებიც პირდაპირ არ უკავშირდება დაუფარავ ძირ თანხას/პროცენტს.

შეიძლება იყოს დარიცხული კლიენტზე (მაგ. სესხის ამოღების გარე ხარჯები, რომლებიც დარიცხულია კლიენტებზე, ნაშუქით).

ორგანიზაციამ ჩატარა შესაბამისი მრეწველობები და დაასკვნა, რომ SPPI ტესტირება დაკმაყოფილებულია ყველა ზემოაღნიშნულ გარემოებებში, რადგან 1) ორგანიზაციის მიერ დარიცხული დასაკუთრების საკომისიო და საფასური გამოიწველია სესხის მომსახურების პრიოდში ორგანიზაციის მიერ გაწეული ხარჯების დასაფარად, ჩვეულებრივი გასესხების მოდელის ფარგლებში, 2) ის ფაქტი, რომ ორგანიზაცია ინარჩუნებს დასაკუთრებული

მანქანების გაყიდვიდან მიღებულ შემოსულობებს, რომლებიც აქვარბებს ამოღებულ დაუფარავ ოდენობას (შესაბამისობის შემთხვევაში) არ არის მტკიცებულება იმისა, რომ ორგანიზაციის მიერ ნაკისრი რისკი არის სინამდვილეში მატების რისკის რისკი და არა საკრედიტო რისკი. ორგანიზაციას შეუძლია გაყიდვის გირაო და დაიტოვოს ნებისმიერი ნამეტი მხოლოდ დეფოლტის შემთხვევაში და გარიგებიდან ხანდახან მიღებული უწინშეწელო ამონაგები არ წარმოადგენს ძირითადი ბიზნეს მოდელის მოხაზს (ანუ სასესხო აქტივიდან საპროცენტო შემოსავლის მიღება) და არ წარმოადგენს ბიზნესის მიზანს, არამედ წარმოადგენს მხოლოდ საკრედიტო ხარაღის მაქსიმალურად შემცირებისთვის გამოყენებულ ინსტრუმენტს, 3) რეგრესიის უფლების გარეშე გაყიდვა და უკუიჯარის გარიგებების შეწყვეტაზე მიღებული ჯარიმები, რომლებიც დარიცხულია კლიენტებზე, ასევე წარმოადგენს სახელშეკრულებო ელემენტებს, რომელთა მიზანია საკრედიტო რისკის ანაზღაურება და რომლებიც არ იწვევს არანაირ არსებით წმინდა შემოსულობას ორგანიზაციისთვის.

4. შენიშვნოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ანარიცხები, პირობითი აქტივები და ვალდებულებები

ანარიცხი არის ვალდებულება, რომლის დაფარვის ვადა ან ოდენობა განუსაზღვრელია. ვალდებულება არის წარსულში მომდარი მოვლენის შედეგად წარმოშობილი მიმდინარე მოვალეობა, რომლის დასაფარავად საჭიროა ეკონომიკურ სარგებელში განთავსებული რესურსების საწარმოოდან გასვლა. ვალდებულების წარმოქმნილი მოვლენა არის ისეთი მოვლენა, რომელიც ქმნის იურიდიულ ან კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რომლის მიხედვითაც ორგანიზაციამ უპირობოდ უნდა დაფაროს ვალდებულება. იურიდიული ვალდებულება არის ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება შემდეგი ფაქტორებიდან:

- ხელშეკრულება (ყველა პირობის გათვალისწინებით, მათ შორის, ზეპირი);
- კანონმდებლობა; ან
- სხვა კანონიერი ქმედება.

კონსტრუქციული ვალდებულება წარმოიქმნება ორგანიზაციის ქმედებებიდან, რაც გულისხმობს შემდეგს:

- წარსული პრაქტიკიდან მიღებული გამოცდილების შედეგად, გამოქვეყნებული პოლიტიკით ან საკმაოდ სპეციფიკური მიმდინარე განაცხადით, ორგანიზაცია სხვა მხარეებს მოუთხოვს, რომ ის აიღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- შედეგად, ორგანიზაცია აღნიშნულ სხვა მხარეებს უქმნის სამართლიან მოლოდინს, რომ იგი შეასრულებს აღებულ ვალდებულებებს.

ტერმინი "პირობითი ვალდებულება" გამოიყენება ვალდებულებებისათვის, რომლებიც ვერ აკმაყოფილებენ აღიარების კრიტერიუმებს.

სააღრიცხვო პოლიტიკა გამოყოფს შემდეგ კატეგორიებს:

- ანარიცხები - რომლებიც აღიარდება, როგორც ვალდებულება (იმ პირობით, რომ შესაძლებელია ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება), რადგან ისინი წარმოადგენენ მიმდინარე მოვალეობას და მოსალოდნელია, რომ მათ დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკურ სარგებელში განთავსებული რესურსების კომპანიიდან გასვლა; და
- პირობითი ვალდებულებები - რომლებიც არ აღიარდება, როგორც ვალდებულება, რადგან წარმოადგენს, ან:
 - შესაძლო მოვალეობებს, რადგან ჯერ კიდევ არაა დადასტურებული, გააჩნია თუ არა ორგანიზაციას მიმდინარე მოვალეობა, რომლის შესრულება გამოიწვევს ეკონომიკურ სარგებელში განთავსებული რესურსების კომპანიიდან გასვლას; ან
 - მიმდინარე მოვალეობებს, რომლებიც ვერ აკმაყოფილებს სტანდარტის მოთხოვნებს (რადგან მოსალოდნელია არ არის, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკურ სარგებელში განთავსებული რესურსების კომპანიიდან გასვლა, ან შეუძლებელია ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება).

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან არ არის მოსალოდნელი.

პირობითი ვალდებულებები შეიძლება გაჩეთარდეს თავდაპირველად მოსალოდნელისგან განსხვავებული სახით. ამიტომ ისინი დასდება მუდმივად, რათა განისაზღვროს, ზოგ ანა პერიოდული ეკონომიკურ სარგებელში განთავსებული რესურსების ორგანიზაციიდან გასვლა. იმ შემთხვევაში, თუ იმ ვალდებულების დასაფარად,

აიხილეთ, პირობითი

რომელიც განიხილება პირობით ვალდებულებად, საჭირო იქნება ეკონომიკურ სარგებელში განიცემული რესურსების ორგანიზაციიდან გასვლა, ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება ამარიები იმ პერიოდში, როდესაც ასეთ ცვლილებას ექნება ადგილი (გარდა გამსაკუთრებულად იშვიათი შემთხვევებისა, როდესაც ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია).

პირობითი აქტივები არ აღსახება ფინანსური ანგარიშგებაში, თუმცა მათ შესაბამის ინფორმაცია მოცემულია აბსან-განმარტებით შენიშვნებში, როდესაც შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის შემოღონება. თუ ეკონომიკური სარგებელი აუცილებლად მიიღება, აქტივი და შესაბამისი შემოსავალიც აღიარდება შესაბამისი პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში მაშინ, როდესაც შეფასების ცვლილება მოხდება.

4. შინაშენლოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დაბეგვრა

გადასახადის ხარჯი შედგება პერიოდის მიმდინარე და გადავადებული გადასახადისგან. გადასახადი აღიარებულია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იმ შემთხვევების გარდა, თუ ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში. ამ შემთხვევაში გადასახადი ასევე აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში შესაბამისად.

მიმდინარე მოგების გადასახადი გამოითვლება საანგარიშგებო თარიღისთვის ფაქტობრივად მოქმედი საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით. შენეეცქნტი პერიოდულად ახდენს საგადასახადო მიდგომის გადახედვას კანონმდებლობაში არსებული სხვადასხვა ინტერპრეტაციის შესაბამისად. ორგანიზაცია ქმნის ამარიებებს თანხებზე, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია საგადასახადო ორგანიზაციისთვის.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღიარდება ვალდებულებების შეთოდის გამოყენებით, დროებითი განსხვავებების წარმოქმნისას აქტივებსა და ვალდებულებებისგან წარმოქმნილ საგადასახადო ბაზასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაშენებ საბალანსო მაჩვენებელს შორის. რადგან გადავადებული საგადასახადო აქტივი არ დაანგარიშდება, როდესაც აღიარდა აქტივი ან ვალდებულება, მას არ ექნება გავლენა არც ფინანსურ და არც საგადასახადო მოგება-ზარალზე. გადავადებული საგადასახადო აქტივი განისაზღვრება საგადასახადო გასაკვეთით (და კანონმდებლობით) რომელიც ამოქმედდა ან არსებითად ამოქმედდა საბალანსო უწყისის თარიღისთვის და მოსალოდნელია მისი გამოყენება, როდესაც მასთან დაკავშირებული გადავადებული საგადასახადო აქტივი მიიღება ან გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება წარმოიქმნება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში (და იმ ოდენობით), როცა მოსალოდნელია, რომ მომავალში იარსებებს დანაბეგრი მოგება, რის ხარჯზეც მოხდება აღნიშნული აქტივის გაქცეოვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება გადაიხურება იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს მიმდინარე საგადასახადო აქტივის მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებასთან გადახურების სამართლებრივი უფლება, და როდესაც გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება წარმოშობილია ერთი და იმავე საგადასახადო კანონმდებლობის შედეგად, რომლის დროსაც აქტივის და ვალდებულების წმინდა თანხით წარდგენა შესაძლებელია.

საპროცენტო შემოსავლის აღიარება

ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც იმოფება 1-ელ და მე-2 ეტაპზე, ორგანიზაცია საპროცენტო შემოსავალს არიცხავს ეფექტური საპროცენტო განკვეთის (EIR) გამოყენებით მთლიან საბალანსო თანხაზე. მე-3 ეტაპზე არსებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის საპროცენტო შემოსავალი დაიანგარიშება EIR-ის გამოყენებით, სესხების ამორტიზებულ ღირებულებაზე (ე.ი. მთლიანი საბალანსო თანხა შემცირებული საკრედიტო ზარალის ამარიებით). იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც შესყიდვის ან წარმოქმნის მომენტში გაუფასურებული, საპროცენტო შემოსავალი კრიტებნათ EIR-ის გამოყენებით, ამორტიზებულ ღირებულებაზე.

ხარჯების აღიარება

ხარჯები აღიარდება სხვა საერთო შემოსავლების ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშება საშომავლო ეკონომიკური მოგების შემცირება, რომელიც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასთან ან გაიზრდება ვალდებულება, რომელიც საიმედოდაა შეფასებული.

ხარჯები აღიარდება სხვა საერთო შემოსავლების ანგარიშგებაში მაშინვე, თუ ხარჯი აღარ არის მომავალი ეკონომიკური საქმიანობის მოგების ნაწილი, ან თუ მომავალი ეკონომიკური მოგება აღარ აღიარებს ან წვეცტს მისი როგორც აქტივის აღიარებას ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ამოხსნა

4. მნიშვნელოვანი სადარიცხეო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარები

ჯგუფი როგორც მოიჯარე

იჯარის იდენტიფიკაცია

ხელშეკრულების დაწყებისას ორგანიზაციამ უნდა შეაფასოს, მთლიანად ხელშეკრულება არის თუ არა იჯარა, ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ხელშეკრულება არის საიჯარო ხელშეკრულება, ან შეიცავს იჯარას, თუ ხელშეკრულების შეწყვეტით ხდება იდენტიფიცირებული აქტივის კონტროლის უფლების გადაცემა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების მიღების სანაცვლოდ. იმის დასადგენად, ესა თუ ის ხელშეკრულება გადასცემს თუ არა მომხმარებელს იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ორგანიზაციამ უნდა შეაფასოს, გამოყენების პერიოდის განმავლობაში მომხმარებელს გააჩნია თუ არა შესაძლებელი იქნება უფლება:

- ხელშეკრულებაში იდენტიფიცირებული აქტივიდან პრაქტიკულად მთლიანი სარგებლის მიღების უფლება და
- იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების წესის განსაზღვრის უფლება.

საწყისი აღიარება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაცია აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

იჯარა ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება როგორც:

- აქტივი, რომელიც წარმოადგენს იჯარის ვადის განმავლობაში, იჯარის ობიექტის გამოყენების უფლებას და
- ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაცია საიჯარო ვალდებულებას აფასებს იმ საიჯარო გადახდების დღეგანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირდება იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ამ განაკვეთის განსაზღვრა ადვილად არის შესაძლებელი. თუ ეს შეუძლებელია, გამოიყენება იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის განსაზღვრული მოიჯარის ზღვრული სასესიო განაკვეთი. საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში ცვლადი საიჯარო გადახდები მომართულია იმ მოცულობით, რა მოცულობითაც დასოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე. ცვლადი საიჯარო გადახდები თავდაპირველად ფასდება იჯარის ვადის დაწყების თარიღის მდგომარეობით ამ ინდექსის ან განაკვეთის გამოყენებით. სხვა ცვლადი საიჯარო გადახდები აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯად, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაციის ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის მოიცავს:

- თანხებს, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნაწილი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას;
- იჯარის ვადაზე შეწყვეტისთვის ჯარიმებს, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადაზე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას;

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ორგანიზაცია აქტივების გამოყენების უფლებას თვითღირებულებით აფასებს. აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას,
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;

გოთინა, ნინო

- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარებებს; და
- იმ დანახარებების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი, ამ საიჯარო აქტივის აღსადგენად ისეთ მდგომარეობაში მოგვანის მიზნით, რაც მოითხოვება საიჯარო ხელშეკრულების პირობებით.

4. მნიშვნელოვანი სადრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

როცა ორგანიზაცია ახდენს იჯარის სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაციას, ამ შემთხვევაში, აღრიცხვა დამოკიდებულია მოდიფიკაციის შინაარსზე:

- იჯარის მოდიფიკაცია აისახება, როგორც განვალკვეებული იჯარა, თუ მოდიფიკაციის შედეგად იზრდება იჯარის გამოყენების სფერო და იჯარის ანაზღაურება იზრდება გაზრდილი გამოყენების სფეროს შესაფერისი ანაზღაურებით.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც არ აღირიცხება, როგორც განვალკვეებული იჯარა, იჯარის მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის თარიღისთვის მოიჯარე ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას გადასინჯული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის საფუძველზე.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომლის შედეგად მცირდება იჯარის მოქმედების სფერო, მცირდება აქტივების გამოყენების უფლების საბაზისო ღირებულება იჯარის ნაწილობრივ ამ სრულად შეწყვეტის ასახვის მიზნით, მაგნიზარალში აღიარდება წებისმიერი შემოსულობა ამ ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია იჯარის ნაწილობრივ ამ მთლიანად შეწყვეტასთან; საიჯარო ვალდებულება შემდგომში კორექტირდება იმგვარად, რომ მისმა საბაზისო ღირებულებამ ასახოს მოდიფიცირებული საიჯარო გადასახდელები მოდიფიცირებული ვადის განმავლობაში, რომლებიც დადისკონტირებულია მოდიფიკაციის თარიღისთვის არსებული განაკვეთით. ასეთ დროს, აქტივების გამოყენების უფლებაც შესაბამისი თანხით კორექტირდება.

იჯარის ვადის განსაზღვრა

იჯარის ვადა არის იჯარის არაგაუქმებადი პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც მოიჯარეს აქვს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლება. შემდეგ პერიოდებთან ერთად: ა) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (მათ შორის მიღებული საქმიანი პრაქტიკით გამყარებული), თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას გამოიყენებს; და ბ) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის ვადაში შეწყვეტის არჩევანის უფლება, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას არ გამოიყენებს.

ხელშეკრულება იცნებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. იმის შესაფასებლად, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების უფლებას, ამ არ გამოიყენებს იჯარის ვადაში შეწყვეტის უფლებას, ჯგუფი განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ამ არ გამოიყენოს იჯარის ვადაში შეწყვეტის უფლება. ჯგუფი ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ამ არ გამოიყენებს იჯარის ვადაში შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ამ მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ამ არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ზღვრული სასესხო განაკვეთი

ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის, საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივების გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა.

ხელშეკრულება იცნებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მოწვევების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საიჯარო გადახდების განსაზღვრა

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულს ჩანაწერს) იჯარის

ამხნე, მხედვე

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

განახლების/გაგრძელების შესახებ. ზემოთხსენებული უფლებების არსებობა გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. ჯგუფი ამგვარ მიღებულ საქმიან პრაქტიკას განიხილავს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილად. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების გამსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უდევლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მოკლევადიანი იჯარა და გრძელვადიანი იჯარა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს

ორგანიზაციამ გადაწყვიტა მოკლევადიან იჯარასთან და დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო აქტივის იჯარასთან მიმართებაში გამოიყენოს გათავისუფლება, ამ იჯარასთან დაკავშირებული საიჯარო გადახდები აღირიცხება ხარჯის სახით იჯარის ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით. სხვა სისტემატური საფუძველი იმ შემთხვევაში გამოიყენება, თუ ეს საფუძველი უფრო ადეკვატურად ასახავს მოიჯარის მიერ სარგებლის მიღების სტრუქტურას/მოდელს.

ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

ხელფასები, ბონუსები და არაფულადი შეღავათები აღიარდება იმ წელს, როდესაც თანამშრომელმა გასწია შესაბამისი მოსახურება.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ასევე მოვლენები ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე, რომელიც გვაწვდის დამატებით ინფორმაციას ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, შეტანილია ფინანსურ ანგარიშგებაში. ზალაშის შემდგომი არსებითი მოვლენები, რომლებიც არ აბედნენ გავლენას ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მდგომარეობაზე ზალაშის შედგენის დღისათვის, ასევე წარმოდგენილია ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში.

უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაცია

ფინანსურ ანგარიშგებაში შესავალი მუხლები ფასდება იმ ეკონომიკურ გარემოში არსებული ვალუტით, რომელშიც ორგანიზაცია ფუნქციონირებს („ფუნქციური ვალუტა“). ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც არის ორგანიზაციის ფუნქციური და წარსადგენი ვალუტა.

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია ორგანიზაციის ფუნქციურ ვალუტაში, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით.

კურსთამოშორის სხვაობიდან წარმოქმნილი მოგება და ზარალი, რომელიც მიიღება ტრანზაქციათა განხორციელებისა და ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ორგანიზაციის ფუნქციურ ვალუტაში გადაყვანის შედეგად წლის ბოლოს არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით, აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. გადაყვანა წლის ბოლოს არ ეხება არაფულად მუხლებს კაპიტალში ინვესტიციების ჩათვლით. ფასიანი ქაღალდების გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული რეალური ღირებულების ცვლის ეფექტი აღიარდება, როგორც რეალური ღირებულების ცვლილებისას მიღებული შემოსავლის ან ხარჯის ნაწილი.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის არსებულ ოფიციალურ გაცვლით კურსებს:

	აშშ დოლარი / ლარი	ევრო / ლარი
გაცვლითი კურსი 2023 წლის 31 დეკემბრისათვის	2.6894	2.9753
გაცვლითი კურსი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის	2.7020	2.8844

ა. ბიჩინი, ხელმძღვანელი

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკის მართვა

სხვა ფინანსური ინსტიტუტების მსგავსად, ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად ორგანიზაცია დგება სხვადასხვა რისკის წინაშე. ეს შენიშვნა აღწერს ორგანიზაციის მოზნებს, პოლიტიკასა და პროცესებს, რომ მართოს აღნიშნული რისკები და წარმოადგენს მეთოდებს მათ შესაფასებლად, დამატებითი ციფრობრივი მონაცემები აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებით წარმოდგენილია მოცემული ფინანსური ანგარიშგების სხვადასხვა ნაწილში.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც ლიკვიდური ან მოკლევადიანია (სამ თვემდე ეადით), ითვლება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება მიხედვითელია მათ რეალურ ღირებულებასთან.

ზოგადი მოზნები, პოლიტიკა და პროცესები

ხელმძღვანელობას გააჩნია საერთო პასუხისმგებლობა ორგანიზაციის რისკების მართვის მოზნებისა და პოლიტიკის განსაზღვრისთვის, ამასთანავე, პასუხისმგებლობის შენარჩუნებასთან ერთად, მოზნებისა და პროცესების ეფექტურად დანერგვისთვის მას დელეგირებული აქვს პროცესების შემუშავებისა და იმპორტირების უფლება ორგანიზაციის ფინანსური მართვისთვის.

ხელმძღვანელობის საერთო მოზნაია, რომ შექმნას ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მოზანშიმართული იქნება რისკების მინიშნულად შეფასებისკენ ორგანიზაციის კონკურენტუნარიანობისა და მოქნილობის გაუმჯობესების გარეშე. აღნიშნულ პოლიტიკებთან დაკავშირებული დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია ქვემოთ.

- საკრედიტო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი
- საბაზრო რისკი:
 - სავალუტო რისკი
 - სამროცენტო განაკვეთის რისკი

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ დანაკარგს მეორე მხარისთვის ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო. საკრედიტო რისკის წინაშე ორგანიზაცია დგება სესხების გაცემით და სხვა სახის იმპორტირებით, როდესაც ურთიერთობისას წარმოიშობა ფინანსური აქტივი.

ორგანიზაციის ძირითადი საქმიანობა მიკრო სესხების გაცემა და შესაბამისად, საკრედიტო რისკი უმნიშვნელოვანეს როლს თამაშობს მიკრო საფინანსო ორგანიზაციის (მისი) რისკების მართვაში. იმისათვის, რომ მსგავსა შემთხვევებში ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად არ დაზარალოს, გამოიყენება სხვადასხვა საშუალო მეთოდი, რაც უზრუნველყოფს საკრედიტო რისკების დროულად იდენტიფიცირებასა და მათ ეფექტურად მართვას.

ორგანიზაცია რეგულარულად აკვირდება ინდივიდუალური სესხების საკრედიტო რისკებს და შედმივად აფასებს კლიენტების კრედიტუნარიანობას, მათი მიზნად დაფუძნებულია განაზღვრულ ფინანსურ ინფორმაციაზე, რომელსაც იღებს საკრედიტო პერსონალი მონიტორინგის შედეგად. შემდეგ ინფორმაცია გადის რისკზე დაფუძნებულ შეფასებას საკრედიტო დეპარტამენტის მიერ.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მაქსიმუმს. საანგარიშგებო პერიოდისათვის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა იყო:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ფული და ფულის ეკვივალენტები (გარდა ნაღდი ფულისა)	2,266,380	1,992,920
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8,764,328	7,719,719
მოთხოვნები ფინანსური იჯაროდან	1,120,072	1,421,296

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების გამმართველითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

სხვა აქტივები	206,526	175,746
	12,357,306	11,309,681

ორგანიზაციის საკრედიტო რისკი კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან დაკავშირებით მოცემულია მე-8 და მე-9 შენიშვნებში.

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკში იგულისხმება საკმარისი ფინანსური რესურსის არსებობა, რომ მოხდეს სესხების გასტუმრება და სხვა ფინანსური ვალდებულებების დაფარვა შესაბამის ვადაში.

ლიკვიდურობის რისკის მართვის მიზნით ორგანიზაცია აბორცელებს ფულადი ნაკადების რეგულარულ მონიტორინგს, რაც ასევე აქტივების და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილია. ლიკვიდურობის ანალიზი და საპროექტო განაკვეთის რისკები წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილებში. ქვემოთ მოცემილი პრეზენტაცია ეფუძნება ორგანიზაციის ძირითადი მენეჯმენტის მიერ მოწოდებულ ინფორმაციას.

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წლიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
მიღებული სესხები	368,081	5,740,656	1,112,251	-	7,220,988
ხეზორდინირებული სესხები	23,115	65,278	1,729,737	-	1,818,130
საიჯარო ვალდებულება	68,278	198,932	431,146	104,887	803,243
სხვა ვალდებულება	11,577	-	-	-	11,577
	471,051	6,004,866	3,273,134	104,887	9,853,938

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წლიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
მიღებული სესხები	210,920	3,508,682	2,140,116	856,368	6,716,086
ხეზორდინირებული სესხები	79,832	238,555	1,148	1,432,746	1,752,281
საიჯარო ვალდებულება	32,262	88,680	203,028	180,061	504,031
სხვა ვალდებულება	35,636	-	-	-	35,636
	358,650	3,835,917	2,344,292	2,469,175	9,008,034

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით. საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას ორგანიზაციის მიერ პროცენტის, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ამ მომავალი ფინანსური ნაკადები შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი) და საპროექტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროექტო რისკი).

• სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არამკლავებ გველენს ახდენს ორგანიზაციის ფინანსური რისკების გამსაზღვრავში, ორგანიზაცია ატარებს სავალუტო რისკს, რომელიც დაკავშირებულია მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებთან.

დირექტორი, შიხიძე

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკის ზეგავლენა ორგანიზაციაზე 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა
ფული და ფულის ეკვივალენტები	405,004	1,845,155	49,717	12,684
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8,764,328	-	-	-
მოთხოვნები ფინანსური ოგარიდან	1,120,072	-	-	-
სხვა აქტივები	206,526	-	-	-
	10,495,930	1,845,155	49,717	12,684
ფინანსური ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	111,169	6,840,869	-	-
სუბორდინირებული სესხები	-	1,427,133	-	-
სხვა ვალდებულებები	-	688,044	-	-
საიჯარო ვალდებულება	11,577	-	-	-
	122,746	8,956,046	-	-
რისკების მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების ეფექტი	(3,658,905)	3,672,238	-	-
ღია საბალანსო პოზიცია	6,714,279	(3,438,653)	49,717	12,684

სავალუტო რისკის ზეგავლენა ორგანიზაციაზე 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა
ფული და ფულის ეკვივალენტები	515,892	1,319,845	161,275	45,992
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7,719,719	-	-	-
მოთხოვნები ფინანსური ოგარიდან	1,421,296	-	-	-
სხვა აქტივები	175,746	-	-	-
	9,832,653	1,319,845	161,275	45,992
ფინანსური ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	-	5,713,247	-	-
სუბორდინირებული სესხები	-	1,433,819	-	-
სხვა ვალდებულებები	-	412,991	-	-
საიჯარო ვალდებულება	35,636	-	-	-
	35,636	7,560,057	-	-
რისკების მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების ეფექტი	(2,459,715)	2,477,010	-	-
ღია საბალანსო პოზიცია	7,337,302	(3,763,202)	161,275	45,992

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ორგანიზაციის მგრძნობელობას ქართულ ლართან მიმართებით უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების 20%-იან ზრდასა ან კლებაზე და წარმოადგენს ზეგავლენის შეფასებას უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის შესაძლო ცვლილებაზე. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოური ვალუტის დენომინირებულ ფულად სახსრებს და აკორექტირებს წლის ბოლოსთვის უცხოურ ვალუტას 20% საპროექტო განაკვეთის ცვლილების მიხედვით, გველენა მოგება/ზარალსა და კაპიტალზე 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	(ლარი/აშშ დოლარი)		(ლარი/ევრო)	
მგრძნობელობა უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებაზე	2023	2022	2023	2022

ცენტრი, შპს

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(კართულ ლარში)

2023 წლის ბოლო	(687,731)	(752,640)	9,943	32,255
2023 წლის დასაწყისი	687,731	752,640	(9,943)	(32,255)

ანალიზისას გამოყენებულია დაშვება, რომ ყველა ცვლადი, უცვლელი დარჩება.

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს ორგანიზაციის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებებზე. ეს რისკი შესაძლოა წარმოიშვას აქტივებისა და ვალდებულებების მიღება/დაფარვის ვადების შეუსაბამოობით, ასევე იმ შემთხვევაში, თუ ასეთი აქტივები და ვალდებულებები დამოკიდებულია კურსის ცვლილებაზე.

ორგანიზაციის ყველა პროცენტის მატარებელი აქტივი და ვალდებულება აქვს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით, შესაბამისად საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებას არ აქვს გავლენა ორგანიზაციის შემოსავლებსა და ხარჯებზე.

ინფორმაცია პროცენტის მატარებელ ფინანსურ ვალდებულებებზე მოცემულია ზემოთ ლიკვიდურობის რისკის შენიშვნაში.

კაპიტალის მართვა

ორგანიზაციის მიზნები კაპიტალის მართვისას შემდეგში მდგომარეობს:

- მოახდინოს ორგანიზაციის ფუნქციონირებადობის უზრუნველყოფა ისე, რომ ორგანიზაციამ გააგრძელოს უფექტურად საქმიანობა;
- შეესაბამებოდეს სტრატეგიის მიერ დადგენილ კაპიტალის მოთხოვნილებებს;
- ჰქონდეს ადეკვატური უკუგება დაშვებულებებისთვის.

ორგანიზაცია რისკის პროპორციულიდ აწესებს საჭირო კაპიტალის ოდენობას. ორგანიზაცია მართავს საკუთარი კაპიტალის სტრუქტურას და ახდენს მის კორექტირებას კონომიკური გარემოებისა და აქტივების რისკიანობის შესაბამისად.

იმისათვის, რომ შეინარჩუნოს ან დააკორექტიროს კაპიტალის სტრუქტურა, ორგანიზაციამ შეიძლება დააკორექტიროს მფლობელებისათვის გადახდილი დივიდენდები, დაუბრუნოს კაპიტალი მფლობელებს, გამოუმუშავოს ახალი აქტივები ან გაყიდოს აქტივები ვალის დაფარვის მიზნით.

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ნაღდი ფული საღირსში	46,180	50,084
ფული საბანკო ანგარიშებზე	2,266,380	1,992,920
	<u>2,312,560</u>	<u>2,043,004</u>

ფული და ფულის ეკვივალენტები ვალუტების მიხედვით გაშიფრულია მე-5 შენიშვნაში.

ამოწმებულია

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

7. სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში აღრიცხვით

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში აღრიცხვით		
ვალუტის სვამ ხელშეკრულებები	4,529	11,205
	<u>4,529</u>	<u>11,205</u>

ვალუტის სვამ ხელშეკრულებები

არანაშრობელ ოპერაციებს, როგორც არის ბანკებისგან მიღებული სესხები, რომლებიც უზრუნველყოფილია იმავე ბანკებში უცხოურ ვალუტაში განთავსებული დეპოზიტებით, კომპანია აერთიანებს წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებში (უცხოური ვალუტის კონტრაქტები), იმ მიზეზით, რომ ამგვარი ოპერაციების (დეპოზიტის განთავსება და სესხის აღება) შედეგა, არსებითად, წარმოებულია ამგვარი დასკვნა შემდეგ ინდიკატორებს ეყრდნობა:

- გარიგებები ერთდროულად იდება ერთიანობის გათვალისწინებით;
- მათში ერთი და იგივე მხარე მონაწილეობს;
- ერთი და იგივე რისკთან არიან დაკავშირებული;
- არ არსებობს გამოკვეთილი ეკონომიკური საჭიროება ან არსებითი საქმიანობაში მიზანი გარიგებების ცალ-ცალკე დასაადგენად; შესაძლებელია იმავე შედეგის ერთი გარიგებით მიღწევა;
- არსებობს საწყისი წმინდა ინვესტიცია, რომლის ოდენობაც მცირე იმასთან შედარებით, რაც მოითხოვებოდა სხვა ტიპის ხელშეკრულებებით, რომლებსაც მსგავსი პასუხი ექვემდებარება საბაზრო ფაქტორების ცვლილებებზე და მომავალ ანგარიშსწორებაზე.

უცხოური ვალუტის ფორვარდული ხელშეკრულებები

ფორვარდი არის სახელშეკრულება შეთანხმება ორ მხარეს შორის, რომელთა შორისაც უნდა მოხდეს გარკვეული დროის განმავლობაში ფინანსური სახსრების გადახდები კონკრეტული ოდენობით.

უცხოური ვალუტის ფორვარდულ ოპერაციებში კომპანია იხდის თანხის გარკვეულ ოდენობას ერთ ვალუტაზე და იღებს გარკვეულ ოდენობას მეორე ვალუტაში. საფალუტო ფორვარდები ერთიანად იფარება.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახულია 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის დისკონტირებულ სახელშეკრულებო თანხებს დაფარვის ვადაზე დადგენილი პერიოდებით. ქვემოთ წარმოდგენილი უცხოური ვალუტის თანხები მოცემულია ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი კურსით. ამ კონტრაქტებზე მიღებული არარეალიზებული მოგება და ზარალი აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში და ფინანსურ ინსტრუმენტებში სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის მუშავებით, საჭიროებისამებრ.

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
აშშ დოლარის ყიდვა	3,387,875	3,658,905
3 თვეზე ნაკლები	<u>3,387,875</u>	<u>3,658,905</u>

ამიტენი მამუგე

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022 (გადაანგარიშებული)*	1 იანვარი 2022 (გადაანგარიშებული)*
გაცემული სესხები	9,158,935	7,883,237	6,353,593
დარიცხული პროცენტები	240,532	214,549	193,344
კლიენტებზე გაცემული სესხები გაუფასურებამდე	9,399,467	8,097,786	6,546,937
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(635,139)	(378,067)	(378,013)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	8,764,328	7,719,719	6,168,924

*ორგანიზაცია ასევე ჩართულია იმ სატრანსპორტო საშუალებების დაფინანსებაში, რომლებსაც უკვე ფლობენ მისი კლიენტები. მსგავსი უკუთვარის გარიგებების ფარგლებში ორგანიზაცია იძენს შესაბამის აქტივს კლიენტისგან და შემდეგ უკან იუარით გასცემს აქტივს იგივე კლიენტზე. სატრანსპორტო საშუალება მოქმედებს, როგორც გირაო ყველა იუარის უზრუნველსაყოფად. ორგანიზაცია იყენებს ფასს 15-ის შესასრულებელი ვალდებულების დაკმაყოფილების განსაზღვრის შესაბამის კრიტერიუმებს, რათა განსაზღვროს აღირიცხება თუ არა აქტივის გადაცემა როგორც აღნიშნული აქტივის გაყიდვა. თუ აქტივის გადაცემა გამყიდველის-მოიჯარის მიერ არ აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს, რომ აღირიცხოს როგორც აქტივის გაყიდვა, შეიძველი-შეიჯარე არ აღიარებს გადაცემულ აქტივს და აღიარებს ფინანსურ აქტივს გადაცემიდან მიღებული ამონაგების ტოლი ოდენობით. იგი აღირიცხავს ფინანსურ აქტივს როგორც კლიენტებზე გაცემულ სესხებს ფასს 9-ის გამოყენებით.

ორგანიზაციამ დაასკვნა, რომ მისი გაყიდვის და უკუთვარის ხელშეკრულების დებულებები არის იმგვარი, რომ აქტივის გადაცემა გამყიდველისგან - მოიჯარესგან ორგანიზაციაზე არ აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს. შედეგად, ორგანიზაციამ გააკეთა წინა წლების რეკლასიფიკაცია და 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემულ სესხებში უკუთვარის ოპერაციის ნაშთები შესაბამისად გადმოიტანა ფინანსური იუარებიდან 1,552,856 ლარის და 1,496,073 ლარის ოდენობით.

კლიენტებზე გაცემული ყველა სესხი უზრუნველყოფილია ავტომათილებით. კლიენტებზე გაცემული სესხები აღირიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით, რაც შეესაბამება მათ რეალურ ღირებულებას.

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	გაცემული სესხები გაუფასურებამდე	გაუფასურების რეზერვი	სულ
მიმდინარე და 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	7,784,761	(75,985)	7,708,776
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებული	173,660	(28,138)	145,522
60-90 დღემდე ვადაგადაცილებული	47,660	(14,703)	32,957
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული	409,032	(263,366)	145,666
რესტრუქტურიზებული (90 დღემდე)	616,460	(8,888)	607,572
რესტრუქტურიზებული (90 დღეზე მეტი)	367,894	(244,059)	123,835
	9,399,467	(635,139)	8,764,328

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	გაცემული სესხები გაუფასურებამდე	გაუფასურების რეზერვი	სულ
მიმდინარე და 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	6,489,233	(46,596)	6,442,637
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებული	53,134	(5,894)	47,240
60-90 დღემდე ვადაგადაცილებული	29,926	(6,307)	23,619
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული	190,315	(97,048)	93,267
რესტრუქტურიზებული (90 დღემდე)	940,914	(13,588)	927,326
რესტრუქტურიზებული (90 დღეზე მეტი)	394,264	(208,634)	185,630
	8,097,786	(378,067)	7,719,719

დ. მინი, პ. მინი

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლირში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

	გაცემული სესხები გაუფასურებამდე	გაუფასურების რეზერვი	სულ
მიმდინარე და 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	5,026,109	(46,599)	4,979,510
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებული	25,784	(3,539)	22,245
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული	236,291	(155,635)	80,656
რესტრუქტურირებული (90 დღემდე)	1,034,815	(16,069)	1,018,746
რესტრუქტურირებული (90 დღეზე მეტი)	223,938	(156,171)	67,767
	<u>6,546,937</u>	<u>(378,013)</u>	<u>6,168,924</u>

ცვლილებები კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ამარიცხებში 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	56,166	16,219	305,682	378,067
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(17,955)	17,955	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(129,386)	(41,404)	170,790	-
საკრედიტო ზარალი წლის განმავლობაში	259,207	28,869	9,141	297,217
ჩამოწერილი სესხები	(33,646)	(4,040)	(2,459)	(40,145)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(46,557)	25,251	21,306	-
ნაშთი წლის ბოლოს	<u>87,829</u>	<u>42,850</u>	<u>504,460</u>	<u>635,139</u>

ცვლილებები კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ამარიცხებში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	57,897	8,310	311,806	378,013
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(1,202)	1,202	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(105,367)	(2,468)	107,835	-
საკრედიტო ზარალი წლის განმავლობაში	176,080	(834)	(129,384)	45,862
ჩამოწერილი სესხები	(39,963)	(5,845)	-	(45,808)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(31,279)	15,854	15,425	-
ნაშთი წლის ბოლოს	<u>56,166</u>	<u>16,219</u>	<u>305,682</u>	<u>378,067</u>

ცვლილებები კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ამარიცხებში 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	56,982	17,671	220,741	295,394
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	212	(212)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(1,600)	1,600	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(79,337)	(33,710)	113,047	-
საკრედიტო ზარალი წლის განმავლობაში	170,769	16,038	(68,349)	118,458
ჩამოწერილი სესხები	(32,913)	(11)	(2,915)	(35,839)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(56,216)	6,934	49,282	-
ნაშთი წლის ბოლოს	<u>57,897</u>	<u>8,310</u>	<u>311,806</u>	<u>378,013</u>

ამონაწერი, დასტურებული

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

8. კლიენტზე გაეცემული სესხები (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის კლიენტებისთვის გაეცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულებების შესაბამისი მოძრაობები შემდეგია:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	7,395,637	117,569	584,579	8,097,785
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	-	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(103,566)	103,566	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(224,093)	(64,305)	288,398	-
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	11,876,229	-	-	11,876,229
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(188,749)	155,659	33,090	-
სესხის დაფარვა	(10,426,561)	(29,216)	(131,444)	(10,587,221)
სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაცია	2,262	70	2,060	4,392
დარიცხული პროცენტის ცვლილება	14,232	14,236	12,812	41,280
ჩამოწერა	-	-	(60,237)	(60,237)
სხვა ცვლილებები	59,974	(75,799)	(17,173)	(32,998)
ნაშთი წლის ბოლოს	8,405,365	221,780	772,322	9,399,467

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის კლიენტებისთვის გაეცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულებების შესაბამისი მოძრაობები შემდეგია:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	6,034,701	52,008	460,227	6,546,936
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	-	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(9,235)	9,235	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(206,085)	(4,513)	210,598	-
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	12,776,191	-	-	12,776,191
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(140,089)	109,839	30,250	-
სესხის დაფარვა	(11,033,037)	(59,434)	(133,728)	(11,226,199)
სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაცია	10,319	83	587	10,989
დარიცხული პროცენტის ცვლილება	6,374	7,731	(3,351)	10,754
ჩამოწერა	-	-	(60,237)	(60,237)
სხვა ცვლილებები	(43,501)	2,619	80,234	39,352
ნაშთი წლის ბოლოს	7,395,638	117,568	584,580	8,097,786

2022 წლის 1 იანვარს დასრულებული წლისთვის კლიენტებისთვის გაეცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულებების შესაბამისი მოძრაობები შემდეგია:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	3,074,412	86,900	404,798	3,566,110
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	6,310	(6,310)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(7,854)	7,854	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(117,663)	(45,523)	163,186	-
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	10,481,793	-	-	10,481,793
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(165,743)	45,780	119,963	-
სესხის დაფარვა	(8,421,269)	(10,410)	(37,186)	(8,468,865)
სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაცია	54,008	6,871	(4,725)	56,154
დარიცხული პროცენტის ცვლილება	34,509	6,405	55,351	96,265
ჩამოწერა	-	-	(156,966)	(156,966)
სხვა ცვლილებები	1,091,804	(39,558)	(79,800)	972,446
ნაშთი წლის ბოლოს	6,030,307	52,009	464,621	6,546,937

დირექტორი, ნაბიჯი -

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(გარეთულ ლარში)

9. მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022 (გადაანგარიშებული)*	1 იანვარი 2022 (გადაანგარიშებული)*
გაცემული სესხები	1,190,801	1,483,184	1,502,447
დარიცხული პროცენტები	31,411	34,777	39,757
მოლიანი მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	1,222,212	1,517,961	1,542,204
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(102,140)	(96,665)	(71,363)
წმინდა მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	1,120,072	1,421,296	1,470,841

*იხილეთ 8 შენიშვნა .

ფინანსური იჯარების მოთხოვნების რეკონსილიაცია და დაფარვის ვადის ანალიზი:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022 (გადაანგარიშებული)*	1 იანვარი 2022 (გადაანგარიშებული)*
1 წელზე ნაკლები	652,513	798,519	707,325
1-2 წლამდე	522,955	603,381	602,706
2-3 წლამდე	305,051	376,222	433,275
3-4 წლამდე	95,482	155,413	191,788
4-5 წლამდე	17,303	5,396	24,848
სულ არადისკონტირებული საიჯარო გადახდები	1,593,304	1,938,931	1,959,942
საიჯარო გადახდების მოთხოვნებთან დაკავშირებული გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(473,232)	(517,635)	(489,101)
ნეტო საიჯარო ინვესტიციასთან	1,120,072	1,421,296	1,470,841

ცვლილებები ფინანსური იჯარის მოთხოვნების გაუფასურების ანარიშებში 2023 წლის 31 დეკემბრის
მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	11,552	1,890	83,222	96,664
გადახვალა ეტაპი 1-ზე	-	-	-	-
გადახვალა ეტაპი 2-ზე	(120)	120	-	-
გადახვალა ეტაპი 3-ზე	(2,460)	(4,327)	6,787	-
სესხების გაუფასურების ხარჯის ცვლილება	9,154	2,899	3,492	15,545
სესხის დაფარვა	(6,808)	(462)	(2,799)	(10,069)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	-	-	-	-
ნაშთი წლის ბოლოს	11,318	120	90,702	102,140

ამონაწერი, 2023.09.29

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

9. მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან (გაგრძელება)

ცვლილებები ფინანსური იჯარის მოთხოვნების გაუფასურების ამარიცხებში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	18,928	949	51,487	71,364
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	-	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(469)	469	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(29,626)	(2,689)	32,315	-
სესხების გაუფასურების ხარჯის ცვლილება	71,047	7,585	(7,523)	71,109
სესხის დაფარვა	(39,963)	(5,845)	-	(45,808)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(8,365)	1,421	6,944	-
ნაშთი წლის ბოლოს	11,552	1,890	83,223	96,665

ცვლილებები ფინანსური იჯარის მოთხოვნების გაუფასურების ამარიცხებში 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	75,609	5,616	18,679	99,904
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	145	(145)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(725)	725	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(17,667)	-	17,667	-
სესხების გაუფასურების ხარჯის ცვლილება	26,319	(7,672)	(14,240)	4,407
სესხის დაფარვა	(28,438)	(4,510)	-	(32,948)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(36,315)	6,934	29,381	-
ნაშთი წლის ბოლოს	18,928	948	51,487	71,363

10. სხვა აქტივები

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ფინანსური მოთხოვნები		
სხვა მოთხოვნები*	226,841	191,395
სხვა აქტივების მოსალოდნელი საკრედიტო "ხარალები"	(20,315)	(15,649)
	206,526	175,746
არაფინანსური მოთხოვნები		
დასაკუთრებული ქონება	736,946	443,066
აქვსები	25,025	6,643
	761,971	449,709
მთლიანი სხვა აქტივები	968,497	625,455

* სხვა მოთხოვნები მოიცავს 185,400 ლარის ოდენობის პოლიციის ჯარიმებს, რომლებიც გადახდილია ორგანიზაციის სახელზე რეგისტრირებული მანქანისთვის ფინანსური იჯარის ხელშეკრულების ფარგლებში. მასთან დაკავშირებული მოსალოდნელი საკრედიტო "ხარალები" არის 20,315 ლარი.

დამსრულები, ნიკოლოზი

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

10. სხვა აქტივები (გაგრძელება)

მოძრაობა დასაკუთრებულ აქტივებში 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისათვის:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ნაშთი წლის დასაწყისისათვის	443,066	305,318
შესყიდვები	987,656	814,026
რეალიზაცია	(521,462)	(620,180)
წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე ჩამოწერა	(172,314)	(56,098)
ნაშთი წლის ბოლოსათვის	736,946	443,066

დასაკუთრებული აქტივები წარმოადგენს არაფინანსურ აქტივებს, რომლებიც ორგანიზაციამ ვადაგადაცილებული სესხების ამოღებისას დაისაკუთრა. ეს აქტივები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომ ფასდება კლასიფიკაციის შესაბამისი აღრიცხვის პოლიტიკით. აქტივების აღიარებისას კლასიფიკაციის გამსაზღვრად გამოყენებულია ორგანიზაციის აქტივების რეალიზაციის მიზნობრიობასა და მის ბუნებაზე, დასაკუთრებული ქონების მარაგები აღრიცხულია ისტორიულ და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

ორგანიზაციის მოლოდინით მომავალში მოხდება აღნიშნული აქტივების რეალიზაცია. დასაკუთრებული ქონების რეალიზაცია ხდება შესაძლებლობისთანავე, ხოლო მიღებული თანხები გამოიყენება დავალიანების შესამცირებლად.

11. გადასახადები

დროებითი სხვაობებში ცვლილებების საგადასახადო უფექტი აღრიცხული 20%-ანი განაკვეთით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	1 იანვარი 2022	აღიარებული სრული შემოსავლის ანგარიშებში	31 დეკემბერი 2022	აღიარებული სრული შემოსავლის ანგარიშებში	31 დეკემბერი 2023
დროებითი სხვაობა 15%-იანი განაკვეთით:					
კლიენტებზე გადებული სესხები	9,167	(9,167)	-	-	-
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	17,655	(17,655)	-	-	-
ძირითადი სამუშაოები	7,426	3,985	11,411	(213)	11,198
აქტივების გამოყენების უფლება	(86,238)	(2,043)	(88,281)	(47,361)	(135,642)
საიჯარო ელდებულება	93,587	(10,991)	82,596	55,010	137,606
მიღებული სესხები	15,142	(3,894)	11,248	15,208	26,456
	-	6,200	6,200	(6,116)	84
გამოყენებული საგადასახადო ზარალი	493,099	55,772	548,871	(107,140)	441,831
სულ დროებითი სხვაობები	549,838	22,207	572,045	(90,512)	481,533
აღიარებული დროებითი სხვაობები					
კლიენტებზე გადებული სესხები	(9,167)	9,167	-	-	-
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	(17,655)	17,655	-	-	-
წინა წლებში დაგროვილი ზარალი	(493,099)	116,262	(376,837)	240,000	(136,837)
გადაფარებული საგადასახადო აქტივი	29,917	165,291	195,208	149,488	344,696

გამგნ, შ.პ.ს. გ. გ.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

13. ძირითადი საშუალებები

ისტორიული ღირებულება	სატრანსპორტი საშუალებები	კომპიუტერები და სხვა ტექნიკური აღჭურვილობა	იჯარით აღებული ფართის კეთილმოწყობა	ავეჯი და ინვენტარი	სხვა	სულ
2022 წლის 1 იანვარს	126,289	82,009	42,108	65,673	49,300	365,379
შესყიდვა	10,576	-	12,157	-	2,579	25,312
2022 წლის 31 დეკემბრს	136,865	82,009	54,265	65,673	51,879	390,691
შესყიდვა	18,625	-	-	7,625	1,449	27,699
გაყიდა	(9,527)	-	-	-	(250)	(9,777)
2023 წლის 31 დეკემბრს	145,963	82,009	54,265	73,298	53,078	408,613
დაგროვილი ცვეთა						
2022 წლის 1 იანვარს	(95,428)	(75,989)	(35,316)	(14,968)	(33,359)	(255,060)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(9,989)	(1,334)	(3,317)	(13,134)	(6,804)	(34,578)
2022 წლის 31 დეკემბრს	(105,417)	(77,323)	(38,633)	(28,102)	(40,163)	(289,638)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(11,828)	(1,334)	(4,035)	(13,970)	(3,637)	(34,804)
გასული აქტივების დაგროვილი ცვეთა	9,440	-	-	-	250	9,690
2023 წლის 31 დეკემბრს	(107,805)	(78,657)	(42,668)	(42,072)	(43,550)	(314,752)
ნეტო საბალანსო ღირებულება						
2022 წლის 31 დეკემბრს	31,448	4,686	15,632	37,571	11,716	101,053
2023 წლის 31 დეკემბრს	38,158	3,352	11,597	31,226	9,528	93,861

14. სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები

სხვა ნასესხები თანხები:	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის ვადა	31 დეკემბერი 2023	
				დარჩენილი ძირი	პროცენტი
სხვა ფიზიკური პირები	აშშ დოლარი	6.3%-9.5%	იან 2022 - აგვ 2027	3,208,303	130,220
დამფუძნებლები	აშშ დოლარი	6.5%-9.4%	ნოემ 2022 - ნოემ 2028	2,079,649	2,060
დაკავშირებული მხარეები	აშშ დოლარი	8.43-8.5%	თებ 2022 - აგვ 2024	1,411,935	8,702
სხვა ფიზიკური პირები	ლარი	15.8%	სექ 2023-სექ 2024	110,940	229
				<u>6,810,827</u>	<u>141,211</u>
სხვა ნასესხები თანხები:	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის ვადა	31 დეკემბერი 2022	
				დარჩენილი ძირი	პროცენტი
დაკავშირებული მხარეები	აშშ დოლარი	8.43-8.5%	თებ 2022 - აგვ 2024	2,218,219	54,128
დამფუძნებლები	აშშ დოლარი	6.5%-9%	ნოემ 2022 - ივნ 2023	2,079,060	2,112
სხვა ფიზიკური პირები	აშშ დოლარი	3.5%-9.5%	იან 2022 - აგვ 2024	1,351,000	8,728
				<u>5,648,279</u>	<u>64,968</u>

14. სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები (გაგრძელება)

სუბორდინირებული სესხები:	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის ვადა	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
-----------------------------	--------	-------------------------	------------------	----------------------	----------------------

მთავარი, მამულები

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

დაბეგვებლები	აშშ დოლარი	6%-6.3%	ნოემბერი 2028 - ნოემბერი 2029	1,427,133	1,433,819
				<u>1,427,133</u>	<u>1,433,819</u>
ხელშეკრულების მიხედვით, ორგანიზაცია თავდაპირველად იბდის სესხის ძირითად თანხაზე დარიცხულ პროცენტს, ხოლო ძირითადი თანხის დაფარვა მოხდება ხელშეკრულების მოქმედების დასრულებისთვის.					
სესხებსა და სუბორდინირებულ სესხებში განხორციელებული ფულადი და არაფულადი ცვლილებები, რომლებიც მოღებულია ფინანსური აქტივობების შედეგად, შესაძლოა წარმოდგენილი იქნეს შემდეგნაირად:					
				2023	2022
ნაშთი წლის დასაწყისში				7,147,066	6,075,012
სესხის აღება				1,929,968	2,883,174
ძირის დაფარვა				(786,405)	(992,953)
გადახდილი პროცენტი				(471,670)	(328,954)
არაფულადი ნაკადები:					
პერიოდის განმავლობაში დარიცხული პროცენტი				569,980	529,555
უცხოური ვალუტის ცვლილების ეფექტი				(9,768)	(1,018,768)
ნაშთი წლის ბოლოს				<u>8,379,171</u>	<u>7,147,066</u>

15. საწესდებო კაპიტალი

მცხოვრებლები	31 დეკემბერი 2023		31 დეკემბერი 2022	
	წილი	მოცულობა	წილი	მოცულობა
იმრან ხიზარ ჰაიატ	20%	1,633,577	20%	1,633,578
რუხსანა ზამირ	5%	408,394	16%	1,306,862
შაუკატ ულაჰ ხან ზანგაშ	9.5%	775,949	11.5%	939,307
მუჰამედ ალი	9%	735,109	8%	653,431
ზუბაირ ულაჰ ხან ზანგაშ	9%	735,111	8%	653,431
მუჰამედ აბდულაჰ ხან ზანგაშ	8.5%	694,270	8.5%	694,270
ატიფ ულაჰ ხან ზანგაშ	8.5%	694,270	8.5%	694,270
ფაჰად ალი შეიქ	6%	490,073	6%	490,073
ჰიზა შეიქ	5.5%	449,233	5.5%	449,234
ოსმან ზამირ	5%	408,394	4%	326,715
კიფაიატ ულაჰ ხან ზანგაშ	4%	326,716	4%	326,715
ნოდა ფატიმა	5%	408,395	-	-
ნადია სოჰაილ	5%	408,395	-	-
	100%	8,167,886	100%	8,167,886

16. წმინდა საპროცენტო შემოსავლები

საპროცენტო შემოსავალი წარმოქმნილია:

	2023	2022
გაცემული სესხებიდან	2,994,672	2,844,045
ფინანსური ოჯარიდან	484,692	555,803
საბელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაციიდან	4,413	10,990

დირექტორი, შპს-მფ-

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

ზანგში განთავსებული სახსრებიდან	3,856	-
	3,487,633	3,410,838
საპროცენტო ხარჯი წარმოქმნილია:	2023	2022
მფლობელებისგან მიღებული სესხებიდან	(190,531)	(155,326)
დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხებიდან	(114,867)	(121,919)
სხვა ფიზიკური პირებისგან მიღებული სესხებიდან	(179,923)	(158,379)
სუბორდინირებული სესხებიდან	(84,659)	(93,931)
საიჯარო ვალდებულებიდან	(59,322)	(45,819)
	(629,302)	(575,374)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	2,858,331	2,835,464

17. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2023	2022
დასაკუთრებული ქონების გაუფასურება	(172,314)	(56,098)
რეკლიმა	(160,001)	(113,632)
საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული მომსახურება*	(135,751)	(86,872)
გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა	(77,110)	(88,367)
პროგრამული უზრუნველყოფა	(87,179)	(107,971)
კომუნალური მომსახურება	(65,936)	(41,791)
სესხის ამოღებასთან დაკავშირებული ხარჯები	(46,256)	(52,682)
დასაკუთრებული ქონების გაყიდვიდან მიღებული ზარალი	(44,431)	(76,982)
ოფისის ხარჯები	(35,765)	(33,222)
კომუნიკაცია	(26,552)	(24,521)
სესხის განაცხადის შემოწმება	(22,819)	(25,471)
სხვა	(89,898)	(65,674)
	(964,012)	(773,283)

*საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული მომსახურებები მოიცავს 2023 და 2022 წლების აუდიტის საფასურს ჯამური ღირებულებით 26,363 ლარის და 26,274 ლარის ოდენობით დღგ-ს გარეშე.

18. პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო დავები

ნორმალური საქმიანობის პირობებში, ორგანიზაციები ჩვეულებრივ ექვემდებარებიან სამართლებრივ ქმედებებსა და საჩივრებს.

კლიენტების მიერ სესხის დაფარვის ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში ორგანიზაციას უწევს სამართლებრივ დავებში ჩართვა. ასეთი სამართლებრივი დავების მატყობილო გასაგალი მომხმარებლისგან მისაღები სესხის თანხაა (მათ შორის დარიცხული პროცენტი და სხვა გადასახადები).

მიხეივ, ნახევრი

ქვე მიეროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

ხელშეწყობის არ აქვს ინფორმაცია მის წინააღმდეგ რაიმე სახის მნიშვნელოვანი ფაქტორი, მიმდინარე ან მოსალოდნელი სარგებლის შესახებ.

მმართველობის ანგარიშგება

ორგანიზაციას აქვს ვალდებულება მმართველობის ანგარიშგება მოახდინოს „ხელდასრულებული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტით მოთხოვნილი ინფორმაციის შესაბამისად და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად წარადგინოს მარეგულირებელ ორგანოსთან არაუგვიანეს მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდის 1 ოქტომბრამდე. ორგანიზაციას არ მოუწია დეგრა მმართველობის ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღში.

საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციები

სებ-ის რეგულაციების შესაბამისად, ორგანიზაცია ვალდებულია შეინარჩუნოს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის მინიმალური დონე, სულ მცირე 18%, ქვემოთ მოცემულ ცხრილში გაზიარებულია სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტთან შესაბამისობა 2023 წლისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სააქციო კაპიტალი	8,167,886	8,167,886
გაუნაწილებელი მოგება	(2,972,131)	(3,266,139)
დამუშავებული დატყემადგარებული ვალი	1,427,133	1,433,819
მარეგულირებელი კაპიტალი	6,622,888	6,335,566
	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
მოლიანი აქტივები	14,282,222	12,547,138
	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	46%	50%

19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“ წარმოდგენილია:

(ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ერთი ან რამდენიმე შუამავლით: აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ ორგანიზაციასთან (მათ შორის დამფუძნებელ კონსაბიასა და ფილიალებთან); ფლობენ წილს ორგანიზაციაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მოხერხება; და ფლობენ საერთო კონტროლს ორგანიზაციაზე;

(ბ) ორგანიზაციის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად მმართველ პერსონალს;

(გ) (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილია ოჯახის წევრებს;

დამტკიცებულია

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დახრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

(დ)შარტებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კონტროლირებად ან ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია.

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას.

დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები და ტრანზაქციები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ფინანსური ანგარიშგების არე	აქტივონერები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
სესხები	2,081,709	-	1,420,637
სუბორდინირებული სესხები	1,427,133	-	-
საპროცენტო ხარჯი	(190,531)	-	(114,867)
სუბორდინირებული სესხების საპროცენტო ხარჯი	(84,659)	-	-
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(480,893)	(92,138)	-

დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები და ტრანზაქციები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ფინანსური ანგარიშგების არე	აქტივონერები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
სესხები	2,081,172	-	1,359,728
სუბორდინირებული სესხები	1,433,819	-	-
საპროცენტო ხარჯი	(155,326)	-	(121,919)
საპროცენტო ხარჯი სუბორდინირებული სესხებიდან	(93,931)	-	-
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(487,240)	(76,796)	-

20. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

აღვლილი არ პეონია საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ ისეთ მოვლენებს, რომლებიც საჭიროებენ განმარტებას.

მიხეილ, შიხიძე

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N240741899

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი

14.06.2024 წ

სანოტარო მოქმედების
დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული
ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

დავით ჩალათაშვილი

სანოტარო ბიუროს მისამართი

თბილისი, მტკვრის ქუჩა #4

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

599336099

სანოტარო მოქმედების
ინდივიდუალური ნომერი

56634883542624

რამდენიმე

მე, ნოტარიუსი, დავით ჩალათაშვილი, რომლის სანოტარო ბიუროს მდებარეობს მისამართზე: თბილისი, მტკვრის ქუჩა #4, ვადასტურებ წინამდებარე დოკუმენტზე დიპლომირებული მთარგმნელის, თორნიკე პარხომენკოს (დაბადებული 17.02.1992, მცხოვრები: ქ. თბილისი, აწყურის ქუჩა 39, ბარათის ნომერი 20IC87066, პირადი ნომერი: 01011081564 გაცემული იუსტიციის სამინისტროს მიერ, დიპლომი MH N001116 გაცემული თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ) ხელმოწერის სინამდვილეს, მთარგმნელი გაფრთხილებულია, რომ პასუხს აგებს თარგმანის სიმუსტეტზე და იძლევა თარგმანის სისწორის გარანტიას.

გადახდილია საზღაური: 120.00 ლარი, დღგ 21.60 ლარი - თანახმად საქართველოს საგდასახადო კოდექსის 166-ე მუხლისა, და რეგისტრაციის საზღაური 5.00 ლარი სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისათვის საზღაურისა და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისთვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, შათი გადახდეუნიების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ საქართველოს მთავრობის დადგენილების #507 (29.12.2011წელი) 31-ე მუხლის და 39 მუხლის 1 პუნქტის საფუძველზე.

I, Notary Davit Chalataashvili, whose notary bureau is located at: Mtkvari #4, Tbilisi, certify the authenticity of signature of qualified translator Tornike Parkhomenko (DOB 17.02.1992, place of residence: Tbilisi, 39 Atskuri Street, card number 20IC87066, Personal Number: 01011081564 issued by the Ministry of Justice, Diploma MH N001116 issued by Tbilisi State University). Translator is warned about his responsibility for the accuracy of translation and he gives the guarantee for the accuracy of translation.

The notary tax is paid: 120.00 GEL, VAT 21.60 GEL according to article 166 of Georgia tax code and 5.00 GEL for drawing up notary act according to the articles 31.3 and paragraph 1 of article 39 of resolution # 507 (29.12. 2011) of the government of Georgia about notary tax for drawing up notary act and ascertained fees for notary chamber, rules of payment and approval of terms of service

ნოტარიუსი: დავით ჩალათაშვილი
Notary : Davit Chalataashvili

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18